

katolički list

međi Forje

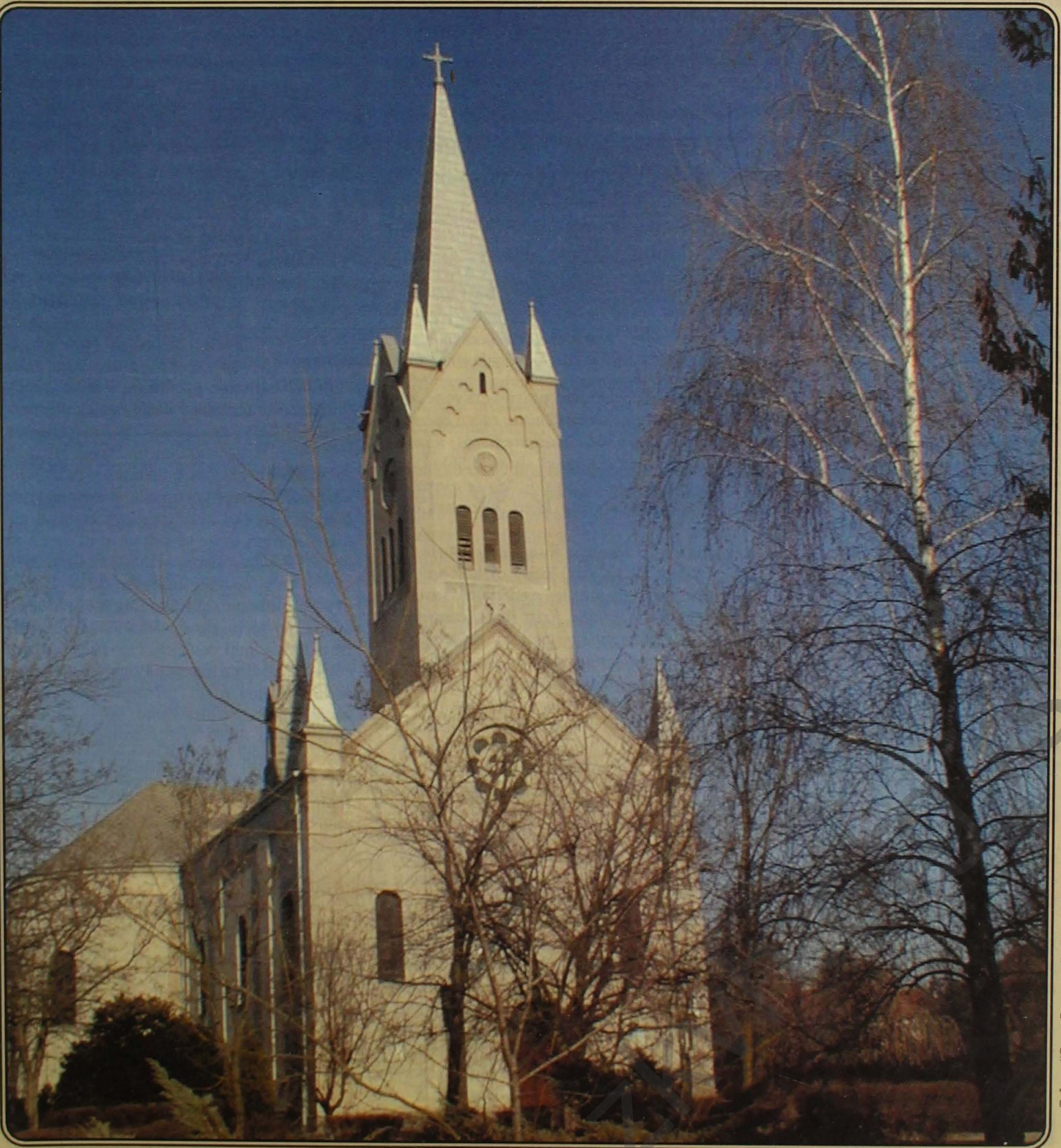
ZVONIK

GODINA: VIII

BROJ: 7 (81)

Subotica, srpanj (juli) 2001.

Cijena 30,00 din

Crkva "Srca Isusova" - Tavankut

EUHARISTIJSKO ZAJEDNIŠTVO

Bolna činjenica razdijeljenosti među kršćanima nije izražena samo u nejedinstvu Crkve, odnosno u podijeljenosti Kristove Crkve na katoličku, pravoslavnu, evangeličku, anglikansku... Ta razdijeljenost je očita i među samim kršćanima unutar pojedine Crkve. To čini tu razdijeljenost još bolnijom. Mnogi su uzroci toj razdijeljenosti, a sigurno je glavni uzrok u pomanjkanju euharistijskog zajedništva.

Isus je na Posljednjoj večeri jasno rekao, pružajući svojim učenicima kruh i vino: "Uzmite i jedite; uzmite i pijte" (usp. Mt 26,26-27). Stoga je jasno da je pomanjkanje zajedništva među kršćanima posljedica činjenice da se ne hrane dovoljno na gozbi Kristova tijela i krvi.

II. vatikanski koncil nas uči: "Nijedna kršćanska zajednica se ne može izgrađivati ako nema svoj korijen i stožer u svetkovanju Euharistije, od koje dakle treba početi svaki odgoj duha zajedništva" (Presbyterorum ordinis, br. 6). Koncil nas također uči da je "Euharistija izvor i vrhunac svega kršćanskog života" (Lumen gentium, 11).

U ovom srpanjskom uvodniku želim progovoriti upravo o tom euharistijskom zajedništvu. Naime, proslavili smo svetkovinu Tijelova, koja je trebala biti zahvala Gospodinu za dragocjeni dar Euharistije, ali i prigoda da produbimo svoje znanje o snazi Euharistije. Kongregacija za nauk vjere u svom naputku o misteriju Euharistije, uči nas: "Euharistija primjereno označuje i čudesno ostvaruje zajedništvo života s Bogom i jedinstvo Božjeg naroda, na čemu se temelji sama Crkva."

Bez zajedništva nema Crkve, bez Euharistije nema zajedništva! Zato, ako želimo da Crkva u trećem tisućljeću ponovno postane "grad koji leži na gori", da ponovno postane vidljiva i privlačna, mora se vratiti Euharistiji.

Gotovo je neshvatljivo da se mnogi vjernici, koji nemaju pravno-crkvene zapreke, ne pričešćuju na svakoj sv. misi. Isus je otvoreno rekao: "Zaista, zaista kažem vam: ako ne jedete tijela Sina Čovječjega i ne pijete krvi njegove, nemate života u sebi! Tko jede moje tijelo i pije moju krv, u meni ostaje i ja u njemu" (Iv 6,53.56). I ne nabrajajući druge plodove Euharistije, već to bi bio dovoljan razlog "da se vjernici, ako imaju potrebne uvjete, pričeste svaki put kada sudjeluju u Misi", kako nas uči Zakonik kanonskog prava (kan. 919).

Kada se pričestimo, onda nam je Isus najbliži. "Primanju Euharistije u pričesti glavni je plod tijesno sjedinjenje s Isusom Kristom" (KKC, br. 1391). A kad smo s Isusom, onda smo u raj. Onda sve možemo izdržati, ali onda je i naša radost i sreća veća. "Koji primaju Euharistiju s Kristom se tješnje sjedinjuju. Krist ih pak sjedinjuje sa svim vjernicima u jedno tijelo - Crkvu... Na krštenju smo pozvani da tvorimo jedno tijelo. Taj poziv ostvaruje Euharistija: 'Čaša blagoslovna koju blagoslivljamo nije li zajedništvo krvi Kristove? Kruh koji lomimo nije li zajedništvo tijela Kristova? Budući da je Kruh jedan, jedno smo tijelo mi mnogi; ta svi smo dionici jednoga kruha' (1 Kor 10,16-17)" (KKC, 1396). Pričest nas, pak, nužno upućuje na braću. Istina i uvjet da bismo se mogli pričestiti jest da budemo u miru i ljubavi s bližnjima (usp. Mt 5,23-24). Ipak i poslije pričesti ta ljubav prema braći mora biti još žar ča i djelotvornija, osobito prema onima koji su u potrebi. To je lijepo izrazio sv. Augustin: "Krv si Gospodinovu pio, a ne prepoznaješ brata svoga..."

Euharistija je i temelj jedinstva kršćana. Mi se radujemo zajedničkim molitvama i susretima s braćom i sestrama drugih kršćanskih Crkava, ali moramo znati da će puno zajedništvo biti ostvareno tek kad se budemo po "jedinstvenom euharistijskom slavlju" okupili u jedinstvo jedne jedincate Crkve (usp. UR, 4).

Konačno, Euharistija je i zalag budućeg, savršenog zajedništva. "Pretvorba koja se na oltaru događa i pretvorba onih koji se oko oltara okupljaju moraju biti polazište i za pretvorbu svijeta. Sve stvorenje je, naime, određeno da uđe u *communio* trojedinoga Boga, da Bog bude "sve u svemu" (1 Kor 15,28). /A. Tamarut/.

Dragi čitatelji! Pružamo vam ovaj "Zvonik" kao znak da želimo dati svoj doprinos produbljivanju zajedništva, osobito euharistijskog, ali i kao dokaz da živimo za vas!

Uz želju da se svi bar malo uspijete odmoriti, srdačno vas pozdravlja,

vaš urednik

Sve si to divno, Gospodine, učinio!

Ljeto je. Ljetne vrućine čovjek želi iskoristiti za odmore na moru, plažama, prirodi... No, ta želja će moći biti ostvarena samo ukoliko za to postoji financijska mogućnost. Ali, ne želimo sada, Gospodine, kukati zbog "praznog novčanika". Svoja razmišljanja i razgovor s Tobom radije usmjeravamo prema divoti prirode koju si čovjeku povjerio na čuvanje.

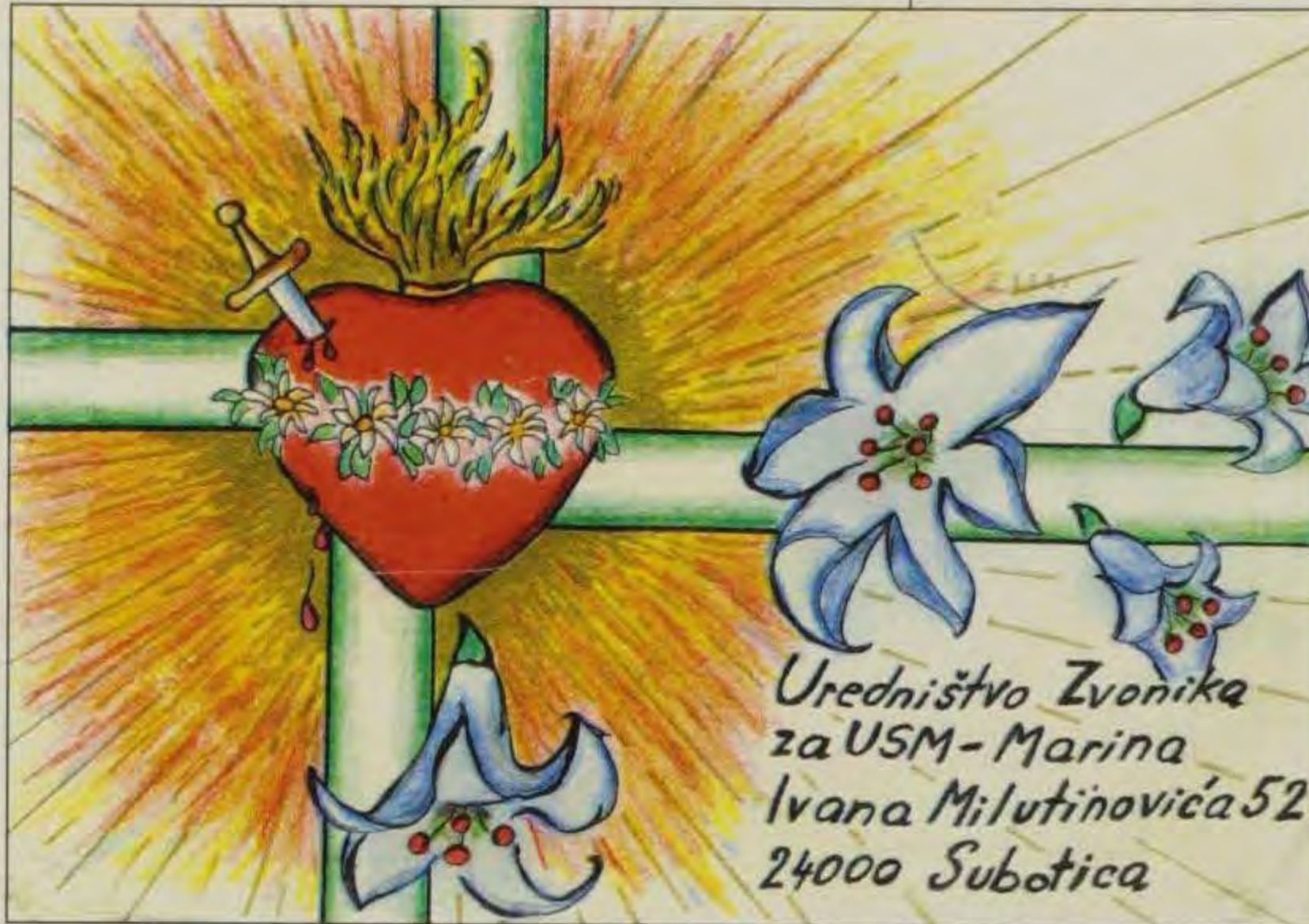
Predivno si, Gospodine, stvorio ovu ravnice, šume, polja, vinograde, more, cvijeće, potoke... i što sve ne?! Kamo god da pogledamo, ono što si nam dao, Gospodine, zaslužuje divljenje. Hvala Ti na tim darovima.

Koliko se god mi divili prirodi Božjoj, ne možemo ne zapaziti čovjekovu ulogu u toj prirodi. U čovjekovom srcu često ima neko

čudno odupiranje predivnim Božjim ponudama. Zašto to, Isuse? Zašto čovjek uništava prirodu? Zašto ne uočava kako se prirodno bogatstvo iz dana u dan uništava? Hitajući za vlastitom slavom i užitkom, čovjek je, Gospodine, spreman uništiti svaku, pa i najmanju prepreku koja ga sprečava u toj namjeri. Ali, pri tome se niti ne sluti da će se sve to - kao bumerang - vratiti, ali s posljedicama. Tada nastaju čuđenja: Zašto, Bože, ovo zlo, zašto ono...? Kako Bog može dozvoliti da se takvo zlo čovjeku dogodi? Da li Bog doista ljubi čovjeka? I na koncu takav čovjek pita: "Ima li uopće Boga?" Kud to sve vodi? Uništavanjem prirode, uništavamo samoga sebe. Uništavamo svoje zdravlje. Uništavamo svoj život kojega si nam darovao. Gdje je granica ljudske ludosti? što se čovjeku treba dogoditi da on odstane od svojih zlih namjera? Bože, zbilja si milosrdan i strpljiv prema nama! Svakako, hvala ti i za one ljude koji ipak surađuju s Tvojom milošću i uočavaju prave vrijednosti ovog svijeta.

Osvijesti, Gospodine, naše pameti i srca da znamo uočavati prave vrijednosti ovoga svijeta. Usmjeri naše ponašanje ka vršenju Tvojih zakona. Ne daj nam, Gospodine, niti pomisliti na stvari koje nas udaljuju od Tebe. Tada ćemo biti sretniji, zdraviji i veseliji.

Marinko Stantić

Divno pismo primili su mladi od svog stalnog suradnika koji je kuvertu aktualno ukrasio

Piše: mr. Andrija Kopilović

8. 07. 2001. - 14. NEDJ. KROZ GODINU

Iz 66,10-14c; Gal 6,14-18; Lk 10,1-12.17-20

Doći će vrijeme mira

Danas prorok tješi zatočenike ohrabrujući ih da dolazi vrijeme povratka i tako mira, blagostanja i radosti. Iskustvo progonstva nije samo iskustvo stvarnog izbivanja iz mjesta gdje smo živjeli. U duhovnom smislu progonstvo je i svaki odlazak iz Očevog doma, tj. svaki put kad napuštamo zajedništvo s Bogom poradi grijeha. To je, ustvari, progon samoga sebe. Svaki put kada se udaljujemo od sebe, mi smo u progonstvu i svaki puta kada okrenemo leđa drugomu, također odlazimo u nepoznat kraj. Jeruzalem, kod Izaije, jest simbol mjesta okupljanja sveg naroda Božjeg i mjesto susretanja. I Isus je taj grad tako ljubio da ga je usporedio sa kvočkom i pilićima. Ta činjenica da ona pod svojim krilima zaštićuje miljenike svoje je biblijska slika. Ona nam daje naslutiti da u Božjoj zaštiti osjećamo toplinu i sigurnost. Zato se Izaija usuđuje usporediti Jeruzalem s grudima majke koja hrani svoju djecu. Tek u miru i neposrednoj Božjoj blizini događa se "sklanjanje" pod krila njegova i okrepa na grudima njegovim.

Povratak iz svakog progonstva - bilo ono materijalno, duhovno ili progonstvo zbog našega bijega od samih sebe, uvijek je radost, povratak svom domu. Sjetimo se zadnjih rečenica ovog prvog čitanja. Prorok kao da je neobuzdan u svojim slikama te kliče: "Procvast će vam kosti kao mlada trava." Hoće reći: radost je vječna.

15. 07. 2001. - 15. NEDJ. KROZ GODINU

Pnz 30,10-14; Kol 1,15-20; Lk 10,25-37

Bog ne nalaže proizvoljan zakon

Često puta u vjerničkom životu, na ovaj ili onaj način, tražimo volju Božju. Kada nam se nešto dogodi pozitivno ili negativno, pitamo se je li to volja Božja. Kad nas zadesi nešto što je tragično onda uskliknemo: "Što sam Bogu zgriješio!" I tako se stalno vrtimo u krug, tražeći vanjske znakove volje Božje. Današnje prvo čitanje nam daje dubinski odgovor: volja Božja nije nešto što je formulirano u Zakonu koji je napisan samo na pločama, u knjigama ili u iskazima mudrih ljudi. Gospodin je svoju volju upisao na stijenke našega srca, kako kaže apostol Pavao. Zapovijedi njegove, dakle, nisu ni daleko ni blizu, nego u nama. Zato nijedna isprika da ne možemo vršiti volju Božju, nema opravdanja. Volja se Božja otkriva u vlastitom srcu. Ali, to nam daje jedan uistinu važan zadatak: "čitati svoje srce". To je uistinu teško, ali tko se dnevno ne zaustavi na ispisanoj stranici svoga srca u molitvi i promatranju, ne može ispuniti svoje poslanje ni u odnosu prema Bogu i čovjeku, ni u odnosu prema sebi. Složimo se dakle s tvrdnjom da čovjek koji nema svoje srce pod kontrolom i koji ne zna čitati vlastito srce, ne može naći nikada ni put do Božje volje.

22. 07. 2001. - 16. NEDJ. KROZ GODINU

Post 18,1-10a; Kol 1,24-28; Lk 10,38-42

Abraham prima Boga za svoj stol

Pred nama je jedan odlomak prve knjige Staroga zavjeta s prekrasnim opisom susreta Boga i čovjeka; Abrahama sa Stvoriteljem. Abraham ne prepoznaje u prvi mah Boga, jer su pred njim stajala tri čovjeka, ali gostoprimstvo kao krepost tjera Abrahama da iskaže počast toj trojici putnika. Oni su se našli u samotnom kraju, a Abraham je bio u šatoru pod hrastom Mambre. Imao je što jesti i piti, a oni su bili putnici. Dirljiva je Abrahamova gostoljubivost. Da bi ispunio svoje srce osjećajem ljubavi prema bližnjemu, on "prisiljava" strance da svrate k njemu. I, prema običaju, daje im vodu za pranje nogu, kruha i hrane. Gostoprimstvo se, dakle, sastoji u prijemu drugoga iz ljubavi, u iskazivanju počasti drugom kao gostu (pranje nogu) i u želji ugoditi gostu da bude zadovoljan

(hrana). Plod ovoga susreta i ove nehinjene gostoljubivosti bilo je obećanje dano Abrahamu da će imati veliko potomstvo. I od tog vremena Abraham spoznaje Boga u tri Lica. I to je do dana današnjega najljepša slika Trojstva koja je osobito omiljena u ruskoj ikonografiji.

5. 08. 2001. - 18. NEDJ. KROZ GODINU

Prop 1,2.2,21-23; Kol 3,1-5.9-11; Lk 12,13-21

Što će vam ostati

Današnja nedjelja naslovljena je jednostavno spoznajom prolaznosti. U čovjeku je trajna napetost između privrženosti prolaznim dobrima, zemaljskim stvarima i vjernosti Bogu. Knjiga Propovjednika je inače u biblijskim knjigama dosta "provokativna". On sve naziva ispraznošću. Međutim, ako zamijenimo ispraznost s prolaznošću, a sebe doživimo pozvanima na život vječni, onda ćemo moći pravilno postaviti sebe prema vrijednostima koje su nam dane. Dakle, čovjeku je darovan život. Život kao takav nije prolaznost. Ali, osim života, sve u životu je prolazno. Njegova osoba i njegovo jastvo i njegova duša ostaju. Zato je na zemlji na proputovanju i dopušteno mu je, dapače pozvan je, koristiti se obilno onim što mu je usput za život ponudio Gospodar i Stvoritelj. Dakle, od užitka koji je dopušten pa do lijekova koji su korisni, čovjek smije i treba održavati ovaj život. Ali nikada ne smije zaboraviti da se dohvatio nečega što je po sebi prolazno i zato nikad ne smije pogled skinuti sa onoga časa kada će "lako" sve to ostaviti i očišćen od svega mirno prijeći ondje gdje mu sve to više neće biti potrebno. Dakle, život će proći, ali će proći slobodno.

29. 07. 2001. - 17. NEDJ. KROZ GODINU

Post 18,20-32; Kol 2,12-14; Lk 11,1-13

Abraham zagovara

Danas nam Knjiga Postanka govori o propasti dva iskvarena grada: Sodome i Gomore. Po ovim gradovima se i danas vrsta njihovog grijeha zove "sodonski grijeh".

Taj grijeh doseže do Boga jer je protunaravan i zlo je u sebi. Razmažene stanovnike ta dva grada zahvatilo je to zlo do te mjere da su "dosadili" Gospodinu. Uništenje ovih gradova, kako je opisano u Bibliji, jedan je od najdrastičnijih načina izvršenja Božje osvete. Abraham, imajući iskustvo dobrote Božje, postavlja se zagovornikom između Boga i tih gradova. Vjerovao je, s jedne strane, u Božju dobrotu, a s druge strane u mogućnost ljudskog obraćenja, a stalo mu je i da s grešnicima jednako ne stradaju i pravedni. Sav dijalog između Boga i Abrahama djeluje pogodbeno. Oni se o broju nevinih "pogađaju". I Bog je spreman sačuvati nevine i ne kazniti grešne. I kada konačno nisu našli dovoljan broj pravednika i sam Abraham, skrhana srca, uviđa da tom grijehu i toj pokvarenosti nema spasa, osim zatora. Posrednička molitva, o kojoj će Isus progovoriti u današnjem evanđelju, daje nam pravo da molimo za obraćenje grešnika, jer je obraćenje drago i Bogu i ljudima.

DRUGI DIO RAZGOVORA S VLADIMIROM MARVUČIĆEM,
POMOĆNIKOM MINISTRA VJERA U VLADI R. CRNE GORE

RENESANSA VJERE U CRNOJ GORI

* *Kako je prihvaćena katolička zajednica u Crnoj Gori, budući da su ondje katolici u velikoj manjini?*

V. MARVUČIĆ: Na to se pitanje ne može odgovoriti jednoznačno. Za jedan broj ljudi, kojih srećom ima sve više, katolici su ravnopravni, autohtoni i legitimni segment modernog crnogorskog društva. Katolici su u Crnoj Gori, kako se to popularno kaže, "svoji na svome". Na žalost, ne treba podcijeniti ni broj, ni značaj onih u Crnoj Gori koji katoličku zajednicu sada, kao i nekada, doživljavaju isključivo kao "strano tijelo koje se u Crnu Goru infiltriralo perfidnom politikom Vatikana". Ovakve tvrdnje, koje nisu rijetke, nemaju utemeljenje ni u povijesti, niti u današnjoj poziciji Katoličke crkve u Crnoj Gore.

Katolici /u Crnoj Gori/ su ravnopravni, autohtoni i legitimni segment modernog crnogorskog društva.

* *Kao mlad čovjek i katolik, kako vidite budućnost Katoličke crkve na tim prostorima? Čuli smo, naime, da se mladi često okupljaju. Kakav je općenito pastoral mladih katolika u Crnoj Gori (susreti, tribine...)? I sami ste bili organizator susreta mladih katolika Crne Gore i Srbije... Jeste li bili u Subotici na uzvratnom susretu?*

□ V. MARVUČIĆ: Teološki gledano, za budućnost Crkve ne treba brinuti. Jer, Crkva je "Kristova zaručnica", ona jeste "u svijetu", ali nije "od svijeta". Međutim, budućnost Crkve promatrana ograničenim ljudskim očima može katkad izgledati i drugačije. No, zahvaljujući mladosti može se ustvrditi da Katolička crkva na ovim prostorima ima lijepu perspektivu. Ono što se, hvala Bogu, posljednjih godina da primijetiti je svojevrsna renesansa vjere na ovom području. Sve je više mladih i djece u crkvama. Broj djece, mladih, pa i odraslih koji posjećuju razne vrste kateheza (vjeronauk, zaručnice i druge pripreme, duhovne vježbe), je srazmjerno velik. Posljednjih godina sve

Zahvaljujući mladosti može se ustvrditi da Katolička crkva na ovim prostorima ima lijepu perspektivu.

su češći, intenzivniji i razni susreti mladih. Pojedine župne zajednice katoličke mladeži su prilično brojne, duhovno "žedne" i dobro organizirane (Kotor, Dobrota, Tivat, Donja Lastva, Bar, Ulcinj, Podgorica, Tuzi). Mladi organiziraju susrete na župnoj, biskupijskoj, međubiskupijskoj i međunarodnoj razini. Npr. mladi katolički vjernici iz Crne Gore su proteklih godina sudjelovali na brojnim vjerskim susretima diljem svijeta (Taizé, Pariz, Beč, Milano, Varšava, Rim, Barcelona). Ono što posebno ohrabruje i raduje je to da je gotovo na svim hodočašćima uz katoličku mladež bio nazočan i stanoviti broj naše pravoslavne braće i sestara u Kristu, naših mladih prijatelja i susjeda koji su s nama željeli zajednički doživjeti i podijeliti iskustvo kršćanske ljubavi i ekumenizma.

Sve je više mladih i djece u crkvama. Posljednjih godina sve su češći, intenzivniji i razni susreti mladih.

Kao vjernik iz Bara, koji pripada toj župnoj zajednici, prirodno je da mi je najbolje poznato tamošnje stanje. Katolička mladež Barske župe je jedna od najbolje organiziranih u Crnoj Gori. Možda ću biti pristrasan, ali upravo u ovoj zajednici je stvoren nukleus mladih ljudi (među kojima je bila i moja malenkost), koji će pokrenuti mnoge lijepe inicijative (list mladih "Sv. Nikola", duhovna predavanja, hodočašća, međubiskupijski susret mladih, brojni kulturni i duhovni programi). Čija je to (osim, svakako, Božja) zasluga? Imali smo sreću da za župnika imamo p. Vladimira Vasilja, isusovca, izuzetnog čovjeka i svećenika, neumornog, nesebičnog slugu Božjeg. Imali smo također sreću da na čelu svoje mjesne crkve imamo mons. Petra Perkolića, kao što sada imamo sreću za nadbiskupa imati salezijanca mons. Zef Gashija. Ne smijemo zaboraviti ni susjednog biskupa mons. Iliju Janjića, koji nas je uvijek prijateljski ohrabrivao i podsticao, kao ni naše drage časne sestre (franjevke, križarice, služavke Malog Isusa, od kojih su sada, na žalost, u Baru preostale samo

Ono što posebno ohrabruje i raduje je to da je gotovo na svim hodočašćima uz katoličku mladež bio nazočan i stanoviti broj naše pravoslavne braće i sestara u Kristu, naših mladih prijatelja i susjeda koji su s nama željeli zajednički doživjeti i podijeliti iskustvo kršćanske ljubavi i ekumenizma.

prvospomenute) koje su nas pomagale, kako molitvom, tako i neposredno. No imali smo i sreću da upravo mi budemo oruđe u Božjim rukama te da se preko nas (ne i našom zaslugom) dese doista divne stvari.

Katolička mladež Barske župe je jedna od najbolje organiziranih u Crnoj Gori. Upravo u ovoj zajednici je stvoren nukleus mladih ljudi, koji će pokrenuti mnoge lijepe inicijative (list mladih "Sv. Nikola", duhovna predavanja, hodočašća, međubiskupijski susret mladih, brojni kulturni i duhovni programi). Čija je to (osim, svakako, Božja) zasluga?

Da bih donekle ilustrirao aktivnosti tijekom prošle, Jubilarne godine, navest ću samo neke od događaja koji su se zbili u katedralnoj župi Bar (ponavljam, ne zbog favoriziranja, već zbog osobno najbolje informiranosti kada je ova župa u pitanju). Dakle, tijekom cijele godine Velikog jubileja, u Baru su se svakog mjeseca održavala predavanja - tribine. Spisak predavača je impresivan: Branko Sbutega, kao i više izuzetnih imena sa Instituta Družbe Isusove u Zagrebu - p. Marijan Steiner, p. Valentin Pozaić, p. Stjepan Kušan i dr. Imali smo sreću i čast da kraj godine svojim izuzetnim predavanjima obilježe tri (nad)biskupa: naš nadbiskup mons. Zef Gashi, zatim mons. dr. Ratko Perić, biskup mostarsko-duvanjski i administrator trebinjsko-mrkanjske biskupije, te mons. Slobodan Štambuk, biskup hvarsko-bračko-viški. Svi predavači su održali po dva predavanja, jedno za mlade, drugo za obitelji. Odaziv posjetitelja je bio vrlo

Imali smo mali jubilej - izlazak 50. broja našeg lista "Sv. Nikola". Ovaj događaj uzveličao je sjajni Katedralni zbor "Sv. Tripun" iz Kotora, održavši pred prepunom salom Kulturnog centra u Baru nezaboravan koncert.

dobar, na nekim predavanjima čak i izuzetan. Imali smo i misije za župe Bar i Zupci u svibnju 2000. godine. Trajale su tjedan dana, a održali su ih p. Zvonko Vlah iz Dubrovnika i p. Stjepan Kuzmic iz Zagreba, isusovci. I to je za naše vjernike bilo izuzetno iskustvo. Potom, imali smo mali jubilej - izlazak 50. broja našeg lista "Sv. Nikola". Ovaj događaj uzveličao je sjajni Katedralni zbor "Sv. Tripun" iz Kotora, održavši pred prepunom salom Kulturnog centra u Baru nezaboravan

koncert. Konačno, mladi iz naše župe su skupa sa svojim vršnjacima iz cijelog svijeta uzeli učešća u Svjetskom danu mladih u Rimu (15-20. kolovoza), gdje su imali i susret sa Sv. Ocem Papom, kao i na Novogodišnjem susretu koji svake godine organizira zajednica iz Taizéa, a koji je ove godine bio u Barceloni. Kao što vidite, nije lako pobrojati sve što se događalo u Baru, kako prošle, tako i proteklih godina. Poželimo da tako bude i ubuduće! Što se tiče nezaboravnog susreta mladih u Baru (prosinac 1997. g.), i uzvratnog susreta u Subotici, moram priznati da, na žalost, nisam bio informiran o tom uzvratnom susretu, tako da mu nisam ni prisustvovao. No, nadam se da će takvih susreta biti još, te da će katolička mladež biti sve bolje međusobno povezana i organizirana.

Rijetko gdje se može sresti skupina mladih ljudi koji su po svojim osobinama, afinitetima, naravi, temperamentu, pa i godinama tako različiti, a opet po vjeri da rade pravu stvar i iskreno željda to uspije tako slični i složni.

** Budući da ste od početka član uredništva lista mladih Barske nadbiskupije "Sv. Nikola", možete nam "iz prve ruke" predstaviti ovaj list i opisati kako je došlo do njegova pokretanja.*

□ **V. MARVUČIĆ:** * U prethodnom odgovoru sam se djelomice dotakao pitanja. "Sv. Nikola" je nastao u siječnju 1996. godine kao plod duhovnog zanosa skupine mladih katolika u Baru. Ključnu ulogu u realizaciji, kao i u ispravnom usmjeravanju ove ideje imao je **p. Vladimir Vasilj**, naš župnik, koji je istodobno glavni i odgovorni urednik ovog lista. Uz blagoslov tadašnjeg nadbiskupa **mons. Perkolića** i svesrdnu podršku naših časnih sestara, list je nakon registracije počeo izlaziti. Moramo reći da sam nesebično sretan i ponosan da sam i sam bio dijelom svega toga, da sam bio među osnivačima i prvim "novinarima" toga mjesečnika. Rijetko gdje se može sresti skupina mladih ljudi koji su po svojim osobinama, afinitetima, naravi, temperamentu, pa i godinama tako različiti, a opet po vjeri da rade pravu stvar i iskreno željda to uspije tako slični i složni. Koristim priliku da svim svojim prijateljima i prijateljicama koji su na bilo koji način "prošli" kroz ovaj list, kažem veliko i iskreno HVALA! Odista, takva pozitivna stvaralačka energija,

Sv. Nikola se u našim krajevima osobito štuje kao zaštitnik pomoraca, putnika, ali i beskućnika i prognanika. U Baru i okolici posvećen mu je veliki broj crkava, kako katoličkih, tako i pravoslavnih.

dobra volja, samokritičnost, uz međusobno razumijevanje i prijateljstvo, lišeno bilo kakvih materijalno-interesnih hipoteka, teško se mogu ponoviti.

Jer, kao što sam u prethodnom pitanju rekao, uredništvo "Sv. Nikole" je bilo pokretač ne samo lista, već i mnogih drugih događanja koja su doprinijela duhovnom preporodu mladih u Baru i Zupcima, domicilnim župama svih članova uredništva. List je dobio ime po zaštitniku naše župne crkve. Inače, sv. Nikola se u našim krajevima osobito štuje kao zaštitnik pomoraca, putnika, ali i beskućnika i prognanika. U Baru i okolici posvećen mu je veliki broj crkava, kako katoličkih, tako i pravoslavnih. Dijelom je to zbog blizine Barija, gdje se nalaze njegove moći, dijelom zbog u narodu vrlo popularne priče o "mirakulima svetog Mikule Barskog" (čudima svetog Nikole), koja datira iz X - XI. stoljeća, a vezana je za grad Bar i ovog sveca.

Moramo priznati da nam je u nekim stvarima "Zvonik" bio uzor, svakako nedosegnut.

Tako su počeli izlaziti prvi brojevi lista. Tehnički, list ni do danas nije uspio dostići razinu srodnih publikacija. Sadržajno je, međutim, brzo skrenuo na sebe pozornost javnosti, osobito duhovnim temama, razgovorima s biskupima, svećenicima, časnim sestrama, laicima, te temama iz povijesti Bara, Barske nadbiskupije, Kotorske biskupije i šire. Tako se za list čulo u drugim župama naše Nadbiskupije, ali i u Kotoru, Subotici, Beogradu, Zagrebu, Splitu, Dubrovniku, Sarajevu, Mostaru, Kopru....

Stižu i prve pohvale (uglavnom od drugih), ali i pokude (pretežno iz vlastite sredine). Moramo priznati da nam je u nekim stvarima "Zvonik" bio uzor, svakako nedosegnut. Uspjeli smo uspostaviti kontakt s mnogim respektabilnim katoličkim izdavačkim kućama, listovima i publikacijama. "Sv. Nikola" je i danas jedini katolički list na našem jeziku u Crnoj Gori. Osim njega, već drugu godinu izlazi list koji izdaju i uređuju franjevci iz župe sv. Antuna Padovanskog u Tuzima, po kome je i dobio ime. List izlazi na albanskom jeziku i po nekim idejnim rješenjima, osobito tehničkim, daleko nadmašuje "Sv. Nikolu". Bilo bi nepravedno ne spomenuti i malu, ali izuzetnu izdavačku kuću "Gospa od Škrpjela", koju s nevjerojatnim entuzijazmom i ljubavlju uređuje i vodi **don Srećko Majić**, župnik u Perastu. No, nama u "Sv. Nikoli" je pripala zasluga, ali i odgovornost "probijanja leda" u ovoj oblasti. Mi se radujemo svakom novom listu, i nadamo se da će svaki od njih biti sve kvalitetniji i sadržajniji. Naš list je već duboko

Crna Gora je nezaustavljivo krenula naprijed, kako po pitanju demokracije društva i normalizacije odnosa sa susjedima i svijetom, tako i po pitanju vlastite emancipacije i samosvijesti.

"zagazio" u šestu godinu postojanja. Ono što možda nedostaje sadašnjem listu, iako je tehnički sređeniji, je mladenački zanos kojim su odisali prvi brojevi. To znači da "Sv. Nikola" treba nove, mlade suradnike, "svježu krv". Stoga molim sve mlade koji imaju dara za ovakvu vrstu djelatnosti da se jave na adresu uredništva: "Sv. Nikola", katolički list mladih, Popovići 98, Bar, Crna Gora.

Život u skladu s temeljnim istinama naše Vjere bit će čvrst garant našeg opstanka na našim prostorima.

** Hoće li se nešto promijeniti nakon najnovijih izbora u Crnoj Gori glede funkcioniranja ministarstva vjere?*

□ **V. MARVUČIĆ:** Crna Gora je nezaustavljivo krenula naprijed, kako po pitanju demokracije društva i normalizacije odnosa sa susjedima i svijetom, tako i po pitanju vlastite emancipacije i samosvijesti. Bitno je samo da se sve važne odluke koje predstoje u Crnoj Gori donesu u ozračju tolerancije, poštivanja svih različitosti (političkih, nacionalnih, vjerskih, kulturnih, ekonomskih) i u demokratskoj proceduri. Mislim da je u protekom XX. stoljeća za nama krvavo razdoblje ratova, netrpeljivosti, prevrata, te da je pred nama period stabilnosti, suradnje, suživota i napretka. Ministarstvo vjera će ubuduće biti na raspolaganju kako Državi Crnoj Gori, tako i vjerskim zajednicama, vjerskim službenicima, vjernicima, bez obzira na konfesionalni predznak. U tom smislu, vrijedan je pothvat harmonizacije prolaznih potreba modernog svijeta sa neprolaznim, vječnim potrebama duha i tijela. Demokracija i religija nisu inkompatibilne, jer, davno je rečeno: "Vox populi - vox Dei" (glas naroda, glas Božji). Život u skladu s temeljnim istinama naše Vjere bit će čvrst garant našeg opstanka na našim prostorima, kao i nade da ćemo poput sv. Petra ("Stijene") nadvladati sve nedaće i napasti sadašnjeg života i doživjeti onu prekrasnu stvarnost u Nebu, koja je najdublji smisao naše vjere i zbog koje se i zovemo sljedbenicima Sina Božjega Isusa Krista.

Razgovarao: Andrija Anišić

OBILJEŽAVANJE 50. OBLJETNICE SMRTI BLAŠKA RAJIĆA

U ČAST VELIKANU BAČKIH HRVATA

U Subotici su od 7. do 10. lipnja održani "RAJIĆEVI DANI", manifestacija koju su u okviru obilježavanja 90. obljetnice dužijance priredili Katolički institut za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović", župa sv. Roka i Hrvatsko akademsko društvo. Oni su ovim danima željeli obilježiti 50. obljetnicu smrti velikana hrvatskog naroda i bunjevačkog roda mons. Blaška Rajića i iskazati mu zahvalnost za sve ono što je učinio za Katoličku crkvu na ovim prostorima i za svoj narod.

Dvodnevni znanstveni skup

U četvrtak i petak, 7. i 8. lipnja u HKC "Bunjevačko kolo" bio je znanstveni skup. Jedanaest predavača osvijetlilo je vrijeme u kojem je živio i radio Blaško Rajić i predstavilo njegov značajan rad na crkvenom, kulturnom, društvenom i političkom polju.

Na početku skupa sve okupljene, koji su ispunili prostranu dvoranu Centra, pozdravio je u ime organizatora **Andrija Anišić**, župnik župe sv. Roka. On je u kratkim crtama podsjetio na životni put ovog velikana i protumačio svrhu "Rajićevih dana": "Podsjetiti se života i neumornog rada Blaška Rajića i približiti njegov lik današnjim generacijama".

Znanstveni skup je otvorio subotički biskup **Ivan Péntzes**, koji je među ostalim rekao: "Prošlo je pedeset godina otkako nas je napustio svećenik Blaško Rajić završivši duboke brazde. O ovoj 50. obljetnici njegove smrti želimo upravo ovim znanstvenim skupom osvijetliti njegov lik i njegovo djelo... Vjerujem i nadam se da će ovaj skup o svećeniku Blašku Rajiću skupiti komade 'da ništa ne propadne'... Vjerujem da će zaključak ovog skupa biti sljedeći: 'On je živio puni, bezpridržajni život za Boga i pred Bogom s čovjekom i za čovjeka.'"

Skup je pozdravila i **dr. Jasmina Kovačević**, generalna konzulica Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Subotici. Ona je podsjetila na veze Blaška Rajića s Hrvatskom i njegovu

plodnu suradnju s ljudima iz Hrvatske. Tonski pozdrav ovom znanstvenom skupu uputila je i **s. Blaženka Vojnić Mijatov**, nećakinja Blaška Rajića koja je prošle godine objavila knjigu pod naslovom "Mile uspomene" u kojoj je opisala uspomene o svom ujaku, kao i brojna njegova pisma koja je pisao njoj osobno ili svojoj rodbini.

Slijedila su predavanja. **Mr. Andrija Kopilović** osvijetlio je duhovni lik Blaška Rajića, a **Andrija Anišić** je govorio o njegovom pastoralnom radu, ističući kako je sve ono što je Blaško Rajić radio bio jedan jedinstveni pastoralni rad - Bogu na slavu i za dobrobit povjerenog mu stada, a osobito za dobrobit njegovog hrvatskog naroda. Takav je bio ne samo kad se radilo o čisto svećeničkom radu nego i na kulturnom i društveno-političkom polju rada. O njegovom književnom radu i sakupljanju narodnih umotvorina govorila je **Katarina Čeliković** istaknuvši da je osnovni cilj njegova pisanja bio prosvjetiteljski, a **Bela Gabrić** je osvijetlio ideje Blaška Rajića u njegovom epu "Slava". **Mr. Josip Buljovčić** je prikazao kakav je bio odnos Blaška Rajića prema hrvatskom književnom jeziku, a **Milovan Miković** je govorio o njegovim člancima o političkim i kulturnim pitanjima u novinama i časopisima koje je i uređivao.

Sljedećeg dana **Géza Vass** je opisao kakva je bila nacionalna svijest Bunjevaca do pojave Blaška Rajića a **Mirko Grlica** je govorio o ulozi Blaška Rajića u buđenju nacionalne svijesti do 1918. godine i u novonastaloj državnoj zajednici. **Kalman Kuntić** je prikazao odnos Pučke stranke u Vojvodini i Hrvatske seljačke stranke kra-

Predavači prvoga dana znanstvenog skupa

SESTRE KĆERI MILOSRĐA ZAHVALJUJU

S. Fides je pročitala pismo s. Emile Barbarić

S pravom se Subotica ponosi čovjekom svoga roda i naroda koji je u nezavidnim uvjetima tijekom 49 godina svoga svećeničkog života odnjegovao duhovnu i kulturnu baštinu naroda i obogaćenu je predao novim pokoljenjima. Blaško Rajić je čovjek koji je evanđeoski ispunio poziv čovjeka i svećenika što se moglo jasno vidjeti iz iscrpnih referata koje su pripremili vrsni predavači.

Na ovom skupu željela bih istaknuti, i nakon 50. godina njegove smrti ponovno izraziti svu zahvalnost koju mu duguje Družba Kćeri milosrđa. Tri godine nakon osnutka naše Družbe, na poziv Ministarstva, Kćeri milosrđa došle su u Suboticu u sirotište "Kolevka" gdje nam je bilo povjereno stotinjak djece. U zahtjevnom i odgovornom radu u njezi i odgoju siromašne i napuštene djece duhovno i materijalno nas je podupirao, hrabrio i poticao prisviti Rajić./.../ Njegova nećakinja s. Blaženka u svojoj knjizi "Mile uspomene" zapisala je: "Od prvog časa kada su časne sestre došle u naš kraj pa do svoje smrti, mislim da neću pogriješiti ako kažem, sve što je imao u svojoj kući, imao je i samostan. A sve što je bilo prvo u vinogradu ili vrtu, najprije su bile časne time počašćene." Istinski mu je bilo stalo da sestre Kćeri milosrđa dođu, žive, djeluju i ostanu u Subotici. Kćeri milosrđa mu to nikada ne mogu zaboraviti. Vjerujemo da nas i danas zagovara i prati iz neba, a mi u dubokoj zahvalnosti povezane smo s njime po molitvama.

Ovo nekoliko riječi neka budu izraz zahvalnosti i priznanja našem velikom prijatelju i dobročinitelju, prisvitiom Blašku Rajiću, a nama poticaj i primjer kako velikodušni, nesebični, vjerni Bogu i čovjeku žive trajno u svojim djelima. Hvala!

S. Emila Barbarić, provincijalka

jem dvadesetih godina XX. stoljeća; **Stipan Mačković** je podsjetio na ulogu Blaška Rajića 1936. u proslavi 250. obljetnice doseobe jedne veće grupe Hrvata Bunjevaca u Bačku. Na kraju svog izlaganja on je predložio da se Osnovnoj školi u župi u kojoj je on bio župnikom punih 40 godina dodijeli ime "Blaško Rajić" što su svi sudionici skupa burno i radosno pozdravili. Akademik **Ante Sekulić** iz Zagreba, nažalost, nije mogao doći na ovaj skup, a on je pisao o suradnji Blaška Rajića i Stjepana Radića.

Skupu su prisustvovala s. **Fides** i s. **Emilija** iz Zagreba u ime sestara Kćeri milosrđa. S. **Fides** je u riječima pozdrava naglasila da je upravo Blaško Rajić zaslužan što su ove sestre u župi aktivne već osamdesetak godina.

Ovaj znanstveni skup osvijetlio je puno zanimljivih detalja iz života i rada Blaška Rajića. Osobito su zanimljivo otkriće bili njegovi rukopisi koje su župniku Anišiću predali njegovi nećaci. Budući da je želja organizatora bila da znanstvenom skupu prisustvuje šira publika i da se upozna sa svim segmentima života ovoga velikana, predavači su svoja izlaganja skratili a cjelokupni će radovi biti objavljeni u zborniku.

Skupom su ravnali **Franjo Ivanović**, tajnik Instituta "Ivan Antunović" i **Katarina Čeliković**, tajnica Hrvatskog akademskog društva, a zaključio ga je **mr. Andrija Kopilović**, predsjedavajući Instituta "Ivan Antunović".

Zaključna riječ

mr. Andrije Kopilovića

Iz ovog znanstvenog skupa shvatili smo da je Blaško Rajić bio čovjek za svoj narod koji će još dugo godina biti neistražena ličnost - između legende i njegovog neumornog rada. Ovo je bio prvi simpozij njemu u čast, ali nikako posljednji. Možemo, dakle, na kraju zaključiti: bio je čovjek velik! I ta riječ "velik" označava najljepši pridjev za čovjeka. Za mene je veći još samo pridjev, koji nosi sad već blaženi papa Ivan XXIII, a to je pridjev "Dobri". Naš Rajić se približio spoju toga: "Velik i dobri".

Pastirska igra

U subotu, 9. lipnja, također u HKC "Bunjevačko kolo" djeca i mladi župe sv. Roka u Subotici izveli su Rajićevu pastirsku igru "Betlehem". Ovom pastirskom igrom Blaško Rajić je uputio mnoge poruke vjere i kreposnog života stavljajući sve u toplo božićno ozračje. Ovu pastirsku igru prisutni su s oduševljenjem prihvatili, a nazočio joj je i g. **Ivan Bandić**, savjetnik u Veleposlanstvu R. Hrvatske u Beogradu.

Akademija i misa

U nedjelju, četvrtog dana obilježavanja ove značajne obljetnice, vjernici župe sv. Roka, u kojoj je Rajić bio župnikom punih 40 godina, priredili su svečanu akademiju u čast svom velikom župniku, koju je sastavila **Katarina Čeliković**. U akademiji su u slici, riječi i pjesmi djeca i mladi u bunjevačkim narodnim nošnjama, zbor i članovi Pastoralnog vijeća predstavili život i djelo Blaška Rajića.

Svečanu sv. misu predvodio je biskup đakovački i srijemski u miru **mons. dr. Ćiril Kos** u zajedništvu s generalnim vikarom subotičke biskupije **mons. Belom Stantićem** i vikarom za pastoral **mons. Stjepanom Beretićem**, domaćim župnikom **Andrijom Anišićem** i drugim župnicima grada i okolice. S biskupom Kosom došao je i kancelar Đakovačke i srijemske biskupije **mons. Luka Strgar**. U uvodu u misu biskup Kos je pozdravljajući sve prisutne kao i domaćeg biskupa Pénzesa (koji zbog zauzetosti nije mogao biti prisutan), rekao:

"Ovu svetu misu prikazujemo za pokojnoga župnika Rajića... A zaista ne znam da li je treba prikazati za njega ili

Dula Milodanović napisala je "kraljičku pismu" i pjesmu za svečani završetak Rajićevih dana koju je pročitala na sv. misi

mi djela učini Svesilni, sveto je ime njegovo."

Zatim je upozorio na značaj II. vatikanskog sabora koji, osim biskupima i svećenicima, i vjernicima laicima stavlja na srce izgradnju Božjega kraljevstva na zemlji, te dodao: "Danas, dok se sjećamo župnika Blaška Rajića koji je živio među nama i služio svome narodu na sve moguće načine... i vi ste istom Božjom ljubavlju pozvani po sakramentu krštenja i potvrde da budete proroci, da budete svećenici i da budete sluge... I tada će i svećenicima biti lakše ako u svakoj obitelji bude propovjednik, prorok i sluga koji će biti spreman služiti braći... I da će se ojačati oni koji grade ovu Crkvu... Zato slaveći spomen na našega dragoga župnika Rajića mi na poseban način molimo Gospodina da blagoslovi svaku zajednicu u ovome gradu, a osobito ovu njegovu da može rasti u broju i svetosti."

Detalj sa svečane akademije

njemu u čast... Budući da nas već pedeset godina dijeli od njegove smrti, više sam sklon da ovu misu prikazem njemu u čast, nego za njegov spas. Zahvaljujemo Bogu što ga je dao ovoj Crkvi u vremenima koja nisu bila laka da kao pastir, kao prorok i kao sluga slugu Božjih brine se za svoj narod da sačuva živu vjeru i svoj hrvatski identitet. Gospodin je po njemu ovoj Crkvi, svom narodu i ovom gradu učinio velika djela i stoga možemo sa Marijom klicati u čast Presvetoga Trojstva: "Veliča duša moja Gospodina... jer velika

nicu u ovome gradu, a osobito ovu njegovu da može rasti u broju i svetosti."

POZDRAV S. BLAŽENKE SUDIONICIMA "RAJIĆEVIH DANA"

Pozdravljam ovaj dični skup u svoje ime i u ime svoje sestre Jagice, koja je najmlađa nećakinja našega dragog ujaka Blaška Rajića. Posebno pozdravljam predavače koji žele svojim predavanjima još više osvijetliti lik našega dragog ujaka. On je dok je živio znao govoriti: "Volim ljude čitavoga svita, jer sve su to dica Božja. Volim sve i poštujem sve narode, a posebno svoj narod u kojem sam niko, u kojem živim i radim. Radim za Boga, za Crkvu Kristovu katoličku, a posebno za svoj dragi narod kojega vrlo ljubim." Mislim da on i sada, nakon toliko godina, kad se približio dragom Bogu, da i sada nije zaboravio svoj ljubljeni narod, nego moli za njega i Bogu ga preporuča. Od srca svima iskrena hvala i pozdrav!

Prigodnu propovijed održao je mons. Stjepan Beretić, katedralni župnik. On je u svojoj propovijedi pokazao kako Rajićev duh živi i danas u subotičkoj Crkvi, kao i u kulturnim, društvenim i političkim organizacijama i institucijama: "U ovoj crkvi župnik Blaško oduševljavao je vjernike za duhovno zvanje, za ljubav, za čovječnost, za križ, za srce. Bio je i ostao hrast oko kojeg se savijaju naraštaji, da porastu, dobri i veliki budu. Imajući pred očima takvog svećenika i takvog čovjeka brojni su mladići stavili ruku na plug i zaorali duboke brazde u Gospodinovom vinogradu. Ovdje su djevojčice poželjele radosnu tišinu samostana." U nastavku svoje propovijedi mons. Beretić je naglasio kako je Rajić uvijek učio da su Bunjevci Hrvati: "2. broj Subotičkih novina iz 1940. godine registrirao je traženje župnika Rajića za Bunjevce i Šokce hrvatske škole na koje imaju pravo kao Hrvati. Iste je godine u Zagrebu izjavio: da znadete da smo i mi sinovi Bačke isto što i vi: Hrvati oduvijek... Tako misle i današnji naši svećenici, brojni intelektualci, radnici i ratari. Neka župniku Rajiću vazda svijetli Božje svjetlo. A svjetlo njegova primjera neka svijetli svima nama, sinovima crnice i pijeska. Zato neka je blagoslov i slava i mudrost i zahvalnica i čast i moć i snaga Bogu našem u vijeke vjekova" - završio je svoju propovijed mons. Beretić.

Na misi je pjevao župni zbor pod ravnanjem s. Silvine Milan, uz orguljsku pratnju mr. Ervina Čelikovića.

POZDRAV RODBINE

Srdačno Vas pozdravljam kao kćerka Antuna Vojnića, nećaka Blaška Rajića. Iz referata na skupu, iz knjige naše tete s. Blaženke "Mile uspomene", mi potomci obitelji Rajić, o našem "Bači" saznali smo puno više nego što smo do sada znali o njegovom duhovnom, pastoralnom, političkom i književnom radu. Jer Bačo je za nas, moram to priznati, najviše bio čovjek koji je svoju "dicu" - njih sedmoro - prigrlio pod svoje okrilje i pružio im svu roditeljsku pažnju i ljubav.

Zahvaljujem svim sudionicima ovog skupa, koji su večeras i sinoć bili s nama, kao i organizatorima, župi sv. Roka, posebno župniku Andriji Anišiću i novinaru i publicisti Milovanu Mikoviću koji su uz druge i prije svih uložili truda i vremena na prikupljanju materijala, kako za ovaj skup, tako i za objavljivanje knjige "Mile uspomene".

Zahvaljujem donatorima koji su omogućili tiskanje knjige naše tete s. Blaženke i hvala svima prisutnima, u ime rođaka Blaška Rajića!

Blaženka Vojnić

Poslije sv. mise mr. Andrija Kopljović položio je lovorvijenac na bistu Blaška Rajića u predvorju crkve gdje je priređena i prigodna izložba o životu i djelu Blaška Rajića. Mnogi su se potom zaputili do Rajićevog groba, koji je blagoslovio župnik Anišić. Pjesmu koju je na dan njegove smrti prije pedeset godina napisala njegova nećakinja s. Blaženka pročitala je Katarina Čeliković, a potom je mons. Marko Forgić položio lovorvijenac na njegov grob, a članovi Pastoralnog vijeća župe sv. Roka cvijeće.

BLAŠKO RAJIĆ

/1878 - 1951/

Kratki životopis

Blaško Stipan Rajić se rodio 7. siječnja 1878. godine u Subotici. Rastao je u dijelu grada koji se zove "Gat". Otac mu je bio Ilija Rajić a majka Marija rođ. Perčić. Šest razreda gimnazije završio je u Subotici, sedmi i osmi razred gimnazije i bogoslovski nauk završio je u Kaloči. Za svećenika je zaređen 24. lipnja 1902. godine.

Blaško Rajić je svoju svećeničku službu započeo kao kapelan u Dušniku (1902-1903), tom drevnom hrvatskom naselju u kojem je razvio svoju mladenačku djelatnost protiv pokreta "Nazarinaca". Zatim je tri godine (1904-1906) bio kapelan u Santovu (Herceg-Szanto). Iz Santova dolazi za kapelana u župu sv. Terezije u Subotici gdje ostaje do imenovanja župnikom župe sv. Roka, 1911. godine, u kojoj je ostao sve do svoje smrti 3. siječnja 1951. godine.

U župi sv. Roka započeo je njegov dugi i plodni pastoralni i kulturno-društveni rad, koji je prekinut samo kratko za

vrijeme II. svjetskog rata (1941-1943). Naime, kad je mađarska vojska zaposjela Suboticu, 12. 04. 1941. godine uhićen je i "kerski plebanoš" Blaško Rajić. Nakon okrutnog tjelesnog mučenja i zatočenja u Konjičkoj vojarni u Subotici, zauzimanjem hrvatskog episkopata i osobno dr. Alojzija Stepinca, posredništvom Vatikana, interniran je 25. svibnja 1941. godine u franjevački samostan u Budimpešti. Na svoju svećeničku i župničku službu vratio se u travnju 1943. godine, gdje ostaje do svoje smrti 3. siječnja 1951. godine.

Uz svoj svećenički pastoralni rad B. Rajić je pisao pjesme, knjige, razne članke, pripovijetke. Bio je i urednik i suradnik u sedam različitih glasila: *Naše novine*, *Subotičke novine*, *Hrvatske novine*, *Zemljodjelac...* Sastavio je i molitvenik "*Duhovna mana*".

Utemeljio je Prosvjetno društvo "Katolički krug", Katoličko divojačko društvo, Dobrotvornu zajednicu Bunjevaka, Radničko i učeničko križarsko bratstvo, Maticu subotičku (s biskupom Lajčom Budanovićem) i Hrvatsku kulturnu zajednicu... Njegovom su zaslugom u župu sv. Roka došle s. Kćeri Milosrđa. Prije 90 godina uzdigao je slavljem obiteljske dužijance na narodnu zahvalu Bogu na žetvi i kruhu. Pa i prelo živi zahvaljujući njemu.

Zauzimao se u previranjima poslije Prvog svjetskog rata da Bačka uđe u sastav južnoslavenske države. Radi toga je putovao u Zagreb, Beograd, Novi Sad, a sudjelovao je i na mirovnoj konferenciji u Parizu. Uključivao se i u politički rad u namjeri da pomogne svom narodu. Bio je tako voditelj Bunjevačko-šokačke stranke, a kasnije Vojvođanske pučke stranke, kasnije je podržavao HSS Stjepana Radića.

Ali, kako je zabilježila njegova nećakinja s. Blaženka, politika nije bila njegovo životno opredjeljenje: "U politiku sam ušao toliko, koliko sam smatrao potrebnim i dovoljnim da mogu koristiti svom narodu."

Andrija Anišić

Subotica

V. DUHOVSKI SUSRET ZBOROVA

U srijedu, 6. lipnja navečer, u subotičkoj-katedrali bazilici sv. Terezije održan je V. Duhovski koncert subotičkih zborova. I ovaj koncert organizirao je Glazbeni odjel Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović". Nastupili su zborovi katoličkih župa sv. Terezije (hrvatski i mađarski), sv. Roka, sv. Jurja i Isusova Uskrsnuća. Nastupila su dva pravoslavna zbora: Mješoviti zbor "Slavenska" i Mješoviti zbor SKC "Sveti Sava". Od svjetovnih zborova nastupili su Kamerni zbor udruženja umirovljenika, Kamerni zbor "Pro musica" i mješoviti zbor "Musica viva" iz Čantavira.

Ovaj susret zborova je doista jedinstven događaj u gradu, jer okuplja pjevače različitih naroda i vjeroispovijesti i zato uvijek okupi i brojnu publiku.

Na kraju su svi zborovi zajedno otpjevali, sada već tradicionalno, pjesmu "Canticorum jubilo" a **mr. Andrija Kopilović**, predsjedavajući Instituta "Ivan Antunović" zahvalio je svim pjevačima i ravnateljima zborova i podijelio spomen-diplome kao uspomenu na ovaj susret. Tehnički ravnatelj ovog koncerta bio je **Stipan Jaramazović**, pročelnik Glazbenog odjela Instituta "Ivan Antunović". /A. A/

PROŠTENJE NA BAJSKOM GROBLJU

Ispred obiteljske kapele Kopilović na subotičkom Bajskom groblju 23. 06. slavljena je sv. misa proštenja. Sv. misu je predvodio i propovijedao preč. **Andrija Anišić** a snjim je bio i **mr. Andrija Kopilović**. Usprkos kiši okupio se lijep broj vjernika. /K. Č./

OPROŠTAJ OD MISIONARA P. WILLIA

Poslušavši poticaj p. Willia, da živimo riječ života: "Da svi budu jedno", odvela me je Božja milost kao jednu predstavnicu iz Bačke podružnice na svečanost primopredaje u misijsku kuću u Zagrebu. Od ove primopredaje Zajednica Krvi Kristove potpada pod Poljsku provinciju umjesto dosadašnje Regije južnoistočne Europe.

P. Willi Klein dobro je svladao hrvatski jezik i upoznao prilike u Crkvi i među narodima bivše Jugoslavije. Slijedeći glas Duha Božjega polazi onamo kamo ga Bog šalje. Nakon teškog početnog perioda (1985-1995) u Bosni, gdje je "sijao u suzama" (zbog prognaničke sudbine njegove kuće, kao i sestara Klanjateljica Krvi Kristove iz Bosanske Topole), sada "žanje u pjesmi". Doživio je rascvat Zajednice Krvi Kristove u Vojvodini, Istri i Podravini.

Svoju dužnost predao je **p. Ksaveru Cserniawskom** iz Poljske provincije.

Svečanost primopredaje obavljena je u misijskoj kući u Zagrebu,

10. lipnja. Na ovu svečanost okupilo se puno gostiju u prelijepoj kućnoj kapelici među kojima su bili provincijali iz Njemačke i Poljske, zatim sestre Misionarke Krvi Kristove, Klanjateljice Krvi Kristove te grupa mladih koji su bili na duhovnoj obnovi kao i brojni prijatelji.

Sv. misu je predvodio p. Willi, a svom nasljedniku je ovu duhovnu obitelj predao na simboličan način predajući mu Statut Regije Južnoistočne Europe (u kojem smo skriveni svi mi) i kip sv. Gašpara, utemeljitelja Zajednice Krvi Kristove koji je utemeljitelj naše karizme.

Neka mi bude dopušteno s radošću reći da je među članovima ove Misijske družbe i moj sin Marinko, koji se sprema za misionara.

Slavlje je zaokruženo agapeom i radosnom pjesmom u zahvalu p. Willju i dobrodošlicu p. Ksaveru, a sve se to mora samo doživjeti. Osjetiti prisutnost Duha Svetoga i biti s onima koji žive za Krista, to je pravi Božji blagoslov za dušu.

Lozika Klaić, Futog

ANTUNOVO U SVETOZAR MILETIĆU

Sv. Antuna Padovanskog u našem mjestu štuje skoro svaka obitelj. To se moglo vidjeti i na sv. misi 13. lipnja kada je crkva bila ispunjena vjernicima, štovateljima ovoga sveca. Misno slavlje je predvodio **Imre Poljak** iz Santova a u koncelebraciji su bili **Arpad Pastor**, župnik iz Telečke, **o. Bernardin Vismeg**, karmelićanin iz Sombora, **Laslo Poljak** iz Gare te domaći župnik **Antun Egedi**. Ovoj sv. misi prisustvovali su i pravoslavni svećenici: otac **Branko** iz Stanišića, otac **Predrag** iz Bačkog Brestovca i otac **Mladen** iz Sombora. Mnogobrojni uzvanici iz kulturnog i političkog života također su bili na ovom slavlju, kao i mladi u hrvatskim i mađarskim narodnim nošnjama. Domaći župnik je primio mnogobrojne čestitke u povodu svoga imendana. O. Bernardin je na kraju mise blagoslovio djecu i ljljane, a slavlje je nastavljeno i nakon mise. Naime, ispred crkve članovi KUD-a "Bratstvo-Jedinstvo" su odigrali nekoliko bunjevačkih igara podsjetivši tako starije vjernike na nekadašnja slavlja kada se igralo do ručka.

Lucia Tošaki

TIJELOVO U SUBOTICI BEZ PROCESIJE

"Brašančevo", svetkovina presvetoga Tijela i Krvi Kristove, prošlo je ove godine bez tijelovske procesije zbog nedavnih kiša. U subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije svečanu pontifikalnu misu predvodio je 14. lipnja subotički biskup **Ivan Péntzes** zajedno sa župnicima grada i okolice. Na misi su bili i **dr. Jasmina Kovačević**, generalna konzulica Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Subotici kao i ostali članovi konzulata, zatim **József Kasza**, potpredsjednik Vlade Republike Srbije, te predstavnici mjesne samouprave na čelu s **Imreom Kernom**, predsjednikom Izvršnog odbora općine Subotica.

Iako zbog kiše nije bilo procesije, mladi su obukli narodnu nošnju, a djevojke u bjelini su nosile simbole koji predstavljaju Isusov život. /Zv/

U SVETOZAR MILETIĆU PROSLAVLJENA

100. OBLJETNICA "DOBROVOLJNOG VATROGASNOG DRUŠTVA"

Na svečanoj akademiji u povodu 100. obljetnice postojanja "Dobrovoljnog vatrogasnog društva" u Svetozar Miletiću održanoj 16. lipnja, predsjedniku ovog društva **Antunu Aladžiću** predata je nova zastava koju je sašila **Lucia Tošaki** a čiji je kum **Mjesna zajednica**. Zastavu su posvetili mjesni župnik **Antun Egedi** i pravoslavni svećenik **otac Mladen**. Na svečanoj akademiji istaknutim članovima dodijeljene su značke i diplome, a u programu je nastupio Mađarski ženski zbor, KUD "Német Laszló" te KUD "Bratstvo-jedinstvo".

Drugoga dana obilježavanje ove velike obljetnice nastavljeno je takmičenjem gdje su nastupili i članovi folklornih društava sa svojim programom.

Lucia Tošaki

ODRŽAN 1. FESTIVAL BUNJEVAČKI PISAMA

"DALEKO JE SUBOTICA" NAJBOLJA PISMA

U petak 22. juna u dvorani HKC "Bunjevačko kolo" održan je "Prvi festival bunjevački pisama".

Velika je stvar što se festival desio u ovo naše vrime i u ovoj našoj sredini.

To bi najkraće mogla biti ocena ovog događaja. Sam događaj ipak zaslužuje malo više od same konstatacije da se desio. Zalaganjem festivalskog odbora u sastavu **Antuš Gabrić, Miroslav Kujundžić, Vojislav Temunović** i **prim. dr. Marko Sente** (pridsidnik) prikupljeno je 15 novi pisama koje su komponirane za ovu priliku. Nastupilo je 15 uglavnom neafirmirani pivača i, kako sami organizatori napominju, cio festival je izveden amaterskim angažovanjem svi učesnika, kako pivača tako i orkestra, što je festivalu i dalo posebnu posebnu draž.

Među 15 izvedeni pisama bilo je brzih ali i sporih balada kao i pravi romansi.

U pauzi programa prija proglašenja pobjednika publika je počašćena na poseban način. Nastupio je doajen bunjevački i starogradske pisama **Zvonko Bogdan**. Kao i uvijek, njegov nastup publika je pratila bez daha, a za to je zaslužan i gost iz Amerike **Gerry Grcević** (Džeri Grčević). On je oduševio sviranjem na tamburici uz ansambl "Hajo" koji je pratio Zvonka Bogdana.

Kao što priliči svakom festivalu, tako su i ovog puta na kraju podijeljene nagrade. Stručnom žiriju u sastavu: **prof. Đuro Rajković**, maestro

Berislav Skenderović, **prof. Mira Temunović**, **mr. Josip Buljovčić** i novinarka **Ivana Petrekanić**, nije bilo ni malo lako odlučiti kome dodijeliti nagrade. No, unatoč svemu, oni su se nosili s tim problemom i desio se presedan da se nagrada publike i stručnog žirija poklopila.

Nagradu za najbolji aranžman dobila je **Nela Skenderović** za pismu "Mila Panonija", nagradu za najbolji tekst dobio je **Stipan Bašić Škaraba** za istu pismu. Nagrada za najbolju interpretaciju pripala je **Josipu Franciškoviću** mada je ovoj nagradi po mišljenju mnogih isto tako blizo bio i **Emil Antunić** iz Sombora koji je ostavio izuzetan utisak. Svoje glasove publika je dala pismu "Daleko je Subotica".

Publiku je u pauzi zabavljao **Zvonko Bogdan** uz pratnju gosta iz Amerike i ansambla "Hajo"

Po mišljenju stručnog žirija treće mjesto zauzela je pisma "Tavankut kraj Subotice" **Prčić Stipana Baće**, drugo

Mnogobrojnim sponzorima zahvalio je u ime organizatora **prim. dr. Marko Sente**

mjesto pripalo je pismu "Opili me jorgovani" **Branka Ivankovića Radaka** a prvo mjesto osvojila je pisma "Daleko je Subotica" **Vladislava Nađ Miće**. Pobjedničkom pismom koju je interpretirao **Antun Letić Nune** završen je "Prvi festival bunjevački pisama".

Time je otvoreno pitanje šta i kako dalje jer poznato je da je često lakše krenuti nego nastaviti. Poželimo svima koji su se okupili oko ovog festivala uspešan nastavak i još puno festivala.

Stipan Jaramazović

DAN SB O. GERARDA TOME STANTIĆA 2001.

Na svetkovinu rođenja sv. Ivana Krstitelja, 24. lipnja, navršila se 45. godišnjica smrti prvog karmelićanina Hrvata, sluge Božjega o. Gerarda Tome Stantića, koji je umro na glasu svetosti u karmelićanskom samostanu u Somboru. Njegove posmrtno ostatke ispratili su na vječni počinak, 25. lipnja 1956., biskupi: **mons. Lajčo Budanović** i **mons. Matiša Zvekanović**, uz mnoštvo svećenika, redovnika i redovnica, te oko deset tisuća Somboraca. Godine 1985. započeo je biskupijski postupak za proglašenje blaženim i svetim, a njegovi zemni ostaci prenijeti su u karmelićansku crkvu u Somboru, gdje počivaju u oltaru sv. Križa.

Ove godine, 23. lipnja u večernjim satima subotički biskup, **mons. dr. Ivan Péntzes**, predvodio je koncelebriranu sv. misu sa svećenicima, na mađarskom jeziku, uz sudjelovanje hodočas-

nika Mađara iz Subotice te vjernika iz Sombora. Propovijedao je župnik iz Novog Sada **preč. Janos Strikovits**.

U nedjelju, 24. lipnja, u večernjim satima isti biskup slavio je sv. misu sa svećenicima na hrvatskom jeziku, uz sudjelovanje hodočasnika Hrvata iz Subotice i okolnih župa, te vjernika iz Sombora. Na misi je propovijedao **vlač. Franjo Ivanković**, župnik iz Tavankuta, koji je istaknuo duhovnu veličinu o. Gerarda koji se s pravom može zvati vjernim učenicom sv. Ivana od Križa i izrazitim kontemplativcem, koji je cijeli svoj redovnički i svećenički život posvetio služenju sakramentu sv. Ispovijedi i duhovnom vodstvu duša. Nakom mise biskup Péntzes predvodio je molitvu na grobu o. Gerarda za njegovo proglašenje blaženim i svetim. Treba istaći da je ove godine bilo znatno više hodočasnika i vjernika koji su ispunili velebnu karmelićansku crkvu svojim sudjelovanjem u ovoj komemoraciji smrti o. Gerarda.

o. Mato Miloš

STARI ŽEDNIK

OSTALI SMO BEZ ŽUPNIKA

Mnogi čitatelji "Zvonika" ne znaju ništa o župi sv. Marka u Starom Žedniku. Ali ima i onih koji dobro pamte kakva župa je bio Žednik. Ima dosta bakica koje pamte žedničku crkvu s tornjem prije nego ga je oluja srušila. Pamte također Žednik kao brojnu dvojezičnu župu sa službovanjem župnika i kapelana. Malo nas pamti, ali znamo iz spisa da je žednička crkva dovršena 1911. godine. Mi ove godine, znači, slavimo 90. obljetnicu naše crkve. Trebamo se pripremiti za slavlje, ali kako?

Ispratili smo u mirovinu dugogodišnjeg župnika **Antuna Miloša** i katehisticu **Jelisavetu Zvekanov**. Tužni smo, jer nas muči neizvjesnost. Kada ćemo dobiti novog župnika? Da li će crkva biti sređena i da li će s tornja naše crkve zvoniti ponovno pozdravljenje? O svemu tome ranije nismo morali brinuti, jer je njihov savjesni rad i prisutnost među nama sve to osiguravala. Njima puno hvala, sa željom za lijepi život u mirovini! Nama pak treba puno strpljivosti u iščekivanju novog početka.

Vjernici iz Žednika

STARI ŽEDNIK

OPROŠTAJ OD ŽUPNIKA

U nedjelju, 17. lipnja, jedanaeste nedjelje kroz godinu, i ja sam bio dionikom oproštaja od žedničkog župnika **Antuna Miloša**, koji je u našoj župi bio župnik 29 godina. Puno je tijekom tih godina ovdje učinio. Mogao bih reći da se naradio u voinogradu Gospodnjem. Skrhan bolešću primoran je da ode u mirovinu.

Moje poznanstvo sa župnikom Antunom Milošom traje već deset godina. Tada sam počeo ministrirati i uvijek sam bio blizu njega. Zahvaljujem mu jer mi je pružio podršku u mom zvanju. Uvijek sam mogao s njim prijateljski razgovarati i tako ga pobliže upoznati. Vjernici Žednika, kojih je te nedjelje bilo u crkvi u velikom broju, zahvalni su župniku za sve što je za njih učinio. Prigodne zahvalne govore održali su **Jacinta Dulić**, ispred Pastoralnog vijeća; **Mirko Ostrogonac** i **Josip Dulić**, ispred Mjesne zajednice. Ovom prigodom smo zahvalili i našoj dugogodišnjoj katehistici i sakristanki **Eržiki Zvekanov**. Župniku smo darovali sliku, rad **Lozike Vojnić Tunić**, na kojoj je prikazan žednički pejsaž. Nakon sv. mise priređena je mala zakuska u župnom dvorištu. To je bila prigoda da još jednom popričamo sa župnikom i da se s njim pozdravimo. Bilo je dosta suza, ali neka bude Božja volja.

Marjan Ostrogonac, sjemeništarc

MARIAPOLI U BEOGRADU

U Beogradu je do 8. do 10. lipnja održan susret Djela Marijina. Oko 200 prisutnih iz raznih krajeva Vojvodine, Srbije, Crne Gore i Makedonije obnovilo se duhom i vjerom. Susret je bio pravi blagoslov za djecu, mlade, obitelji, starije... Tema susreta bila je "JEDINSTVO - ZNAK VREMENA", što smo odmah pokušali i izgraditi. Na

to su se nadovezala iskustva življene Božje Riječi. Jedan bračni par svjedoči: "Ako smo nas dvoje u jedinstvu, onda znamo Isusa nositi svuda."

Prvog dana sv. misu je služio beogradski nadbiskup **Hočevar**, a drugog dana s nama je bio apostolski nuncij u SR Jugoslaviji **Eugenio Sbarbaro** koji je između ostalog rekao: "Ako je nuncij sjenka Pape, onda za Marijino Djelo možemo reći da je sjenka Marije." Ohrabreni tim riječima nastavljamo živjeti ideal jedinstva tamo gdje smo.

Bane I.

NA BLAGDAN SV. ANTUNA

ZBOR ŽUPE ISUSOVA USKRSNUĆA U BEOGRADU

kod franjevaca. Zbor je pod ravnanjem mladog dirigenta **Miroslava Stantića** pjevao pod misom koju je predvodio bivši beogradski nadbiskup **mons. Franc Perko**. Ovu sv. misu s **mons. Perk**om slavili su i nuncij **Eugenio Sbarbaro** te duhovnik subotičkog sjemeništa "Paulinum" **mons. Marko Forgić**.

Nakon sv. mise franjevci, domaćini, priredili su večeru a pjevači su nadbiskupa i nuncija dočekali s pjesmom "Kolo igra, tamburica svira" kojom su ih oduševili. Svoje oduševljenje zborom a napose temperamentnim dirigiranjem **Miroslava Stantića** izrazio je papinski nuncij. Tako su lijepi utisci ostali na obje strane - i kod domaćih i kod gostiju a sve Bogu na slavu!

Marina Tikvicki

Mješoviti zbor župe Isusova Uskrsnuća je na blagdan sv. Antuna Padovanskog 13. lipnja gostovao u Beogradu na Zvezdari

KATEDRALNI ZBOR "ALBE VIDA KOVIĆ" U NIŠU

Na poziv župnika župe Srce Isusovo u Nišu **Antuna Pećara** katedralni zbor "Albe Vidaković" iz Subotice te Mali subotički tamburaški orkestar gostovali su u ovoj župi upravo na blagdan Srca Isusova, 22. lipnja, kada oni slave proštenje.

U poslijepodnevnom satima prije sv. mise zbor je uz pratnju mladih tamburaša a pod ravnanjem **s. Mirjam Pandžić** održao polusatni koncert.

Na svečanoj sv. misi pjevači katedralnog zbora i tamburaši predvodili su pjevanje. Misu je predvodio biskup iz Sofije, a propovijedao je beogradski nadbiskup **Hočevar**. Ovu je misu slavilo više svećenika, bilo ih je i iz Srijema. I ove godine mnogi su hodočasnici iz Leskovca, Smedereva, Beograda i drugih mjesta došli na ovo proštenje.

Subotički zbor i tamburaši su divno dočekani i počašćeni, uspjeli su pogledati i grad, a kući su stigli zadovoljni iako je put trajao ukupno četrnaest sati.

Vedran J.

BLAŠKU RAJIĆU

Već pedeset lita,
Već pedeset lita, Ljeljo
Na ravnici žita
Dogorila svića
Blaška nam Rajića
Našeg velikana
Što ga rodi nana
Bunjevačkog roda
Hrvatskog naroda.
Kerčanima bio
I dobar i mio
Sakupljo u stado
I staro i mlado
Reko nam da viru
Čuvamo u miru
I da rod hrvatski
Živi lipo, bratski.
Nek ljubavi ima
Međ svim narodima
Neka vlada sloga
I vira u Boga.
Naš dobri pastiru
Počivaj u miru
Nek Ti duša čista
Na vik gleda Krista.

Đula Milodanović

(Kraljička pisma pisana za svečanu akademiju 10. 06. 2001.)

SUSRET MINISTRANATA U SUBOTICI

U utorak, 26. lipnja 2001. u župi Isusova Uskrsnuća u Subotici održan je cjelodnevni III. MINISTRANTSKI SUSRET. Sudjelovalo je oko 300 ministranata i ministrantica iz raznih župa naše biskupije, a po prvi put su na susretu sudjelovali i prijatelji iz Srijema predvođeni svećenicima **Ivicom Živkovićem**, **Đurom Kedvešom** i **Krunoslavom Đakovićem**. Na susretu su sudjelovali ministranti i ministrantice iz sljedećih mjesta: Subotica (Isusovo Uskrsnuće, Sv. Terezija Avilska, Sv. Rok, Marija Majka Crkve, Sv. Juraj), Palić, Bikovo, Tavankut, Žednik, Mala Bosna, Vajska, Vrbas, Selenča, Srijemska Mitrovica, Srijemski Karlovci, Ruma, Golubinci, Beška, Zemun i Surčin.

Pobjednici u nogometu

Susret je počeo u 9,30 sati u crkvi pozdravom domaćina. Uslijedilo je predstav-

ljanje svake pojedine župe. **Kvizom znanja** su se ministranti i ministrantice zabavili, ali ujedno i provjerili svoje ministrantsko znanje. Prvo mjesto podijelili su domaćini **Isusovo Uskrsnuće - Subotica i Ruma**. Nagrađeni su majicama s grbom grada Subotice s natpisom ovoga susreta. Ministranti i ministrantice su u podne svečano proslavili euharistijsko slavlje koje je predvodio **Ivica Živković**, tajnik pomoćnog đakovačko-srijemskog biskupa Đure Gašparovića i župnik u Srijemskim Karlovcima. Na misi je propovijedao **Franjo Ivanković**, tavankutski župnik. Na kraju

Pobjednici u kvizu

mise sve okupljene pozdravio je biskup **Ivan Pénez**. "Nije slučajno da je Gospodin baš vas izabrao da budete povlašteni službenici oltara!" - istaknuo je biskup Ivan i sve blagoslovio.

Nakon ručka, ministranti i ministrantice posjetili su subotičko sjemenište

"Paulinum" i katedralu. U sjemeništu ih je pozdravio rektor **Josip Mioč**, a sjemeništarc **Vjekoslav Šarčević** govorio je o sjemenišnom životu, te odgovarao na pitanja ministranata.

Nezaobilazni dio susreta bio je sport. U nogometu, košarci i drugim sportovima, ministranti i ministrantice pokazali su svoje umijeće. Najbolja **nogometna momčad** bila je iz župe **Marije Majke Crkve**, a **katedralni ministranti** okitili su se titulom **najboljih košarkaša**. Svima njima podijeljena je ista nagrada - majice s grbom Subotice, koje su pravljene baš za ovu prigodu.

Ministrantski susret ocijenjen je vrlo uspješnim.

Marinko S.

Jelena, Ana i Gabrijela - ministrantice iz Iriga

DRAMSKO-LUTKARSKA RADIONICA U HKC "BUNJEVAČKO KOLO" ODIGRALA PRVU PREDSTAVU

"BILBOKE"

Po prvi put lutkarski igrokaz "BILBOKE" izveli su članovi Dramskog odjela Hrvatskog kulturnog centra "Bunjevačko kolo" 13. lipnja 2001. godine. Ova je predstava plod višemjesečnog rada dvaju mladih entuzijasta, **Ljubice Suturović** i **Arsena Čosića** i djece koja su uživala pripremajući komad pod nazivom "Bilboke". Istoga dana odigrane su dvije predstave: prijedodne za djecu iz obdaništa, a poslijepodne za roditelje i djecu.

Ideja o Dramsko-lutkarskoj radionici je zapravo nastala još prošle godine kada su Ljubica i Arsen sudjelovali na jezičnom seminaru za prosvjetne radnike u Dubrovniku gdje su radili u sličnim radionicama. O počecima rada Arsen kaže:

- Za ovu našu ideju najviše sluha imao je Hrvatski kulturni centar "Bunjevačko kolo". Lutkarsku radionicu čini 17 djece uzrasta od 7 do 15 godina koji su pola godine s nama. Suradnjom s djecom sam izuzetno zadovoljan. Djeca su uživala a to se dobro vidjelo kad smo jednom išli po malog glumca - oni su i dalje sami glumili.

Tekst za predstavu su napisali Arsen i Ljubica po motivima matematičke bajke nizozemskog pisca. Da priprema ovakve predstave nije laka, saznajemo od Ljubice:

- U veljači smo počeli izradu maski, koristili smo tehniku kaširanja. Za jednu masku potrebno je oko 50 sati rada. U ovome djeca nisu sudjelovala jer je vrijeme bilo kratko. Odmah smo počeli i jezične vježbe, učenje teksta i glume. Sve od izbora muzike, izrade

maski, scenografije i nekih kostima djelo je nas dvoje. Radujemo se što ćemo uskoro na seminaru za vođe dramskih grupa na otoku Školjiću naučiti i neke nove stvari i to opet ugraditi u nove predstave.

Predstava je naišla na vrlo dobar prijem i kod djece i kod odraslih i, po riječima voditelja, već početkom naredne godine možemo očekivati novu predstavu.

Ovo je nešto novo za našu djecu, nešto u čemu su se našla djeca i njihovi voditelji Ljubica Suturović i Arsen Čosić, a znak je to da ćemo učeći glumiti naučiti i jezik.

Katarina Čeliković

DVOSTRUKA PROMOCIJA KNJIGA S. BLAŽENKE RUDIĆ

Predstavljanje knjiga "Dragocjena blizina" i "Svjetlo u ravnici" dominikanke s. Blaženke Rudić održano je u utorak, 19. lipnja u HKC "Bunjevačko kolo" u Subotici. Na početku predstavljanja okupljenima se obratio **Andrija Anišić**, pročelnik Izdavačkog odjela Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović" koji je govorio o nastanku tih knjiga, te o planovima Izdavačkog odjela. O knjizi poezije "Dragocjena blizina" govorili su **mr. Andrija Kopilović**, predsjedavajući Instituta "Ivan Antunović", i **Josip Temunović**, svećenik u miru. O knjizi meditacija "Svjetlo u ravnici" govorili su **prof. Bela Gabrić** i vrhovna glavarica sestara dominikanki, časna majka s. **Katarina Maglica**. U ime recenzenata govorila je **prof. Katarina Čeliković**, a nazočnima se obratila i s. **Blaženka Rudić**, zahvalivši svima koji su pomogli u objavljivanju njezinih knjiga.

Na predstavljanju su nastupili mladi recitatori iz župa sv. Jurja i sv. Roka, kao i zbor župe sv. Jurja, koji je otpjevao pjesmu "Bunjevačka rič". Tu pjesmu s. Blaženke uglazbio je istaknuti subotički harmonikaš **Antuš Gabrić**, koji je i pratio zbor na harmonici. Voditeljica večeri bila je **Zlata Lacić**.

Veliko zanimanje za ove knjige i pjesnički rad s. Blaženke pokazala je publika koja je ispunila prostranu dvoranu Hrvatskog kulturnog centra "Bunjevačko kolo".

Andrija Anišić

*s. Katarina
Maglica*

SUBOTIČKA DJECA LJETOVALA NA JAKLJANU

Zahvaljujući Generalnom konzulatu Republike Hrvatske u Subotici, a u organizaciji otaca franjevaca iz Subotice, ove godine prvi put je organizirano ljetovanje djece iz Subotice i Sombora na otoku Jakljanu nedaleko od Dubrovnika. Djeca su ljetovala na otoku od 15. do 24. lipnja.

Otok Jakljan u vlasništvu je Udruge za međunarodno kumstvo koja je osnovana 1992. godine s ciljem da preuzme skrb za djecu i civilno stanovništvo stradalo u ratu. Udruga je kupila 1995. godine otok i od tada svake godine u toku ferija na njemu boravi oko 4.000 djece i to u jednoj smjeni oko 200.

Kako su organizatori predvidjeli, djeca su uspjela posjetiti i Medugorje, a put je bio lijep kao i dani na otoku. U pratnji djece bile se katehete, a vođa puta bio je o. **Amat Lotspeich**. Svaki je dan bio ispunjen raznim programima a započeo je i završio obraćanjem Bogu (ujutro krunica a na večer sv. misa).

Hvala svima koji su omogućili našoj djeci da budu na moru i da se sretnu s vršnjacima iz Hrvatske i Bosne.

K. Č.

PROMOCIJA KNJIGE PJESAMA S. FIDES VIDAKOVIĆ

"HVALOSPJEVI NADE"

Hrvatski kulturni centar "Bunjevačko kolo" bio je 26. lipnja mjesto na kojem su se susreli poklonici poezije i poštovaoci pjesnikinje s. **M. Fides Vidaković**.

Na početku ove književne večeri katedralni zbor "Albe Vidaković" izveo je šansonu "Krist naše bogatstvo" za koju je tekst napisala s. Fides a uglazbila je s. **Imakulata Malinka**. Pročelnik Izdavačkog odjela Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost **Andrija Anišić** predstavio je u ime izdavača knjigu i zahvalio družbi sestara "Naše Gospe" koje su pomogle da ova knjiga bude tiskana. Ukazao je na još jednu vrijednost, likovnu, jer su u zbirci pjesama korištene ilustracije pokojne **Cecilije Milanković**, vrijedne članice Instituta.

Svoje viđenje zbirke pjesama "Hvalospjevi nade" dali su **mr. Andrija Kopilović** i s. **Blaženka Rudić** naglašavajući da su pjesme iz ove zbirke plod izuzetno duhovne osobe koja je u ljubavi s prirodom i Stvoriteljem, koja nosi bol svojih najbližih.

O kulturnom radu s. Fides saznali smo iz pera **prof. Bele Gabrića**. Na kraju večeri publici i autorici obratila se toplim riječima s. **M. Tarzicija Tunjić**, bivša vrhovna glavarica, koja je doputovala za ovu zgodu iz Zagreba, a nakon nje još jedna gošća iz Zagreba s. **M. Dolorosa Tomurad**, školska i redovnička kolegica s. Fides. O svojoj župljanki je vrlo srdačno govorio i župnik **mons. Bela Stantić** nakon kojeg su župljani župe Isusovo Uskrsnuće predali s. Fides sliku **Ruže Tumbas** za uspomenu na ovo veče.

Vidno ganuta, publici se obratila s. **Fides** zahvaljujući sestrama koje su doputovale iz Zagreba i ostalim gostima a večer je uz čestitanja završila s glazbenim točkama u izvođenju katedralnog zbora "Albe Vidaković" pod ravnanjem s. **Mirjam Pandžić**. Dragi gost na promociji bio je i biskup **Ivan Pénzes** u pratnji svog tajnika **Slavka Večerina**.

Stihove su kroz večer govorili recitatori župa Isusova Uskrsnuća i sv. Roka, a da je ovo bio pravi blagdan poezije, svjedoči i potpisnica ovih redova koja je ujedno bila voditeljica promocije.

Katarina Čeliković

UMRO ŠUMADIJSKI EPISKOP SAVA VUKOVIĆ

Šumadijski episkop dr. Sava (Svetozar) Vuković umro je u nedjelju 17. lipnja nakon kraće i teške bolesti.

Svetozar Vuković rođen je u Senti 13. travnja 1930. Bogosloviju Svetog Save u manastiru Rakovici završio je 1950, a Bogoslovski fakultet u Beogradu 1954. Akademsku godinu 1957/58. proveo je na postdiplomskom studiju na Starokatoličkome bogoslovskom fakultetu Sveučilišta u Bernu. Doktorirao je na Bogoslovskom fakultetu u Beogradu 15. svibnja 1961. Monahom je postao god. 1959, a zaređen je za prezbitera 1961. Za istočnoameričkog i kanadskog episkopa izabran je 1. lipnja 1967. i na tom položaju ostao je sve do 13. rujna 1977. Za šumadijskog episkopa izabran je 21. svibnja 1977. /IKA/

NADBISKUP CORDES U BEOGRADU

Predsjednik Papinskog vijeća "Cor unum", nadbiskup Paul Josef Cordes, koji koordinira humanitarnu djelatnost Svete Stolice, susreo se u tijeku svog boravka u Beogradu s najvišim vladinim i crkvenim predstavnicima. Nakon povratka u Vatikan nadbiskup Cordes je izjavio kako je to bila prilika za produbljanje identiteta Caritasu i uspostavu osobnih veza s biskupima u Jugoslaviji. Od humanitarne pomoći, po njegovom mišljenju, potrebno je sada prijeći na socijalnu pomoć, gledajući u budućnost te zemlje. Nadbiskup Cordes savjetovao je jugoslavenskim biskupima da posebnu pozornost posvete siromaštvu, čije posljedice postaju sve očitiije u toj zemlji. Pritom ne smiju zapostaviti odgoj novih kadrova i stvaranje čvrstih organizacijskih struktura, jer će jedino tako moći odgovoriti na sve veće potrebe ljudi. Nadbiskup Cordes smatra da je nazočnost raznih nacionalnih Caritasu u Jugoslaviji bila dar Božje providnosti, jer su tako mogli biti ostvareni brojni pothvati, kojima se pravodobno priteklo u pomoć potrebnima.

U tijeku svog trodnevnog boravka u Beogradu nadbiskup se Cordes susreo i sa srpskim predsjednikom vlade Zoranom Đinđićem s kojim je razmotrio mogućnosti suradnje Katoličke crkve s vlastima u Beogradu. Jugoslavija se u isto vrijeme mora suočavati i s nedavnom prošlošću. Riješiti problem nasljedstva, prihvatiti zahtjev međunarodne zajednice i predati Haškom sudu ratne zločince. /IKA/

U prošlom broju u vijesti o blaženoj Ozani Kotorškoj koristili smo fotografiju iz Glasa Koncila.

BEOGRADSKI NADBISKUP POZDRAVIO NOVI ZAKON O VJERAMA

Katolička crkva u Jugoslaviji novim će zakonom o vjerskim zajednicama dobiti velike mogućnosti te će biti izravnata s drugim pravno priznatim vjerskim zajednicama i moći će slobodno djelovati. To je za austrijsku katoličku tiskovnu agenciju izjavio novi beogradski nadbiskup i predsjednik BKJ Stanislav Hočevar. On je također rekao kako njegova Crkva hitno treba kompetentne suradnike u izgradnji struktura koje će odgovoriti novim mogućnostima.

Nadbiskup Hočevar izrazio je spremnost razvi-

janja i suradnje na ekumeniskom planu sa Srpskom pravoslavnom crkvom. "Vlada i Pravoslavna crkva u Katoličkoj crkvi vide most između Istoka i Zapada", rekao je Hočevar. Pravoslavna se crkva posebno zanima za katolički socijalni nauk te želi učiti od pozitivnih iskustava koja ona na tom polju ima, posebice kada je u pitanju caritasova mreža. Tom pozitivnijem gledanju na Katoličku crkvu pridonijelo je po njegovu mišljenju i Papino javno zauzimanje za prekid NATO-vih bombardiranja Srbije, a posebno se cijeni što apos-

tolski nuncij u Beogradu nadbiskup Santos Abril y Castello, za razliku od ostalih diplomata, nije napuštao Beograd niti za vrijeme bombardiranja toga grada. Caritasovi projekti pomaganja, posljednji Papini nastupi u Grčkoj, cijeli niz posjeta Rimu sa strane srpsko-pravoslavni episkopa te uzvrat takvih posjeta u Jugoslaviji znak su nove klime u toj zemlji. Tome je znak i činjenica da je za Uskrs "prvi put iz katoličke katedrale u Beogradu na nacionalnoj televiziji prenošena katolička liturgija".

Nacrt novoga zakona beogradski nadbiskup vidi kao veliki korak naprijed te je o njemu Biskupska konferencija zauzela pozitivno stajalište. /IKA/

MLADI JUŽNOG BANATA U OPOVU

Povodom dana mladih 7. 04. 2001. bili smo presretni naći se u Opoju, malom mjestu pored Tamiša, bogatom, prije svega mladim ljudima koji su svijetla budućnost Opova. Nama Belocrkvanima bila je zaista velika čast naći se kod Opočana u gostima, isto tako kao i mladima iz Vršca, Ivanova, Kruščice, Banatskog Karlovca, Češkog sela.

Tema koju su predložili domaćini "S Kristom u novi milenij" bila je vrlo veliki izazov kako za razmišljanje tako i za moguće ostvarivanje u bliskoj budućnosti.

Susret mladih započeo je pjesmom a zatim je predavanje održao vlč. Laslo Đuriš koji nam uvijek svojim izlaganjem prenosi životnu mudrost i ukazuje na pravo shvaćanje ljubavi - Božje ljubavi. Slijedio je rad u grupama na datu temu i konkretno pitanje: Što je za nas Isus?

Rad u grupama je urodio plodom što se i pokazalo na plenumu, pri čemu nas je izlaganje animatora dovelo do toga da o

Isusu razmišljamo kao o vrhunskoj, najuzvišenijoj ljubavi, izvoru sreće, mira i unutrašnjeg spokojstva i našem jedinom i najvećem idealu.

Za predivnu dobrodošlicu mi, mladi iz Banatskog Karlovca, Kruščice i Bele Crkve, darovali smo mali program koji smo izveli na obali reke Tamiš. Najljepše je bilo ono na kraju, a to je naravno bila sveta misa u crkvi sv. Elizabete, kojom smo proslavili Isusov ulazak u Jeruzalem. Misu je predvodio župnik u Opoju, Mihalj Ereš, čiji se rad u Opoju da jasno vidjeti. Za crkvu u Opoju možemo slobodno reći da je živa zajednica i raduje nas što smo se uspjeli skupiti i oslušnuti što nam to Isus govori.

Zahvaljujemo još jednom našim dragim Opočanima i njihovom župniku Mihalju Erešu kao i vršačkom župniku Laslu Đurišu, velečasnom Jožefu Meleru, kao i našem župniku Josipu Matanoviću koji su učinili sve da bi naš susret mladih uspio.

Valentina i Sanela iz Bele Crkve

SUSRET MLADEŽI SRIJEMA

Petrovaradinu u subotu 23. lipnja. Petrovaradin je izabran za mjesto održavanja toga susreta jer su u gradu započele proslave 300. obljetnice crkve Sv. Jurja te zbog novouređenih prostorija za mlade u podrumskom dijelu rezidencije Vikarijata srijemskog. Na susretu je sudjelovalo dvjestotinjak mladih iz cijeloga Srijema te desetak svećenika dušobrižnika koji djeluju na tim prostorima. Na početku susreta đakovački i srijemski pomoćni biskup i generalni vikar za Srijem Đuro Gašparović blagoslovio je nove prostorije za mladež pozvavši mlade da se rado i što češće u njima susreću. Nakon blagoslova uslijedila je misa u crkvi Sv. Jurja koju je predvodio biskup Gašparović. Nakon kratke stanke župnik iz Srijemske Kamenice vlč. Tomislav Kovačić održao je prigodno predavanje.

U dvorištu rezidencije i novim prostorijama za mladež uslijedio je zatim objed a popodneve sate mladi su proveli u uzajamnom druženju uz glazbu i ples. Tom prilikom je imenovan i Odbor za mlade u koji je izabrano po dvoje mladih iz svake srijemske župe. Zadatak je toga Odbora priređivanje susreta, pronalaženje novih kvalitetnih oblika u pastoralu mladih te sudjelovanje u njihovom neposrednom ostvarivanju. /IKA/

Tradicionalni susret mladih vjernika Srijema na temu "S drugima tražiti život (Božja riječ za sve)" održan je u prostorijama Vikarijata srijemskog u

PAPA U UKRAJINI

U subotu ujutro 23. lipnja Papa je krenuo na svoje 94. putovanje izvan Italije. Cilj njegovog petodnevnog pastoralnog pohoda bila je Ukrajina. Papu su u Kijevu, glavnom gradu Ukrajine, dočekali najviši državni i crkveni dostojanstvenici, a u kijevskoj zračnoj luci pozdravio ga je predsjednik **Leonid Kučma**. Papa je izrazio zadovoljstvo što je konačno ostvarena njegova želja da može posjetiti dragi narod Ukrajine. Bio je ganut srdačnim dočekom koji su mu priredili Ukrajinci. Među ostalim, u svom pozdravnom govoru, rekao je: "Dolazim kao brat u vjeri da bih zagrlilo tolike kršćane koji su uslijed najgorih patnja očuvali vjerno prianjanje uz Krista. Dolazim potaknut ljubavlju, da bih svoj djeci ove zemlje, Ukrajincima svake kulturne i vjerske pripadnosti izrazio svoje poštovanje i svoje srdačno prijateljstvo." Papa je pozdravio katolike oba obreda u Ukrajini, kao i pravoslavne koji čine većinu kršćana u ovoj zemlji. On je pozvao Ukrajinke da njihova zemlja prednjači u susretanju kultura Istoka i Zapada. Također je podsjetio na teška razdoblja koja je proživjela ova zemlja između dva rata te u doba komunističkog sustava, kao i katastrofe koja se dogodila u Černobilu. Papa je uputio poziv svima koji ga slušaju da učine sve kako bi na ovim prostorima i u cijeloj Europi zavladao vrijeme u kojem će biti više poštovanja i međusobnog razumijevanja.

Drugog dana svog boravka u Ukrajini Papa je služio misu u kijevskoj zračnoj luci na latinskom obredu, a propovijedao je na ukrajinskom i poljskom jeziku. Istoga dana Papa se u nuncijaturi susreo s katoličkim i grkokatoličkim biskupima u Ukrajini, a u večernjim satima susreo se u zgradi filharmonije s predstavnicima svih vjerskih većih, brojnijih vjerskih zajednica i crkvi u Ukrajini.

"Učiniti da prevlada ono što ujedinjuje nad onim što dijeli da bi se izgradila budućnost uzajamnog poštivanja,

bratske suradnje i izvorne solidarnosti", zadaća je koju je Papa povjerio ukrajinskim vjernicima u utorak 26. lipnja na misi u Lavovu, kamo je doputovao večer prije iz glavnoga grada Kijeva. Na toj misi, jednoj od središnjih točaka svoga pohoda Ukrajini, Papa je proglasio blaženima dvojica ukrajinskih Slugu Božjih, **Jozefa Bilczewskog**, nadbiskupa Lavova, te **Zygmunta Gorazdowskog**, utemeljitelja kongregacije sestara "Jozefitki". U svom obraćanju mladima Papa ih je pozvao da ne napuštaju svoju zemlju, nego da u njoj daju sve od sebe kako bi u njoj zavladao bolje okruženje i uvjeti življenja. U sklopu svog boravka u Ukrajini Papa je otvoreno govorio kako je u Ukrajini za vrijeme nacizma stradalo oko 100.000 Židova.

Pred oko milijun vjernika danas, u srijedu 27. lipnja, u zapadnoukrajinske gradu Lavovu 27 grkokatoličkih mučenika koji su bili žrtve staljinističkih i nacističkih progona, kao i jednu osnivačicu reda, papa Ivan Pavao II. proglasio je blaženima.

Na bogoslužju koje je održano po bizantskom obredu Papa je na čast oltara uzvisio biskupe, svećenike, redovnike i laike koji su u vremenu između 1935. i 1973. podnijeli mučeničku smrt za svoju vjeru.

Bogoslužje s proglašenjem blaženima posljednja je službena točka Papina pohoda Ukrajini. U 18 sati bila je službena ceremonija ispraćaja kada je Papa održao posljednji govor te zrakoplovom otputovao u Rim.

DLAN

U našoj kući se govorilo o župniku Blašku Rajiću. Nana je znala citirati njegove propovijedi - što je rekao na zahvalnost, što na sprovodu... Bačo je divanio o ministiranju kod župnika, o njegovom zauzimanju za ljude, o političkim željama...

Od svojih roditelja i od drugih ljudi slušao sam puno o tom našem velikanu. Ne znam tko je točno izrekao, ali zapamtio sam i ovu anegdotu (zgodu) o njemu. Kada je uveo dužijancu u crkvu - onda je kod biranja bandaša i bandašice pitao i ovo: "Da vidim dlanove. Ima li žuljeva na njima?" Tko je imao žuljeve, vrijedne ruke, taj je imao čast biti bandaš i bandašica.

Sjećam se jednog poznanika koji mi je tumačio da je puno sadržaja našeg života upisano u dlan. Pokazivao mi je crte na dlanu i govorio o liniji života, o susretanjima, o prestanku linije...

Kad ljudi sklapaju posao, trguju i prodaju, kad zaključuju pogodbu, u znak vjernosti dogovorenoj riječi udaraju dlanom o dlan. O, da je to susretanje dlanova uvijek iskreno!

Danas velika većina marljivih i radnih ljudi oskudijeva u novcu. I oni se nadaju /ili uplaše?/ kad zasvrbi dlan da će dobiti novca ili možda izdati i ono malo što je ostalo.

Starozavjetni patnik i pravednik Job se trudio oko dobra. I u nevolji nije okrenuo lice od Boga, nije izgubio vjeru. U teškim, mučnim danima ovako moli: "Stoga me zaštititi i budi mi jamcem kad mi nitko u dlan neće da udari" (Job 17,3).

Mnogi mladići traže, žele i mole da nađu vrsnu ženu. Ženu koja će biti vjerna, dobra majka, pouzdan oslonac... Biblija je hvali. Ima vrsnih žena i mogu se naći. Među mnogim vrlinama vrsne žene nabraja se i ova: "Siromahu dlan svoj otvara, ruke pruža nevoljnicima" (Izr 31,20).

O Isusovim rukama i dlanovima možemo puno razmišljati. Sigurno je i na njegovim dlanovima bilo žuljeva. Njegovi dlanovi nisu nikad bili zatvoreni za potrebne. Kad poučava svoje učenike o darivanju milostinje, potiče ih da lijeva ne zna što čini desnica (usp. Mt 6,3).

Spremajući provopričesnike za radosan događaj govorim im i o dlanu. I na dlan im prvi put stavljam nebeski kruh. Potičem ih da im dlan uvijek bude i ostane otvoren za Isusa i za ljude. Dlan je znak saveza, prijateljstva. Dlan je kolijevka - u koju Isus kao maleni - uvijek iznova dolazi!

Dobro je ponekad zagledati se u svoje dlanove. Ima u njima ispisano puno toga. Nešto se još može dodati dok traje ovo - danas!

Lazar Novaković

Zagreb

UMRO DR. JOSIP LADIKA

U nedjelju 24. lipnja u Zagrebu je poslije teške bolesti preminuo **mons. dr. Josip Ladika**. Pokojnik je rođen 1923. godine u Ozlju. Proživio je kao mladić i kasnije svećenik teško vrijeme komunizma na najodgovornijim dužnostima Crkve u Hrvata. Bio je vrsni pastoralac te je svojim neumornim radom utirao put Crkvi djelujući na mnogim poljima. Radio je s mladima, studentima, bio dugogodišnji pročelnik Katehetskog instituta, te dugogodišnji ravnatelj "Glasa Koncila". Dr. Ladika bio je i zauzeti karitativni djelatnik. Njegov svećenički život bio je prebogat da bi se moglo nabrojiti ono što je učinio u 53 godine služenja Crkvi. /GK/

/Prema: GK i IKA priredio Franjo Ivanković/

25. srpnja

Jakov Stariji

(+ 43.)

- Sin ribara • stariji brat najdražeg učenika • očevidac uskrisenja Jairove kćeri • svjedok preobraženja •
- očevidac Isusove agonije u Getsemaniju • zaštitnik od reume • zaštitnik jabuka i žita •
- zaštitnik lijepog vremena i bunara • zaštitnik: siročadi, apotekara, šeširdžija, prijevoznika •
- na putu do stratišta jednog čovjeka izliječio, drugog obratio • smaknut na Kalvariji. •

Sin groma

Sveti Jakov je sin ribara Zebedeja. Mati mu se zvala Saloma, a bila je među onim ženama koje su pratile apostole i Gospodina na njihovim putovanjima, te su ih iz svojih dobara izdržavale. Za svoje sinove Ivana i Jakova molila je Isusa: "Reci da ova moja dva sina u tvome kraljevstvu sjednu uz te, jedan tebi zdesna, drugi slijeva" (Mt 20,21). Ivan apostol i evanđelista je Jakovljevi mlađi brat. Isus ih je prozvao sinovima groma (Mk 3,17)! Jakov se često spominje zajedno s Petrom i Ivanom. Propovijedao je Isusovu Veselu vijest u Samariji i Jeruzalemu. Od sedmog stoljeća grob mu se nalazi u sjeverozapadnoj Španjolskoj u mjestu koje se po njemu zove Santiago de Compostela. U srednjem vijeku je Compostela poslije Jeruzalema i Rima bio najtraženiji grad za hodočasnike.

i njegov prijatelj Abjatar kao i mnogi drugi Židovi radovali Herodovoj odluci. Herod je odlučio smaknuti Jakova na svetkovinu Pashe 43. godine. Utamničio ga je. Na dan Jakovljeva smaknuća dok su ga vodili na stratište, ozdravio je čovjek koji je bolovao od kostobolje. Veliko se mnoštvo naroda sjatilo na taj prizor. U svjetini se našao i farizej Jozija. Na koljenima je molio Jakova da mu oprostí što je i on želio njegovu smrt. Jozija je poželio umrijeti zajedno s Jakovom. U Jozijinom srcu rodila se vjera. Pred okupljenim mnoštvom farizej Jozija je ispovjedio svoju vjeru da je Raspeti pravi Sin Božji. Kad se Joziji zaprijetio dotadašnji prijatelj Abjatar

da će mu se osvetiti ako ne prokune kršćansku vjeru, Jozija je još jačim glasom posvjedočio svoje obraćenje. Na to je razjarena masa nasrnula na hrabrog svjedoka tukući ga šakama. Na koncu se ispunila Jozijina želja. Kralj je dopustio da se pogubi zajedno s Jakovom. Kad su Jakov i Jozija došli na Kalvariju, zatražio je Jozija krštenje. Na tom svetom mjestu Isusove smrti Jakov je zatražio vode od svojih mučitelja. Jozija je klečeći primio krštenje. Jakov ga je zagrlio kao svoga novoga brata i poljubio ga uz pozdrav: "Mir s tobom!" Mučenici su klečeći dočekali smrtonosni udarac mačem.

da će mu se osvetiti ako ne prokune kršćansku vjeru, Jozija je još jačim glasom posvjedočio svoje obraćenje. Na to je razjarena masa nasrnula na hrabrog svjedoka tukući ga šakama. Na koncu se ispunila Jozijina želja. Kralj je dopustio da se pogubi zajedno s Jakovom. Kad su Jakov i Jozija došli na Kalvariju, zatražio je Jozija krštenje. Na tom svetom mjestu Isusove smrti Jakov je zatražio vode od svojih mučitelja. Jozija je klečeći primio krštenje. Jakov ga je zagrlio kao svoga novoga brata i poljubio ga uz pozdrav: "Mir s tobom!" Mučenici su klečeći dočekali smrtonosni udarac mačem.

Svetac koji čuva jabuke

Svetoga Jakova prikazuju u hodočasničkoj odori sa šeširo i ogr-

tačem. Ili na šeširu ili na ogrtaču nalazi se Jakovljeva školjka. U ruci mu je obično hodočasnički štap, a o pojasu mu je tikvica za vodu i torba. Kad ga prikazuju kao apostola, prepoznamo ga po knjizi ili svitku, a rjeđe po maču. Zaštitnik je Španjolske i mnogih gradova. U Bačkoj je zaštitnik župne crkve u Plavni, u Hrvatskoj je zaštitnik grada Šibenika. Zaštitnik je Španjolske, Čilea, Portugala, Pise, Den Haaga, ali i svih hodočasnika i putnika. Kao svoga osobitog zaštitnika štuju ga radnici, ljekarnici, drogeristi, šeširdžije, siročad, prijevoznici, proizvođači čarapa i voskari. Obraćaju mu se voćari i seljaci da im čuva nasade jabuka i pšenice, a zaštitnik je i lijepoga vremena. Zazivaju ga i ratnici zato što je prema jednoj legendi pomogao Španjolcima u ratu protiv Saracena, kad se ukazao na bijelom konju.

Ribarev sin - brat Isusu najdražega učenika ubijen na Kalvariji

Na smrt ga je predao zloglasni Herod Agripa. Jakovljevim smaknućem je htio zadobiti simpatije Židova. Legenda govori kako su se farizej Jozija

U mjesecu srpnju slave imendan:

1. Estera, 2. Oto, 3. Toma, Tomislav, 4. Elizabeta, Izabela, 5. Ćiril i Metod, 6. Marija, 9. Veronika, 10. Amalija, Alma, 11. Benedikt, Beno, Olga, Rahela, 12. Suzana, Mislav, 13. Henrik, 14. Kamilo, Miroslav, 15. Vladimir, Bonaventura, Dobroslav, Roland, 16. Karmela, Elvira, 17. Hedviga, Jadviga, 18. Arnold, 19. Justa, Rufina, Makrina, 20. Ilija, Margareta, 21. Danijel, Lovro, 22. Magdalena, Manda, 23. Brigita, 24. Kristina, 25. Jakov, Kristofor, 26. Ana, Joakim, 27. Klement, Natalija, 28. Viktor, Beato, 29. Marta, 30. Petar, 31. Ignacije

SREBRNOM JUBILARCU

*mons. Marku Forgiću u povodu
25. obljetnice svećeništva*

**Kad u misi slaviš Krista
duša ti je tako čista.
I srce ti sjajem blista
sve za Krista, sve za Krista!**

**Kada nas od grijeha driješiš
svakog voliš, svakog tješiš.
Lijepo nam riječi upućuješ
Kristovu nam ljubav navješćuješ.**

**Drage su nam tvoje propovijedi
to slušati s uživanjem vrijedi.
Mile su nam riječi tvoje
dušu hrane, tijelo poje.**

**Kada se sa nama družiš
želiš cijelog sebe da nam pružiš.
Voliš svakog podjednako
Isus te je naučio tako.**

**U povodu tvoga jubileja
25 ljeta službe Kristu
šaljemo ti mnoštvo lijepih želja:
Primi našu ljubav čistu!**

Stipan Stipančević

HVALOSPJEV O PONIZNOSTI

(iz rukopisa "Blago duše", str. 252)

- ◆ Tko želi služiti Bogu mora ponizan biti.
- ◆ Ako se u služenju Bogu umiješa čovjekova slabost, neka se slabost poniznošću liječi.
- ◆ Po mogućnosti jedino, na Jedinoga Boga misliti.
- ◆ Ako ponizno Bogu služimo, peremo dušu od blata i praha, a po dobrim djelima duša postaje puna zlatnoga praha.
- ◆ Ponizan se, poslije učinjene pogreške, ponizi.
- ◆ Poniznošću oboružan od svakoga je zla očuvan, jer više dobrote dobiva nego što zaslužuje.
- ◆ Ponizan je čovjek zadovoljan: nema ništa, lagan je, lako moli i djeluje, iako posrće i pogriješi.
- ◆ Njegova ga nemoć neprestano tješi: Jer, što ne uspije učiniti to ga ne uznemiruje, što može učiniti, učini, a što ne može pred tim se ponizi.
- ◆ Moja poniznost: neka mi oči i želje budu podignute da svako zlo mjesto mene, Isuse i Marijo, popravite!
- ◆ Tko se hoće čestito pred Bogom vladati, neka odmakne od sebe sebičnost, nečistoću, kako ne bi smetala Božjemu oku.
- ◆ Ponizan se ne zabavlja sa svojom tjeskobom, nego se zabavlja s Božjom voljom.
- ◆ Božja volja je poniznome slava i ljubav trajna.
- ◆ Po Božjoj volji sve, i tako nestane svake tjeskobe.

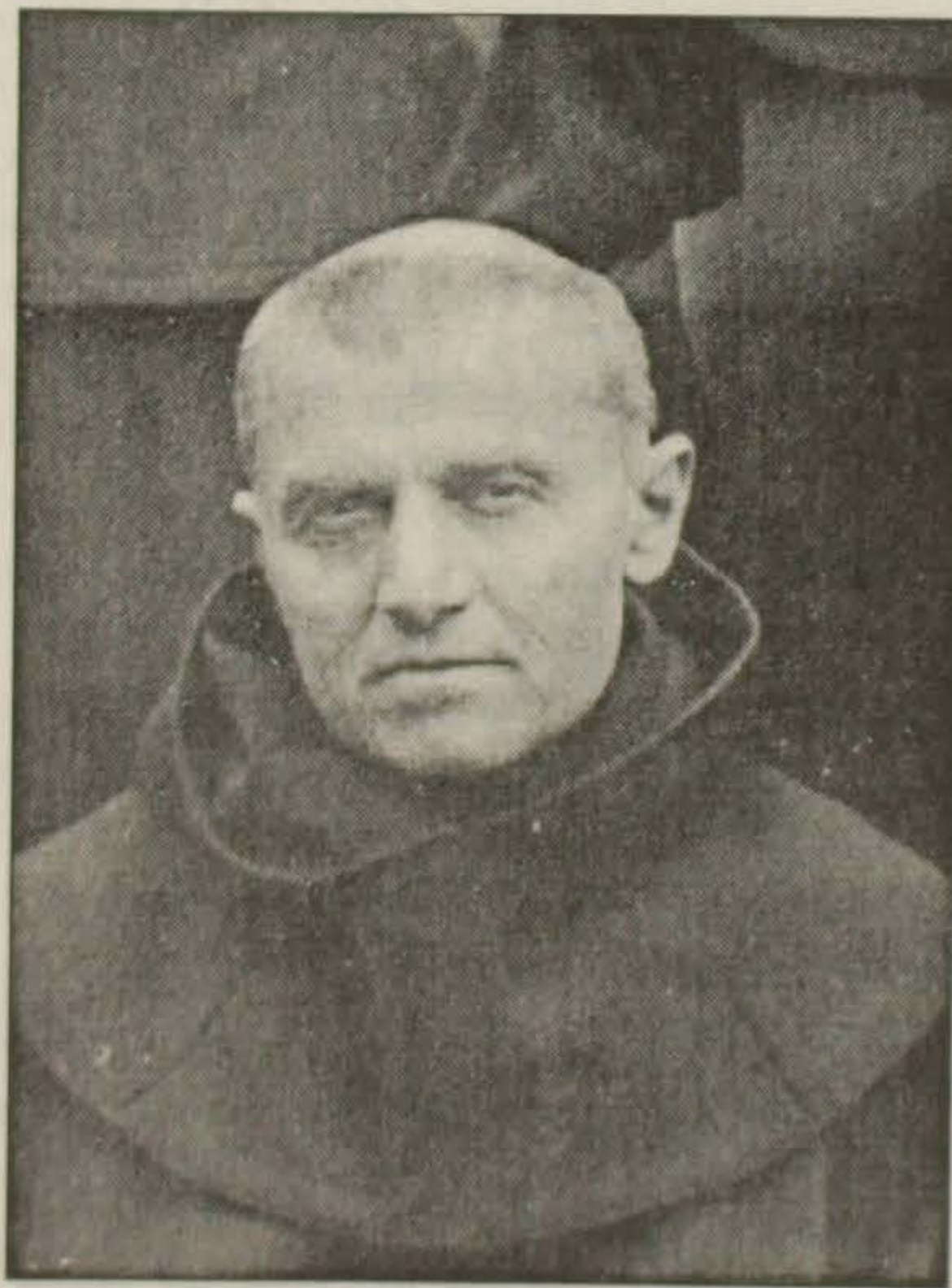
Kratki komentar

Poniznost, prema ocu Gerardu, kako je lako razabrati iz njegovih navedenih riječi, koju sam nazvao "hvalospjevom poniznosti", ne vodi čovjeka ponižavanju nego slobodi i istini o sebi, prema onoj Isusovoj: "Istina će vas osloboditi." U logici toga ponizan kršćanin nije ohol, sebičan. On je slobodan i zato osposobljen duboko Boga susresti i s njim se sjediniti.

Tko donekle poznaje karmelske učitelje: sv. Tereziju Avilsku, sv. Ivana od Križa, Tereziju od Djeteta Isusa, lako će otkriti da se Gerard njima nadahnjuje u pisanju o poniznosti. On ih doslovno ne citira ali preriče njihovo učenje.

Već nam je poznata Gerardova ljubav prema otajstvu Isusa Djeteta. Isusovo djetinjstvo za Gerarda nije drugo nego poniženje Utjelovljenoga Boga iz ljubavi prema čovjeku, kako Gerard naglašava, zato: "Želi ostati malen kao Mala Terezija... Mala Terezija želi da se operemo vodom poniznosti jer oholi nemaju vremena misliti na Isusa, jer im je glava puna misli sebeljublja."

Gerardova definicija poniznosti daje mogućnost mnogim poticajima. Danas se govori o slobodi, a slobode nema bez slobode od sebeljublja. Danas

je aktualno pod našim podnebljem: pomirenje, ekumenizam. Bez poniznosti, kako je shvaća o. Gerard, ne samo da neće biti napretka u duhovnom životu nego će i sva pregnuća oko vrednota pomirenja, dijaloga među kršćanima, oko jedinstva kršćana, ostati mrtvo slovo bez slobode duha, tj. bez poniznosti, kako nam je definira SB Gerard Tomo Stantić.

Priredio: Ante Stantić

Uređuje: **LAZAR NOVAKOVIĆ**

Josip Pupačić rođen je 19. IX. 1928. u selu Slime, kraj Splita. Osnovnu školu završava u rodnom selu, gimnaziju u Splitu a Filozofski fakultet u Zagrebu.

Za života je objavio sljedeće zbirke pjesama: "Kiše pjevaju nad jablanima", "Mladići", "Cvijet izvan sebe", "Oporuka", i "Ustoličenje". Posthumno su mu izašle zbirke: "Moj križ svejedno gori" i "Uspravan hod".

Bio je urednik časopisa: "Krugovi" i "Književnost". Tragično je poginuo, zajedno s obitelji, u avionskoj nesreći 23. svibnja 1971. godine.

TRI MOJA BRATA

Kad sam bio tri moja brata i ja,
kad sam bio četvorica nas.
Imao sam glas kao vjetar,
ruke kao hridine,
srce kao viganj.
Jezera su me slikala.
Dizali su me jablani.
Rijeka me umivala za sebe.
Peračice su lovile moju sliku.
Kad sam bio tri moja brata i ja,
kad sam bio četvorica nas.
Livade su me voljele.
Nosile su moj glas i njim su sjekle potoke.
Radovao sam se sebi.
Imao sam braću.
(Imao sam uspravan hod.)
To su bila tri moja brata:
moj brat, moj brat, i moj brat.

Josip Pupačić

KATOLICI I PRIPADNOST CRKVI

"Sveti Sabor ponajprije se obraća katoličkim vjernicima. Oslanjajući se na Sveto pismo i tradiciju, Sabor uči da je ova Crkva u hodu potrebna za spasenje. Jedan je, naime, Posrednik i put spasenja, a to je Krist. Njega nam uprisutnjuje njegovo tijelo, koje je Crkva. Ističući izravno potrebu vjere krštenja (usp. Mk 16,6; Iv 3,5), on je potvrdio ujedno i nužnost Crkve u koju ljudi ulaze krštenjem. Krštenje je, naime, kao vrata Crkve. Stoga se ne bi mogli spasiti oni ljudi koji znaju da je Bog po Isusu Kristu ustanovio Katoličku crkvu kao nužnu, a ipak ne bi htjeli u nju ući ili u njoj ustrajati" (LG 14,1).

1. NUŽNOST CRKVE ZA SPASENJE

Isus Krist je jedini Posrednik između Boga i ljudi, jedini Put spasenja, na kojega se kršćanin vjernik svetim krštenje ucjepljuje, a onda prema nalogu uskrsnulog Isusa, kršćanin je pozvan evangelizirati i evangelizirane krštavati. U svom razgovoru s Nikodemom Isus je izrekao potrebu duhovnog preporoda iz vode i Duha Svetoga, kako bi čovjek mogao ući u kraljevstvo nebesko. Vjera u Isusa Krista kojega je poslao Otac nebeski na svijet jest pristajanje uz osobu i spasonosno djelo Isusa Krista Sina Božjega. Isusovim dolaskom na svijet nastupila su eshatološka vremena u kojima Duh Božji čisti ljude koji se obraćaju Bogu i uspostavlja sinovski odnos između Boga i ljudi. Stoga *"rođenje iz vode i Duha"* (Iv 3,5) pospešuje očišćenje i obraćenje čovjeka, te budi autentičnu vjeru, čini čovjeka sposobnim gledati kraljevstvo Božje i ući u to kraljevstvo. Sve se to događa na krštenju, primljenom s vjerom te od krštenja nastaje život u Duhu po Kristu i u zajedništvu s Kristom.

Rast i trajnost života po Duhu odvija se pridruženjem Kristovoj zajednici - Crkvi, koja je Isusovo tijelo. Stoga je Krist u Crkvi na putu zemaljskom potreban za spasenje. Krist je u Crkvi i po Crkvi djelotvorno prisutan Posrednik i

Put spasenja. Od čega se to kršćanin ima spasiti? Prihvaćanjem vjere i krštenja čovjek se uključuje u spasenje koje Bog dariva. Bog hoće da se svi ljudi spase (usp. Tim 2,4). Krist spašava od grijeha i smrti. Oni koji se u Krista uključuju krštenjem i ostalim sakramentima, spašavaju se od srdžbe Božje i suda koji dolazi. Danas moderni čovjek ne živi u strahu pred prirodnim pojavama kao ljudi u doba pisanja Biblije. Ipak taj isti moderni čovjek osjeća potrebu ostvariti svoj uzvišeni poziv kao pojedinac i zajednica da ne bi došao do srozavanja samoga sebe. Modernom čovjeku dolazi Isus u susret kako bi ga doveo u sklad sa samim sobom, s drugim ljudima i cijelim svijetom: *"Krist, Novi Adam, objavljujući misterij Oca i njegove ljubavi, potpuno otkriva i čovjeku njemu samome te mu objavljuje uzvišenost njegova poziva"* (GS 22,1). Ukoliko suvremeni čovjek ima potrebu Krista koji ga sve više očovječuje i spašava, utoliko ima potrebu i Crkve u kojoj se susreće sa živim i uvijek prisutnim Kristom. Krist mu postaje dostupan po Crkvi koja kao svjedočka zajednica čini dostupnim spasenje što ga Krist nudi.

Poznata nam je nauka Crkve prije II. vatikanskog koncila, koju su u trećem stoljeću Irenej, Ciprijan, Origen i drugi polemizirajući protiv heretika koji su napuštali crkveno zajedništvo, učili: *"Izvan Crkve nema spasenja"*. Konstitucija II. vatikanskog koncila (LG) na miroljubiv način primjenjuje na Katoličku crkvu vjeru i nauku o nužnosti priključenja Kristu i Crkvi za spasenje. Konstitucija kaže da se ne bi mogli spasiti oni koji znaju da je *"Bog po Isusu Kristu Katoličku crkvu ustanovio kao nužnu, a ipak ne bi htjeli u nju ući ili u njoj ustrajati"* (LG 14,1). Sabor dakle uči da je Crkva potrebna za spasenje jer je potrebno priključenje na Krista vjerom i krštenjem koje je ujedno priključenje Crkvi. Oni koji upoznaju da je Katolička crkva prava Kristova te u nju ne bi htjeli ući ili u njoj ustrajati, Sabor opominje da se ne bi mogli spasiti. Možda netko ima odbojnost priključiti se Kristu i Crkvi zato što ima iskarikiranu sliku o krš-

ćanstvu. To može biti jer često kršćani *"zanemarivanjem vjerskog odgoja ili netočnim ili pogrešnim izlaganjem nauke ili također nedostacima svoga moralnog i socijalnog života, prije zakrivaju negoli otkrivaju pravo lice Boga i religije"* (GS 19,3). Poneki čak istupaju iz Katoličke crkve pozivajući se na svoju kršćansku savjest, tvrdeći da Crkva, kakva sada jest, nije utjelovljenje vjere, ljubavi i nade. Samo Bog zna koliko su ta neulaženja i izlasci iz Katoličke crkve opravdani stvarnim stanjem u Crkvi, a koliko su odraz osobnih drama. Sve to traži da se ne samo obrazlaže dogma o spasonosnoj ulozi Crkve te naglašava kako je vidljiva i institucionalna Crkva potrebna za spasenje, nego da svi skupa poradimo i zajednički osjećamo s Crkvom u prostoru i vremenu, kako bi ona što više bila privlačan znak spasenja u Kristu. Ne potamnjuje Krist Crkvu. Kršćani ju potamnjuju ili svijetle u Crkvi svojom vjerom, ljubavlju i nadom. Prava Kristova Crkva je ona kršćanska zajednica koja autentično živi i svjedoči evanđelje Isusa Krista.

2. STUPNJEVI PRIDRUŽENJA CRKVI

"Potpuno se pridružuju Crkvi kao društvu oni koji imaju Kristova Duha te prihvaćaju cijelo njezino uređenje i sva sredstva spasenja koja su joj dana i u Crkvi se kao vidljivoj zajednici ispovijedanjem vjere, vezom sakramenata, crkvene uprave i zajedništva povezuju s Kristom koji upravlja Crkvom po Vrhovnom svećeniku i biskupima. Ipak se ne spašava onaj koji se pritjelovljuje Crkvi, ili ne ustraje u ljubavi i tako ostaje u Crkvi samo 'tijelom', a ne 'srcem'. Neka pak sva djeca Crkve imaju na umu da svoje odlično stanje duguju posebno Kristovoj milosti, a ne po vlastitim zaslugama. Ako toj milosti ne odgovaraju mišlju, riječju i djelovanjem, ne samo da se neće spasiti nego će i biti strože suđeni" (LG 14,2).

Novi odlomak saborske Konstitucije i novi elementi vjekovnog razmišljanja i traganja za bitnim elementima Crkve kao vidljive i duhovne zajednice. Stoljećima su se teolozi pitali što je Crkva? Tko su članovi Crkve? Sabor na nov način postavlja problem pripadnosti Crkvi u duhu današnjeg stava Katoličke crkve prema odijeljenim kršćanskim zajednicama i nekršćanskim religijama.

Mato Miloš, OCD

KONAČNO, "ULASKOM U TREĆE TISUĆLJEĆE" (I)

Sjećate se, štovani čitatelji, da smo u našem "Zvoniku" u nizu nastavaka vrlo detaljno protumačili encikliku "Nadolaskom trećeg tisućljeća", koja je za mnoge bila duhovno štivo proslave Velikog jubileja. U nešto manjem obimu, zamislili smo na ovom mjestu, prokomentirati opet jedan divan dokument koji je Sveti Otac iščitao iz svog očinskog, petrovskog srca i potpisao na završetku jubileja, pred očima milijunskog mnoštva, u Vatikanu na Trgu sv. Petra, 6. siječnja 2001. To je apostolsko pismo "Ulaskom u novo tisućljeće".

Ovaj divan Učitelj i Pastir Crkve, Ivan Pavao II. u ovom dokumentu gleda unazad kratko i jezgrovito, i zahvaljuje i kliče nad onim što se dogodilo. A dogodila se obnova u Duhu, koju je stvarno izveo Duh Sveti u tolikim, zasada neizbrojivim dušama. Sve su te duše prošle kroz vrata Velikog jubileja na svim razinama Crkve. Ne samo u Rimu, nego svugdje. Pred nas pak stavlja našu sadašnjost koju trebamo obnovljeni živjeti još intenzivije tražeći ono lice koje nam se otkrilo u ovom Jubileju, a to je lice Krista koje je lice Sina, lice boli i lice Uskrsloga. Od tog susreta "licem u lice", koje nam je sada darovano na putu vjere i u dubini otajstva, treba krenuti naprijed, zakoračiti u novi milenij. Tada je veliki svećenik vršecu svoju, kako sam kaže, petrovsku službu, zakoračio na prvu stepenicu konkretnim zadacima koje stavlja pred nas kao plan koji treba ostvariti. Kao na početku svoga pontifikata, on nam otkriva da je, čim je postao Petrov nasljednik, razmišljao o ovoj značajnoj obljetnici, Velikom jubileju. I da je odmah postavio sebi zadatak dati svoj doprinos tom događaju spasenja, upravo u vidu provedbe II. vatikanskog sabora. I stoga dokument naslovio, po tko zna koji put, njemu najdražom temom: "Ponovno krenuti od Krista". Nakon jubileja i događaja Sabora on vidi da je pred nama sedam velikih zadataka. Osobnih i zajedničkih, a to su: **svetost, molitva, nedjeljna Euharistija, sakrament Pomičenja, primanje milosti, slušanje Božje riječi i navještaj Riječi**. A to će nas, iznutra formirane s ovih sedam datosti, okrenuti prema Crkvi i svijetu; prema angažmanu svjedočanstva ljubavi. U osam postavki sažima ono što smatra da Crkva treba danas činiti na pragu novog milenija za koji želi da bude kršćanski: **duhovnost zajedništva, različitost poziva, ekumenska zauzetost, ulaganje svega u ljubav, odgovor na današnje izazove, prepoznavanje konkretnih znakova vremena, vođenje dijaloga i poslanje a sve u svjetlu Koncila**. Tako ovaj dokument postaje "magna charta" onima kojima je poslana a Papa ju je poslao "subraći u episkopatu, svećenicima i đakonima, redovnicima i redovnicama, svim vjernicima laicima".

U sljedećem broju razmotrit ćemo poglavlje:
"Izvezi na pučinu! - Duc in altum!" (Lk 5,4).

/Nastavit će se/

Mr. Andrija Kopilović

U POVODU GODINE VOLONTERA

ZAKLJUČCI CARITASOVA SEMINARA O DRAGOVOLJNOM RADU

Caritas Zagrebačke nadbiskupije u povodu Međunarodne godine volontera priredio je u subotu 2. lipnja u Zagrebu tematski seminar "Dragovoljni rad". Zaključke seminara donosimo u cijelosti.

1. Dragovoljni rad velika je čast ali i odgovornost. Zadaća je svakog dragovoljca staviti svoje sposobnosti u službu bližnjemu, odnosno u službu ljubavi. Međutim, dobra volja često nije dovoljna. Stoga treba apelirati na sve odgovorne institucije (crkvene i državne) da dragovoljcima pruže mogućnost usavršavanja i osposobljavanja za pojedina područja rada kako bi bili dorasli izazovima današnjeg vremena.

2. Dragovoljni rad više je od pružanja materijalne pomoći. Duhovna pratnja i podrška, pružanje savjeta i potrebnih informacija trebaju svakako biti sastavni dio naših plemenitih nastojanja. Pravovremena informacija često je puta najučinkovitija i najbolja pomoć.

3. Svaki rad, pa tako i dragovoljni, zaslužuje priznanje i pažnju. Štoviše, ovaj rad trebalo bi prikladno popratiti predstavljanjem u javnosti putem javnih medija, organiziranjem priredbi i seminara, izdavanjem brošura i knjižica, čija će jedina svrha biti senzibiliziranje javnosti za potrebe ljudi u nevolji, a ne svraćanje pažnje na naš rad. Osobni primjer dragovoljnog rada trebao bi biti najveći izazov i poticaj za razvijanje svijesti solidarnosti u društvu u kojem živimo.

4. Dragovoljci se u susretu s onima koji traže pomoć trebaju potruditi otkriti njihove stvarne potrebe, a ne se prvenstveno voditi vlastitim motivima i željama. Nevoljnici trebaju biti naši partneri, a ne mušterije; sugovornici, a ne slušatelji. U tom smislu treba ih poticati da uz našu pomoć otkriju vlastite vrijednosti i mogućnosti te da ih u okviru realnih okolnosti i provedu u djelo.

5. Dragovoljac i dragovoljačke udruge ne bi smjeli čekati da ljudi dođu k njima i zatraže pomoć, nego bi trebali ići k njima, obići svoj dio grada i ulicu te potražiti one koje je nevolja stjerala među četiri zida, a stid im ne dopušta da iziđu vani. Dragovoljci bi trebali biti oni koji "će se penjati na krovove" i u njihovo ime, za njih i zajedno s njima tražiti rješenja njihovih nevolja.

6. Kako bi dragovoljačke i karitativne udruge bile još djelotvornije, potrebno je da njihova međusobna suradnja bude još bolja i kvalitetnija.

7. Dragovoljcu bi u svim njegovim nastojanjima čovjek, odnosno bližnji, trebao biti na prvom mjestu. Politika, politički, stranački i vjerski interesi ne smiju se miješati u djela ljubavi. Čovjek i rješavanje njegovog problema, bez obzira na jezik, boju kože, nacionalnost i vjeru, treba biti iznad svih njegovih motiva i interesa.

8. Dragovoljcu-vjerniku u njegovu radu siguran oslonac pruža vjera. Često naiđu stvari za koje mislimo da nadilaze naše mogućnosti, ali ih je uz molitvu i milost Božju moguće riješiti. Naša dobra volja + naša osposobljenost + milost Božja = uspjeh. (kj)

ŽUPA SRCA ISUSOVA - TAVANKUT

- Župa stara devedest godina • Crkva poznata po divnim freskama •
- Župa ima tri glavne zajednice: "Srca Isusova" u D. Tavankutu, "Sv. Ane" u G. Tavankutu i "Sv. Križa" u Ljutovu • uređena oba groblja •
- najaktivniji dio župe su mladi • stalna izložba radova od slame •

Da biste došli do crkve Srca Isusova u Tavankutu, morate na putu prema Somboru na desetak kilometara od Subotice skrenuti desno. Onda vas put vodi u Tavankut, selo dičnih Bunjevaca, vrijednih i dobrih ljudi. Kako to u povijesti ove župe piše, devedeset joj je godina, a na crkvi Srca Isusova ima štošta za popravak. Sadašnji župnik **Franjo Ivanković** je već poduzeo neke aktivnosti, ali svjestan materijalnih poteškoća on kaže:

Planovi

- Krovnu konstrukciju crkve treba hitno popravljati jer prijeti opasnost urušavanja cijelog središnjeg dijela crkve. Posljednjih godina obnovljeni su u cijelosti krovovi župne kuće, vjeronaučne dvorane i kapele sv. Ane u G. Tavankutu, a u planu je da se naredne godine pristupi obnovi krova crkve u D. Tavankutu. Također je pokrenuta inicijativa oko izgradnje crkve "Sv. Križa" u Ljutovu jer u tom naselju nema stalnog prostora gdje bi se mogla okupljati zajednica vjernika. Posljednje tri godine uređena su oba crkvena groblja i prostori oko crkvi. Unutrašnjost župnog stana temeljito je adaptirana.

Pokrenuta je inicijativa oko izgradnje crkve "Sv. Križa" u Ljutovu.

Dominikanke ostavile dubog trag

U župi su dugi niz godina aktivno djelovale sestre dominikanke. One i danas

Izlet na Čikeriju

imaju svoju kuću i povremeno izlaze u Tavankut. Ove sestre su ostavile značajan trag u životu župe dugi niz godina. Iz tavankutske župe ima više redovnica koje pripadaju ovoj zajednici sestara.

Vjeronauk na nekoliko mjesta

Kada je prije tri godine preuzeo župu, župnik Franjo je vidio ogromno polje pastoralnog djelovanja.

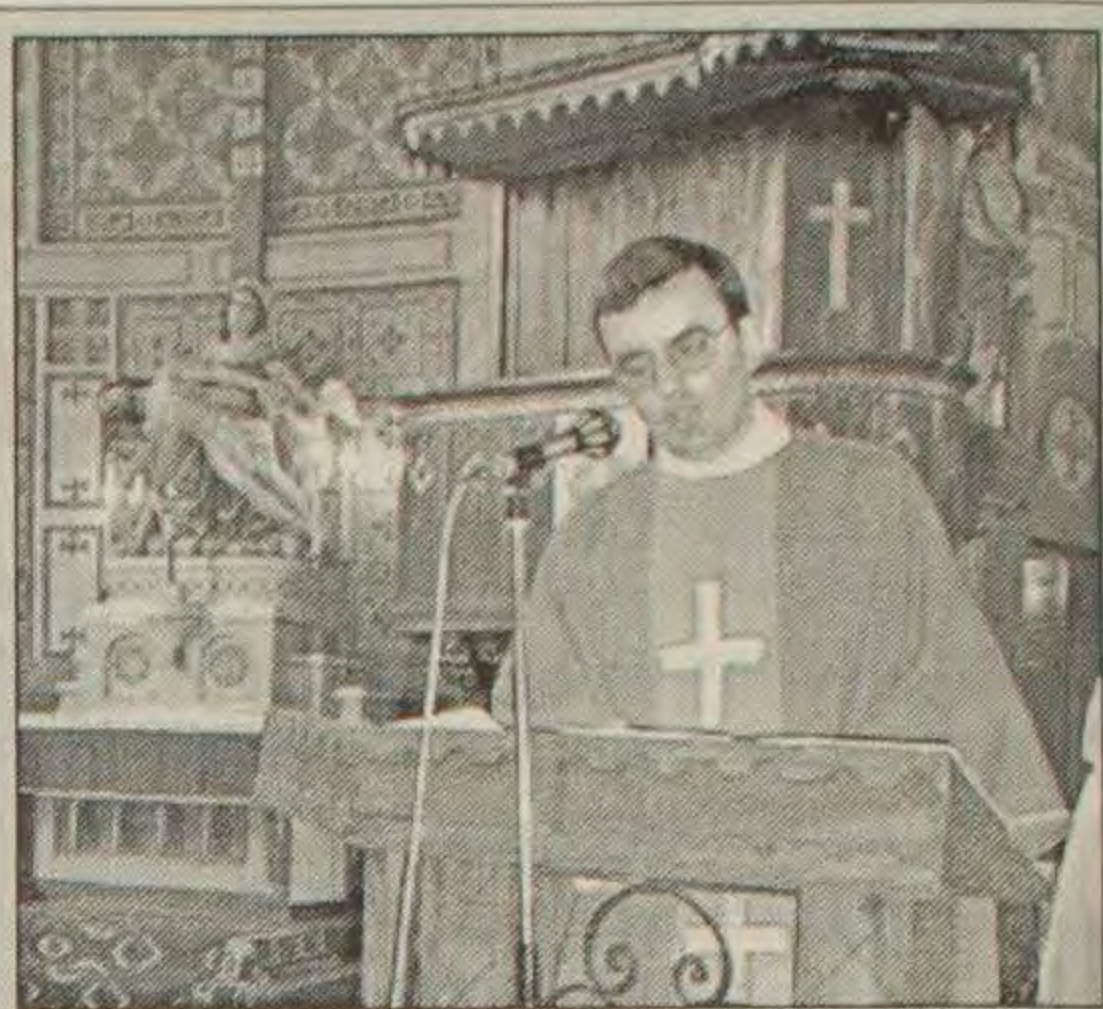

- U župi sam pokušao što kvalitetnije organizirati rad s djecom i mladima. Budući da je vjeronauk u župi i ranije bio kvalitetan, lako je bilo oformiti skupinu mladih od kojih je većina njih pohađala redovito vjeronauk u osnovnoj školi - priča nam župnik.

Vjeronauk se održava još na tri mjesta: u kapeli sv. Ane u G. Tavankutu, te u obiteljskim kućama u Ljutovu i na Kaponji.

U radu s djecom pomaže gospođica **Marija Matković** koja, po župnikovim riječima, jako lijepo radi sa prva četiri razreda osnovne škole u D. Tavankutu. Nju djeca izuzetno vole i cijene te i to odlučuje da većina školske djece pohađa redovito vjeronauk.

Vjeronauk se održava još na tri mjesta: u kapeli sv. Ane u G. Tavankutu, te u obiteljskim kućama u Ljutovu i na Kaponji. Ukupan broj djece koja redovito pohađaju vjeronauk je oko 280. Svake godine imamo oko 50 prvopričesnika i nešto manje prvoispovjednika.

Franjo Ivanković je rođen u Starom Žedniku 5. 11. 1962. godine i istoga dana prima sakrament krštenja u rodnoj župi sv. Marka u S. Žedniku. Poslije završene osnovne škole u rodnom mjestu, odlazi u sjemenište i Klasičnu vjersku gimnaziju "Paulinum" u Subotici. Nakon odsluženja vojnog roka završava studij filozofije i teologije na Filozofsko-teološkom Institutu Družbe Isusove u Zagrebu. Za đakona i svećenika zaređio ga je pokojni subotički biskup **Matiša Zvekanović**. Mladu misu je slavio u katedrali sv. Terezije Avilske u Subotici 3. 07. 1988. godine. Prva mu je služba bila u župi "Imena Marijina" u Novom Sadu. Poslije godinu dana biskup Ivan Pénczes ga je imenovao prefektom i profesorom vjeronauka i likovne umjetnosti u sjemeništu "Paulinum". I na ovoj službi ostaje godinu dana. Zbog smrti somborskog župnika premješten je za upravitelja u somborske župe sv. Križa i sv. Nikole Tavelića. Na toj dužnosti ostaje do 1999. godine kada je imenovan za župnika u Tavankutu. Od prošle godine je dekan subotičkog dekanata "Stari grad" i ujedno je u Svećeničkom vijeću Subotičke biskupije.

Broj sakramenata u porastu

Sve tri župe ukupno imaju oko 4.500 vjernika. Broj krštenja posljednjih godina je oko 40, a sprovoda je dvostruko više. Broj crkvenih vjenčanja je u stalnom porastu, ali tome je razlog što mnogi bračni drugovi koji već dulje vremena žive u civilnom braku odlučuju sklopiti crkveni brak. Župnik s ponosom kaže da su posljednjih godina skoro sva krštena djeca iz zakonitih crkvenih brakova.

Zvonar **Stipan** uvijek je točan pa Tavankučani po zvonjenju mogu namještati svoje satove.

U župi ima veliki broj bolesnika; oko 150.

- Redovito ih obiđem nekoliko puta godišnje, a većinu njih pohode i mladi za Božić te ih razvesele pjesmom i sviranjem. U posljednje vrijeme većina vjernika

Župa je osnovana 1910. godine. Matične knjige u župi počeo je voditi prvi župnik Tavankuta Grgo Romić iste godine. Kod izbora mjesta za novu crkvu bilo je prijedloga da ona bude podignuta na teritoriju Gornjeg Tavankuta ili Ljutova. Odlučeno je da nova crkva sa župnim stanom i školom bude sagrađena na mjestu gdje se danas nalaze. U blizini nove crkve bilo je samo nekoliko kuća. Kasnije će mjesto crkve biti ključno u oblikovanju naselja. Donji Tavankut će biti centar svih važnijih događanja. Broj stanovnika bio je u stalnom porastu, a Tavankučani su bili privrženi Crkvi. Zato je podignuta prostrana crkva koju je drugi župnik Antun Berger dao temeljito urediti izvana i iznutra. Tavankutska crkva "Srca Isusova" poznata je po svojim divnim freskama i dominirajućem zvonikom. Crkvu je za njezinu pedesetu obljetnicu postojanja temeljito uredio treći župnik Ivan Lebović. Najduže je u ovoj župi bio župnik Antun Gabrić.

Župa je prostrana i dijeli se na tri glavne zajednice koje imaju i svoja posebna pastoralna vijeća: "Srca Isusova" u D. Tavankutu, "Sv. Ane" u G. Tavankutu i "Sv. Križa" u Ljutovu. Teritorij župe velikim dijelom proteže se uz državnu granicu sa R. Mađarskom. Nekada je taj pogranični dio bio naseljen brojnim obiteljima koje su se gotovo sve raselile. Tavankutska župa graniči se s Kelebijom, Suboticom, Malom Bosnom, Mišićevom, Bajmocom i državnom granicom.

Nedjeljom i blagdanom sv. mise se služe u župnoj crkvi u D. Tavankutu i u kapeli sv. Ane u G. Tavankutu. Slave se četiri proštenja: Srce Isusovo u D. Tavankutu; Sv. Ana u G. Tavankutu; Sv. Križ u Ljutovu i Sv. Leopold Mandić na Čikeriji.

Župni ured, J. Mikića Spartaka 4
tel. +381 (0)24 767-408

Kapela sv. Ane u Gornjem Tavankutu

prelazi u vječnost izmirena s Bogom primajući sakramente pomazanja, ispovijedi i pričesti. Drago mi je što stari i nemoćni tako rado primaju sakramente iako se često dogodi da to njihovi ukućani ne žele. Još uvijek vlada u ljudima strah od ovih sakramenata u odlučujućim trenucima - saznajemo od župnika Franje.

U posljednje vrijeme većina vjernika prelazi u vječnost izmirena s Bogom primajući sakramente pomazanja, ispovijedi i pričesti - kaže župnik Franjo.

Kancelarija

U župnoj kancelariji je stalno zaposlena gospođa Stana Bilinović koja vodi župnu administraciju i svu dokumentaciju o grobljima. Ona rado pomaže i oko drugih poslova u župi.

Osoblje župe

Nezamjenjiva je uloga kuharice Gize Gurinović koja pored svog posla doma-

Katehistica Marija s prvopričesnicima

ćice pomaže oko uređenja i kićenje crkve. Službu zvonara vrši Stipan Santai čija je točnost na visini. Po njegovom zvonjenju Tavankučani mogu uvijek namještati svoje satove. Službu orguljašice vrši učenica Elizabeta Balažević, a u njezinoj odsutnosti ili spriječenosti zamjenjuju je drugi mladi svirači.

Mladi predvode sviranje, pjevanje, čitanje i druge aktivnosti u župi. Na njih se uvijek može računati.

Mladi su najaktivniji

Mladi imaju svoje redovite susrete nedjeljom navečer. Prije tri godine broj srednjoškolaca na vjeronauku bio je vrlo mali, ali sada ih je više od pedeset. Oni su sigurno i najaktivniji vjernici. Mladi predvode sviranje, pjevanje, čitanje i druge aktivnosti u župi. Na njih se uvijek može računati. Rado pomažu u svim poslovima te sudjeluju u karitativnom poslu.

O okupljanju mladih Boris Godar kaže:

- Mi se redovito okupljamo na našim susretima kako bismo što bolje upoznali Božju riječ i istine naše vjere. U našoj grupi ima nas sa

svih strana župe: G. Tavankuta, Kaponje, Čikerije, Ljutova i D. Tavankuta. Poslije predavanja i diskusije ostajemo se družiti uz glazbu i molitvu. Redovito u velikom broju sudjelujemo na misama mladih za mir i na Tribini mladih u Subotici. U našoj

Od jeseni je u planu da se u sklopu župnog dvorišta naprave i igrališta za nogomet i odbojku. To će još više pomoći da se mladi okupljaju u našoj zajednici.

župi od prije tri godine redovito se organiziraju duhovne obnove za mlade. Zbog velikog broja i manjih prostora nismo više u mogućnosti ugostiti mlade iz ostalih župa, te će ove godine duhovne obnove biti samo za naše mlade župljane. Od jeseni je u planu da se u sklopu župnog dvorišta naprave i igrališta za nogomet i odbojku. To će još više pomoći da se mladi okupljaju u našoj zajednici.

Stalna postavka radova od slame

U župnim prostorijama od ove godine otvorena je stalna izložba radova od slame koji su nastali na kolonijama slamarki koje se održavaju u Tavankutu u organizaciji HKPD "Matija Gubec". Također oni koriste jedan dio prostorija gdje su ranije živjele sestre dominikanke.

Mladi ljudi garantiraju i budućnost ove mjesne Crkve. Bili su to djelići iz života tavankutske župe u kojem ima prostora za nove inicijative. Želimo im u tome mnogo uspjeha.

Katarina Čeliković

Tavankutske "Kraljice" čuvaju običaje

Bog i dalje ostaje s čovjekom

Možda nam se ovaj naslov čini protivan onome što je za čovjeka slijedilo nakon grijeha i izricanja Božje presude. Međutim, moramo shvatiti da se čovjek okrenuo od Boga a ne Bog od čovjeka. Posljedica grijeha jest stanje u kojem čovjek ostavlja Božju blizinu, okreće svoje lice od njega i ostavlja ga a ne suprotno. To je ono što pisac želi reći u nastavku svojega razmišljanja o grijehu i kazni. Pisac prvenstveno promatra novonastalo stanje čovjeka.

Istjerivanje iz Božjega vrta (3,20-24)

Prava posljedica grijeha je zapravo to napuštanje Božje blizine. Da je to doista tako, sjetimo se opisa u istoj glavi Knjige Postanka: "Uto čuju korak Jahve, Boga, koji je šetao vrtom za dnevnog povjetarca" (Post 3,8). Pisac želi reći da su se čovjek i Bog zajedno družili, boravili, ono što je karakteriziralo njihov odnos bila je blizina. Bilo je sasvim obično da Jahve Bog prošeće vrtom, vidi ih gdje su i što rade a oni se pred njim nisu trebali skrivati kao što se to dogodilo nakon grijeha. Povrijeđena je, dakle, blizina i zajedništvo, ali ne s Božje strane nego s čovjekove.

Pisac nas želi upozoriti na temeljno naše ljudsko iskustvo a to je da se ona blizina s Bogom i ono povjerenje koje tako često doživljavamo u molitvi remeti i ruši svjesnim prestupanjem Božje zapovijedi. Nemamo li slično iskustvo i s ljudima? Kad prema nekom čovjeku učinimo čin ili gestu koja ga vrijeđa, nanosi mu bol ili poniženje: ne osjećamo li tada da nas je taj čin odijelio od toga čovjeka, da je došlo do prekida i narušavanja blizine i zajedništva? Jednako je i prema Bogu! Pisac želi reći: grijeh odijeljuje od Boga! Ali sada dolazi nešto neočekivano što je ovdje jasno izraženo: ako čovjek i napušta svojega Stvoritelja, Bog u svojoj dobroti i milosrđu ne napušta njega. On odlazi za njim i prati ga i u neprijateljskom svijetu koji je čovjek izabrao za svoje novo prebivalište nakon što se grijehom odrekao Božje blizine i Božjega vrta. I tu će Bog čovjeku biti blizu ali čovjek neće tako osjećati njegovu blizinu, pa će u svojim molitvama vapiti: "Zašto, Jahve, stojiš daleko i zašto se skrivaš u dane tjeskobe?" (Ps 10,1). Nije se, dakle, Bog udaljio, on je ostao blizu već je čovjek između sebe i Boga ispriječio grijeh i svoje otuđenje!

Biblijski odlomak o kojem govorimo želi tu Božju vjernost i trajnu blizinu posebno istaći. Prva je posljedica grijeha i otuđenja bila da se čovjek osjetio gol i počeo se stidjeti. Pregače koje su sebi spleli od smokova lišća (3,7) nakon nove

spoznaje (spoznaje grijeha) ne koriste ništa, one ih ne mogu sakriti pred Bogom. Bog im sada pravi novu odjeću i trajno ih zaodjeva. Opis je upravo dirljiv: "I načini Jahve, Bog čovjeku i njegovoj ženi odjeću od krzna pa ih odjenu" (3,21). Kao da se radi o maloj djeci kad ih roditelji oblače. Oni im ne pruže samo odjeću već ih i oblače. Bog, znači, nije povrijeđen, on se ne ljuti, već se s puno osjećaja i pažnje i dalje brine za čovjeka. Bog nije odbacio čovjeka već ide za njim, prati ga i pomaže mu! Oni se više ne trebaju stidjeti, niti pred njim a niti jedan pred drugim. Nije li tim opisom izrečeno Božje oprostjenje? Bog im ponovno daje sigurnost i pred njim i jedno pred drugim.

Na sve to skupa dolazi još jedan znak - da ih Bog u ljubavi svojoj prati i da je s njima (u današnjem tekstu je to rečeno u 4,1): žena postaje majka! U toj radosti i sreći njezin joj muž daje ime "Život" (hebrejski izraz havvah - Eva, znači "život"). Pisac i obrazlaže ovo ime: "...jer je majka svima živima" (3,20). Čovjeka koji se udaljio od Boga sada Bog blagoslivlja budućnošću i novim životom!

Ali čovjek mora prihvatiti posljedicu svojega grijeha: ostavljanje Boga. Bog ga stoga šalje iz svojega vrta u ono što je sam izabrao: da "u znoju lica svojega" živi na zemlji i jede svoj kruh.

Svršetak ovog biblijskog pripovijedanja nije jedinstven. U njemu je više slojeva. Pisac ih sabire i slaže onako kako misli da će najbolje sačuvati spasenjsku poruku za buduće naraštaje. Tu slojevitost opažamo i iz činjenice što se dva puta pripovijeda izgon iz vrta (usp. r. 23 i r. 23). Na tu pojavu često nailazimo uzimajući u ruke stare tekstove iz kojih se čuje jeka prapovijesti. Pisci koji su te tekstove pripremali brižno su pazili više na to da se što važno ne izgubi, nego li da se sve međusobno što ljepše uskladi. U Bibliji se, naime, susreće više usmenih predaja. Moramo znati da se Biblija najprije pripovijedala i to tisućama godina a onda je bila zapisana. Stoga se u opis jednoga događaja slijeva više usmenih predaja pa je konačni tekst koji je do nas došao "satkan" od mnogih niti Biblije koja je kao brižljivo pripovijedanje o početku svega živjela među mnogim narodima.

To je slučaj i ovdje. Redovi 22 i 24 pripadaju samostalnom pripovijedanju koje govori o "stablu života", motivu koji je pisac već na samom početku spojio (2,9) s drugim pripovijedanjem pa ga i ovdje stavlja na kraj 3. glave. Ono što se na samom

JERUZALEMSKA BIBLIJA

prapočetku dogodilo zajedničko je čitavom ljudskom rodu pa su etnolozi upravo u toj usmenoj predaji o početku svega otkrili mnoge zajedničke crte. Tako se motiv "stabla života" susreće i u starom sumerskom epu "Gilgameš" u kojem se glavni junak daje na put da pronađe "stablo života" pogođen i užasnut smrću svojega prijatelja. Dok sam kao mladi svećenik držao vjeronauk jedno mi je dijete koje je pohađalo osnovnu školu donijelo njihov udžbenik "Poznavanje prirode i društva". Tu je doslovno stajalo kako Papuanci u Australiji vjeruju da je njihov bog Tiki napravio čovjeka iz zemlje, kihnuo u njega i on je oživio! Dijete je mislilo da se u školi rugaju vjeri (bilo je to u doba materijalizma!) ali je u tom pripovijedanju došla do izražaja upravo činjenica da se je u prapočetku čovječanstva dogodilo nešto što je bilo zajedničko svima i što je kasnije svako pleme čuvalo u usmenoj predaji kao svoje vlastito i sveto te to prenosilo s koljena na koljeno. Nije li u ovom pripovijedanju Papuanaca koji nikada nisu čuli za Bibliju zapravo ispričano stvaranje čovjeka? Jedna takva usmena predaja (a i više njih, a susreli su i druge prilikom asirskog i babilonskog sužanjstva i kod drugih naroda!) živjela je i u židovskom narodu davno prije nego li je zapisana kao današnji biblijski tekst.

Ali, bez obzira na pojedine varijante usmene predaje od kojih je neke sabrala Biblija i to Bog uzeo za svoju riječ, poruka je zajednička: Bog je čovjeka stvorio iz ljubavi i pozvao ga na zajedništvo sa sobom. Stvorio ga je sebi slična i obdario slobodom. U toj svojoj slobodi izbora čovjek je (misterij slobode!) izabrao svoje otuđenje od Boga. Započinje put lutanja, zabludi i zla ali ga Bog vjeran svojoj ljubavi nije ostavio.

(U sljedećem nastavku: Grijeh ubire svoj danak)

Uredili: Ivan Milodanović i Vladimir Sedlak

Završetak školske godine

U subotu, 9. lipnja svečanom misom zahvalnicom, u sjemenišnoj kapeli, proslavili smo završetak školske godine. Misi su prisustvovali profesori i dobročinitelji sjemeništa kao i roditelji pojedinih sjemeništaraca. Sv. misu predvodio je rektor sjemeništa mons. Josip Mioč u koncelecijaciji s prefektom vlč. Zsellér Attilom, duhovnikom mons. Markom Forgićem, profesorom vlč. Fehér Tivadárom i vajskim župnikom Josipom Kujundžićem. Pojedine dijelove mise pjevao je zbor "Schola cantorum Paulinum". Nakon pričesti otpjevali smo svečani "Te Deum", a u ime svih učenika "Paulinuma" zahvalnost odgojiteljima, profesorima i svim dobročiniteljima izrazili su u svojim govorima na oba jezika sjemeništa Csipak Csaba i Vladimir Sedlak.

Proглаšenje mature u zbornici "Paulinuma"

RAZGOVOR S MATURANTOM

I TU SVOJU MLADOST PROVEO SAM JA...

Nalazimo se na završetku jedne veoma uspješne školske godine. Ove godine opraštamo se od 37. generacije maturanata. Zamolili smo jednog od njih da nam za našu sjemenišnu stranicu nešto progovori za oproštaj.

Igor Grahovac Fedešin rodom je iz Prnjavora, iz Bosne. Svećenički je kandidat Križevačke biskupije. Ove godine je maturirao u našoj gimnaziji "Paulinum".

Počeci, život u sjemeništu

● **Vladimir:** *Igore, kako si se odlučio baš za sjemenište?*

□ **Igor:** Od svoje dvanaeste godine redovito sam pomagao u župi, kod mise. Župa je bila moj drugi dom. Osjećajući u sebi Božji poziv, povjerio sam svom župniku, mome tetku, da bih htio postati svećenikom poput njega. On je predložio da je za mene najbolje da dođem u "Paulinum", upravo ovdje u Suboticu. Poslije završenog osmog razreda stupili smo u kontakt s rektorom sjemeništa "Paulinum" msgr. Josipom Miočem, koji me je poslije preporuke župnika i odobrenja mog ordinarija predložio subotičkom biskupu kao kandidata za sjemenište.

● **Vladimir:** *Kakve su utiske na tebe ostavili prvi, najteži dani u "Paulinumu"?*

□ **Igor:** Kao djetetu koje je često putovalo, nije mi bilo posebno teško bez majke i bez doma, ali su mi ipak nedostajali. Veoma ljubazno sam primljen u sjemenište od gospodina rektora i tadašnjeg prefekta, koji su me kratko uputili u moj budući život. Okruženje je bilo dosta čudno, za mene potpuno novo, ali ugodno i zanimljivo. Prvi utisci bili su izuzetno pozitivni. Nove školske kolege i atmosfera u kojoj se osjećao Božji poziv. Bilo je predivno vidjeti sve seminarce na okupu kako zajedno mole.

● **Vladimir:** *Imaš li neki lijepi događaj koji će ti osobito ostati u sjećanju vezan za "Paulinum"?*

□ **Igor:** Izdvojiti jedan događaj jako je teško pošto će mi cijeli život u "Paulinumu" ostati u dubokom sjećanju, jer mi je pomogao da izgradim sebe u odgovornu i zrelu osobu. Istina, bilo je i lošijih dana, ali oni se brzo

zaboravljaju. Ostaju samo lijepe uspomene koje ćemo svi, vjerujem, nositi dalje kroz život, te se rado sjećati našeg dragog "Paulinuma".

Matura - kruna školovanja

● **Vladimir:** *Na vrhuncu četvorogodišnjeg školovanja u svakoj gimnaziji jest matura. Sigurno da pripreme za maturu nisu baš bile lake?*

□ **Igor:** Događaj koji svaki gimnazijalac željno iščekuje, jeste matura, ispit zrelosti. To iščekivanje daje snagu, volju da izdržimo do kraja, da dođemo do ispita i položimo ga. Ono je izuzetno zanimljivo dok se ne dođe pred samu maturu jer tada počinje trema koja se s približavanjem ispita povećava. Jako mi je pomoglo dvadesetak dana pripreme za ispit. Pripreme su od izuzetne koristi i u kombinaciji s osobnim radom kroz četiri godine doprinijele su da čitava moja generacija prođe na ispitu zrelosti s jako dobrim ocjenama.

● **Vladimir:** *Kakvi su tvoji daljnji planovi glede školovanja?*

□ **Igor:** Kao i većina mojih prijatelja iz razreda, planiram nastaviti svoje studije na bogosloviji. Najvjerojatnije da će to biti u Zagrebu. Nastojat ću ustrajati u svome pozivu, oslušujući zov Gospodinov.

Poruka za kraj

● **Vladimir:** *Imaš li kakvu poruku za kraj našim mladim čitateljima?*

□ **Igor:** Na kraju želio bih reći da sam ovdje proveo četiri krasne godine, te želim poručiti svim mladićima: AKO U SEBI OSJEĆATE I MALU KLICU ZVANJA, SLOBODNO SE ODLUČITE I DOĐITE U SJEMENIŠTE!

Igoru i ostalim našim maturantima želimo puno uspjeha u daljnjem školovanju. Iskreno se nadamo da neće zaboraviti na svoje trenutke provedene u "Paulinumu".

Razgovarao: Vladimir Sedlak

Prvi maturanti u novom mileniju

Uspješno polaganje ispita zrelosti-mature naši maturanti svečano su obilježili 21. lipnja. Istoga dana priređen je i prigodan agape maturanata na kojem su sudjelovali i profesori kao i poglavari sjemeništa. Upravo s ovom generacijom maturanata obilježio je i naš gospodin direktor 20. obljetnicu upravljanja školom. U školskoj 2000/2001 god. na ispit zrelosti izašlo je 15 učenika od kojih je jedan oslobođen usmenog dijela mature. Od ukupnog broja maturanata, dvojica su kandidati Subotičke biskupije, trojica pripadaju Zrenjaninskoj biskupiji, po jedan je kandidat iz Srijemske i Đakovačke i grkokatoličke Križevačke eparhije, te 3 kandidata iz skopskog grkokatoličkog egzarchata. Petorica učenika polagali su ispit zrelosti kao vanjski učenici. Svima želimo sretan upis na fakultete i uspješno daljnje školovanje.

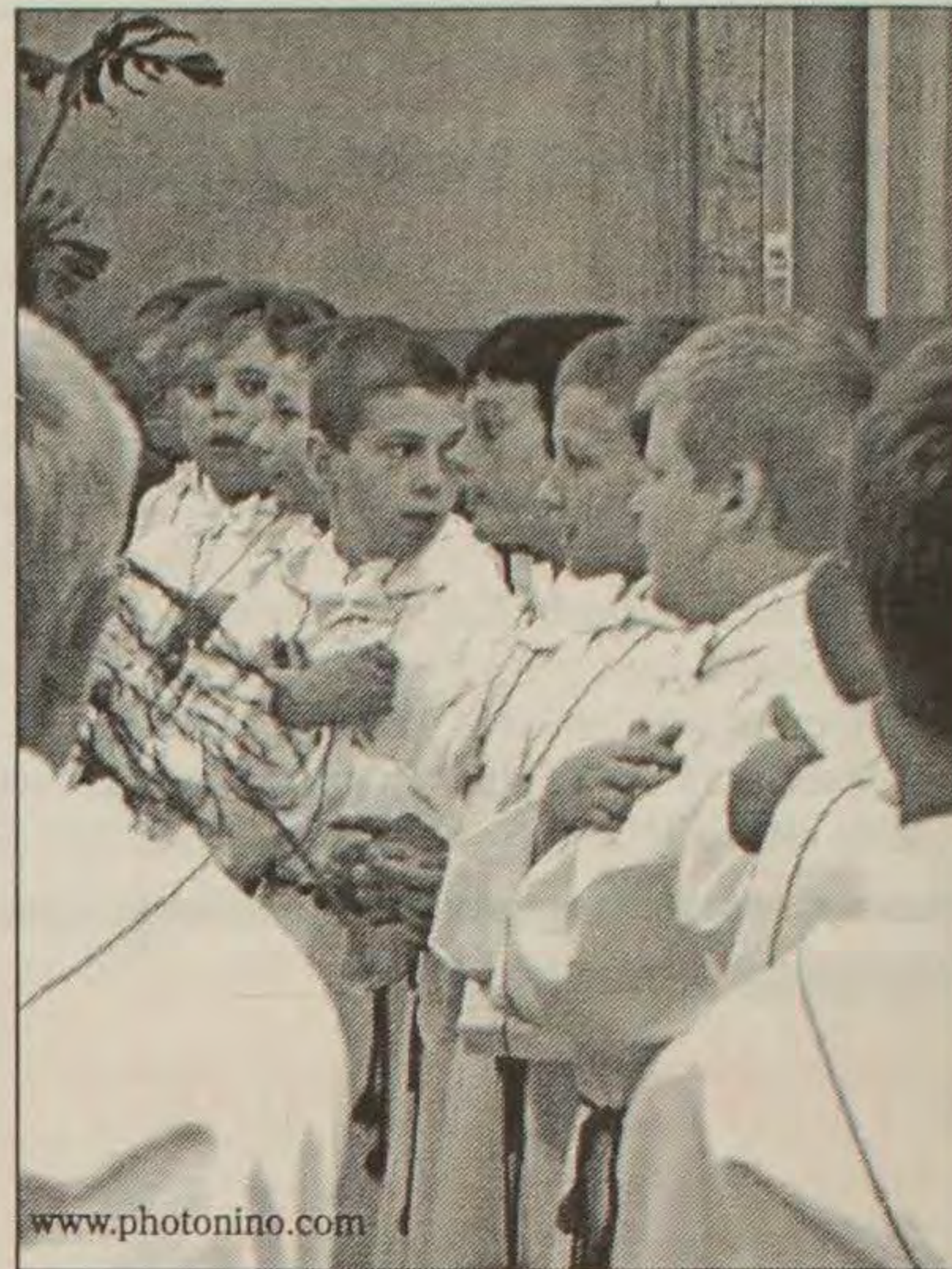
Maturanti - sjemeništarci 2001.

Uređuje: Katarina Čeliković

ŽETVA JE VELIKA - ODAZOVITE SE!

Ljeto je stiglo a s njim i vrijeme odmora od škole, a roditeljima od posla. Mnogo puta sam vam pisala da ne zaboravite na Isusa i na sv. misu gdje se On može najljepše sresti. Ovoga puta vam na dušu stavljam Isusov poziv da pođete u žetvu. To znači da vas zove da razmislite želite li možda biti njegov svećenik ili njegova redovnica ili redovnik. Za neke je možda kasno jer su već odabrali svoj životni poziv, ali neki od vas mogu puno razmišljati i slušati što od njih Isus želi. Iskoristite ovo ljeto za odmor, ali i čitajte vaš "Zvonik", duhovno štivo, pišite nam. Budite prvi u dobrim djelima, osobito prema najbližima.

Vaša Zvončica

www.photonino.com

Petnaesta po redu "Zlatna harfa", susret malih župnih dječjih zborova, održana je u nedjelju 17. lipnja u subotičkoj katedrali sv. Terezije Avilske. U odsutnosti župnika Beretića, mališane je na početku pozdravio kapelan Ervin Kovač a zatim su pozdrave uputila pjesmom djeca sa Palića. Zbog čestih kiša prethodnih dana, na veliku žalost djece, ovaj se susret umjesto na Ljetnoj pozornici na Paliću održao u zatvorenom prostoru. No, to ipak nije umanjilo radost malih pjevača iz pet subotičkih župa (Marije Majke Crkve, Sv. Jurja, Sv. Terezije, Sv. Roka i Isusova Uskrsnuća) i osam van Subotice (Kelebije, Sv. Miletića, Palića, Selenče, Vajske, Sombora - Sv. Križ, Đurđina i po prvi put iz Starog Žednika).

Moto ovogodišnjeg susreta bio je "S Kristom u treće tisućljeće". Da na najmanje Krist može računati, pokazala nam je organizatorica susreta s. Mirjam koja je na završetku podigla najmanju pjevačicu - Katarinu - a ona je zvonkim glasom pjevala "Ostani s nama". To je i druge oduševilo pa je završetak bio zbilja raspjevan.

Valja ipak reći da je šteta što na ovom susretu nije bilo i djece iz ostalih župa jer je uvijek ljepše kada nas ima

više. Za pohvalu je kako su se oni izdaleka organizirali. Tako su djeca iz Vajske stigla u Suboticu s desetak osobnih automobila, iz Sv. Miletića su došli autobusom, Selenča već tradicionalno nastupa i oduševljava... Znači, kad se hoće, može se. Bogu hvala, vrijeme je bilo toga dana lijepo pa su "nesuđeni domaćini" počastili sve pjevače kiflama i sokovima oko katedrale.

A poziv da se sljedeća "Harfa" održi u Svetozar Miletiću burno je pozdravljen od strane svih u katedrali, što znači da se već treba pripremati. Hvala s. Mirjam koja je i ove godine uspjela animirati katehete da dovedu djecu na zajedničko slavljenje Boga pjesmom.

/K. Č./

ZVONČIĆI NA MISI

8. 07. - 14. NEDJ. KROZ GOD.

Lk 10,1-12.17-20

Žetva je velika a radnika malo. Kada Isus šalje svoje učenike, daje im i veliku vlast: "Evo, dao sam vam vlast da gazite po zmijama i štipavcima i po svoj sili neprijateljevoj, i ništa vam neće naškoditi."

15. 07. - 15. NEDJ. KROZ GOD.

Lk 10,25-37

Isus nam pripovijeda o milosrdnom Samarijancu. I mi moramo prepoznati našeg bližnjeg u nevolji.

22. 07. - 16. NEDJ. KROZ GOD.

Lk 10,38-42

Dvije sestre: Marta i Marija su pored Isusa. Marta brine o ovozemaljskim stvarima, a Marija sluša Isusa. "Marija je izabrala najbolji dio, koji joj se neće oduzeti."

29. 07. - 17. NEDJ. KROZ GOD.

Lk 11,1-13

Isus nas uči kako treba moliti. "Kad molite, govorite: 'Oče! Sveti se ime tvoje! Dođi kraljevstvo tvoje!'" Vi znate i nastavak, znate kako treba moliti.

5. 08. - 18. NEDJ. KROZ GOD.

Lk 12,13-21

Danas učimo od Isusa da ne treba ovdje na zemlji zgrtati veliko materijalno bogatstvo - propadljivo je. Tko zgrće bogatstvo, ne bogati se u Bogu.

U SVETOZAR MILETIĆU 22 PRVOPRIČESNIKA

Dugotrajna priprava i redovit dolazak na vjeronauk napokon su za 22 prvopričesnika imali svoj najljepši završetak 10. lipnja kada su po prvi put primili Isusa Krista u svej hostiji. Za tu prigodu skromni program su na mađarskom jeziku priredile **Ella i Katalin Egedi** a na hrvatskom **Lucia Tošaki**. To su s oduševljenjem primili i roditelji, rodbina prvopričesnika i mnogobrojni vjernici.

Lucia T.

U ŽUPI SV. LOVRE U SONTI 28 PRVOPRIČESNIKA

Na fotografiji su sončanski prvopričesnici, djeca trećih razreda. Njih je ove godine 28 i vidite kako su lijepi i sretni.

/J. B./

PRVA SVETA PRIČEST U ŽUPI ISUSOVA USKRSNUĆA

U JEDNAKIM HALJINAMA PRED ISUSA

Na blagdan Presvetog Trojstva, po već ustaljenoj tradiciji, u crkvi posvećenoj Isusovom Uskrsnuću Prvu svetu Pričest primilo je 36 djece Hrvata (i ranije 12 djece Mađara).

Velik je to bio dan za prvopričesnike i njihove roditelje, djede i bake, ali i cijelu župnu zajednicu. Roditelji su svoju djecu svečano predvođeni svojim župnikom i ministrantima uveli u prekrasno okićenu crkvu. Prve su ih čestitke dočekale pred oltarom od budućih prvopričesnika koje je uvježbala katehistica **Nevenka Tumbas**.

Po prvi put svi su prvopričesnici bili obučeni u jednake bijele haljine što je bilo odista milina za oči i za dušu. Iste bijele haljine, bez kiča i pretjerivanja, pokazale su da su sva djeca pred Isusom ista i da ih On jednako voli. Župnik je na ovim haljinama zahvalio marljivim župljankama gospođama **Margi Tumbas, Tilki Tumbas, Blaženki Cvijan i Justiki Jegić**, koje su, iako već u poodmaklim godinama, bez ikakve nadoknade realizirale njegovu ideju da se sašiju svima jednake haljine. Njima su na kraju sv. mise djeca zahvalila i prigodnim poklonima.

U vjeronaučnoj dvorani nastavljeno je kratko druženje uz prigodnu zakusku, a zatim fotografiranje za uspomenu.

Ovogodišnjim će prvopričesnicima i njihovim roditeljima, kumovima i ostaloj rodbini biti ovo dan za pamćenje.

Stipan Stipančević

PRVA PRIČEST U BAJMOKU

"BUDIMO RIBE U ISUSOVOJ MREŽI"

"Kraljevstvo je nebesko slično velikoj mreži koja se baci u more i zahvati svakovrsne ribe. Kada se napuni, ribari je izvuku na obalu i pokupe dobre ribe u posudu, a loše bace." Bila je ovo poruka naše male braće i sestara koji su u mjesecu svibnju po prvi puta pristupili sakramentu sv. Pričesti. Proslava

Prve sv. Pričesti u Bajmoku bila je ove godine nešto drugačija od prethodnih. Naši prvopričesnici uz pomoć katehisticke **Ivane Lazić** pripremili su i izveli *prvopričesnički krasnoslov* i otpjevali nekoliko pjesama koje su simbolizirale njihovu poruku. Njih je na električnim orgljama pratila mlada orguljašica **Ankica Petreš**.

Upravo ih ovakve, čista srca kao što su njihove bijele haljine, Isus najviše voli. Prvopričesnici, hrabro naprijed!

Mirela Sakač

Prvi koraci i ružine latice za Isusa u tijelovskoj procesiji

Uredili: Marina, Dijana, Ivana, Željka, Biserka, Igor i Ljubica

Bog mladi!

U ovom totalno ljetnjem mjesecu pokušat ćemo vama - pa i nama - prezentirati ideju jednog našeg čitatelja, a promjenu, jasno je, primijetiti ćete - ili ste je već primijetili - čim otvorite ove strane. Promjena je tehničke prirode. Stoga uživajte...

Možda najveće zadovoljstvo donosi lijepo vrijeme, koje je napokon otpočelo. Mogućnost da budemo nasmijani i vedri vodi nas zaključku da takva trebaju biti djeca Božja. Drago nam sunce pruža izazov nasmijane djece. Jasno, vedrina dolazi uglavnom iz nas samih. Iz srca koje je dopustilo Ocu nebeskomu da ga zagrije ljubavlju. Možda se prečesto spominje odluka da primimo i prihvatimo tu ljubav, ali tek kad ta odluka stvarno bude donešena u dubini našeg bića, možemo reći da smo dopustili Ocu nebeskomu da nas voli. Možda upravo ovo bezbrižno ljetno vrijeme dozvoljava da razmišljamo o tome te činimo prve korake koji vode Očevu zagrljaju. Duhovne obnove koje će biti za mlade u raznim župama će nam u tome sigurno pomoći... Pomoći da pronađemo pomirenje, spas i mir u Očevu zagrljaju. Naravno, vedrina i sreća na licu proizaći će iz tog blaženog zagrljaja. Tada ćemo svakako moći čuti glas koji nas potvrđuje: "Ti si Sin moj ljubljeni" (Lk 3,22). Radost tada bit će veća od bilo koje, jer Otac naš nebeski nazva nas voljenima.

Marina

O zadnjoj Tribini mladih u ovoj školskoj godini piše nam Biserka

NA TRIBINI MLADIH

"RIJEČ DVIJE O LJUBAVI"

Posljednja Tribina mladih za ovu školsku godinu održana je u nedjelju 17. lipnja u Katoličkom krugu.

Predlažući prije nekoliko mjeseci u anketi teme za tribine, većina je mladih željela slušati o ljubavi čemu je bila posvećena upravo ova tribina. Predavanje "Riječ dvije o ljubavi" održao je isusovac iz Beograda o. **Mato Anić**. Najprije nas je predavač upoznao s "osnovnim ljubavnim terminima" i ukazao na osnovni tijek ljubavi: simpatija - zaljubljenost - ljubav. Zatim je pojasnio u čemu je ključ razlike između zaljubljenosti i prave ljubavi. A za pravu ljubav potrebno je ovih pet elemenata:

1. tjelesna privlačnost
2. duševna srodnost
3. zajedničko interesiranje
4. slično vjersko opredjeljenje
5. materijalna podloga

I na kraju smo čuli koje se specifične karakteristike razvijaju kod muškaraca (npr.: volja, energija, odlučnost, samokontrola, inteligencija...) i kod djevojaka (npr.: osjećajnost, strpljivost, požrtvovanje, nježnost, sažaljenje...).

U zanimljivom, stručnom, ali i konkretnom predavanju o. Mato je protumačio smisao ljubavi, ali i razloge zbog kojih je Crkva protiv, nažalost, sve raširenijih, predbračnih spolnih odnosa. Na toj tribini bilo je nazočno oko 130 mladih od kojih su ovogodišnji krizmanici primljeni u zajednicu mladih. Nakon predavanja i razgovora, mladi su se zadržali u druženju. Tribina mladih nastaviti će svoj rad na jesen, s početkom nove školske godine.

Biserka

Najavljujemo vam najbolji vid odmora uz duhovne obnove širom Subotičke biskupije. Pravo je vrijeme za odmor ove vrste.

Subotica - dvorište župe sv. Roka
NEDJELJOM od 18 do 20 sati
druženje i odbojka

Subotica - sv. Juraj
DUHOVNA OBNOVA

2., 3. i 4. 08. u dogovoru sa s. Blaženkom
Tema: Povjerovali smo Ljubavi, evo nas!

ČIKERIJADA

U utorak 14. 08. planira se izlet mladih na Čikeriju.
Polazak je biciklima ispred župnog ureda Isusova
Uskrsnuća, Gajeva 2, u 8 sati.
Prijavite se Marinku Stantiću na tel. 21-496 ili Franji
Ivankoviću tel. 767-408.

Studenti i mladi radnici slušali su na svom vjeronauku i razgovarali o vrlo "vrućoj" temi

O SAMOUBOJSTVU

U vjeronaučnoj dvorani župe sv. Roka u Subotici, 21. lipnja okupilo se tridesetak mladih na vjeronauku za studente i mlade radnike.

Tema ovog vjeronaučnog susreta bila je: "SAMOUBOJSTVO - KUKAVIČLUK ILI HRABROST". O ovoj, za Suboticu vrlo aktualnoj temi, govorili su dr. **Franjo Petreš**, specijalista neuropsihijatar i **Andrija Anišić**, župnik ove župe. Predavači su s medicinskog odnosno moralnog aspekta osvijetlili problematiku samoubojstva.

Ovo nije prvi slučaj da o jednoj temi govore predavači iz različitih područja rada. Ovakav vid rada doprinosi boljem razumijevanju određene problematike, a još više doprinosi pronalazenju adekvatnih rješenja i mjera koje mi kao mladi kršćani možemo dobiti na taj način.

Poslije predavanja bila je rasprava u kojoj su mladi predavačima postavili razna pitanja, a najviše ih je zanimalo kako se može pomoći onima koji se bore sa mislima da počine samoubojstvo.

Sljedeći vjeronauk za studente i mlade radnike u ovoj župi bit će **6. rujna** 2001. godine, a tema predavanja će biti: "ZBOG ČEGA JE KARDINAL ALOJZIJE STEPINAC PROGLAŠEN BLAŽENIM?" Ovom temom želimo raskrinkati sve laži kojima smo bili izlagani gotovo šezdeset godina.

Miroslav Zelić

Chiara Lubich o LJUBAVI

Sve je stvoreno kao dar ljubavi za mene, a ja sam stvoren na dar drugima.

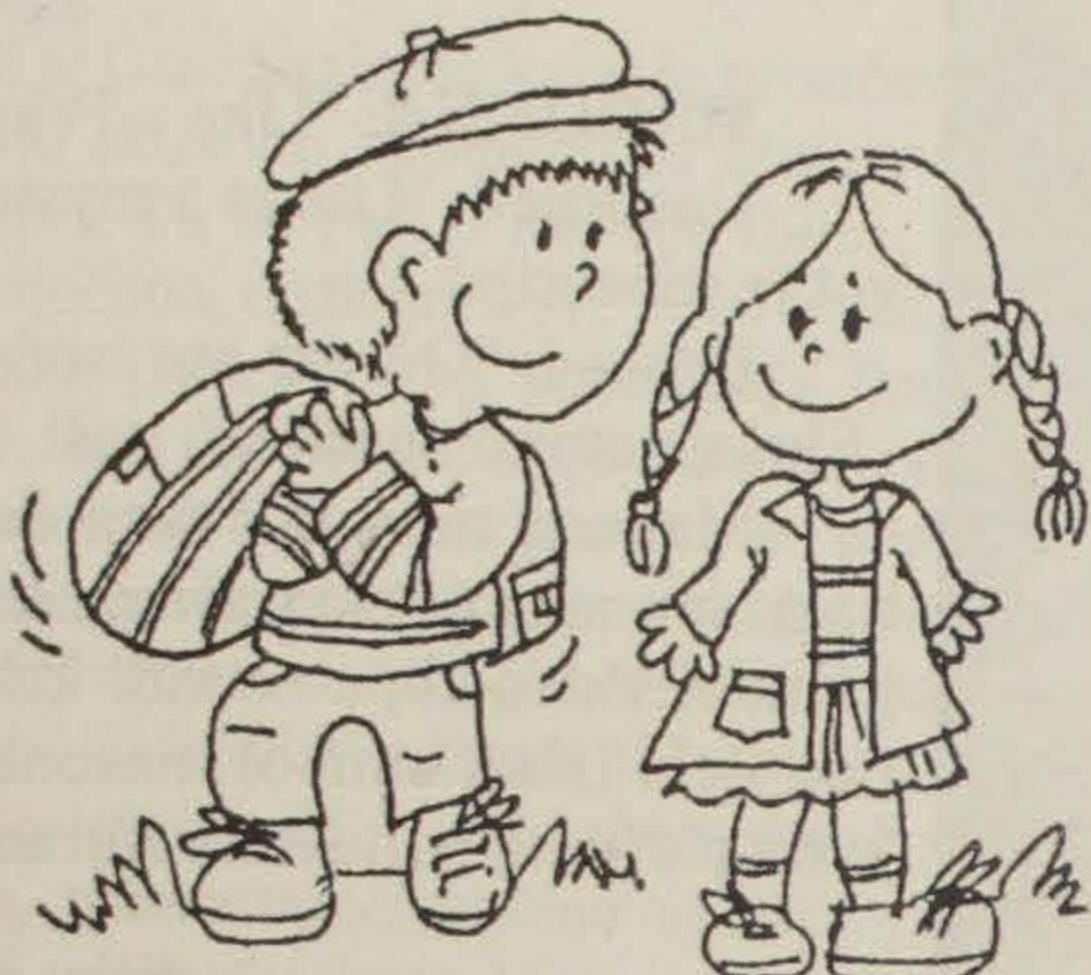
Čini tako da se ne moraš bojati u zadnji sat da si ljubio suviše malo.

Bez ljubavi si? Bez Boga si!

HIT TEST - MINI TEST - HIT TEST - MINI TEST

JESAM LI (ZA)LJUBLJEN ILI LJUBIM?

Za ovaj ljetni broj pripremili smo za vas omiljenu poslasticu većine časopisa za mlade - test. Često se pitamo jesmo li zaljubljeni ili je u pitanju samo simpatija, da li dragu osobu volimo pravom ljubavlju... Zahvaljujući predavanju p. Mate Antića, isusovca iz Beograda, došlo je i do ideje za ovaj test. Budete li iskreni prema sebi, dobit ćete odgovor o svojoj spremnosti da volite, odnosno da li volite pravom ljubavlju ili ste zaljubljeni. Vaše odgovore zaokružite i pročitajte rješenje.

Sve je lako onome koji ljubi.

Marija Ward

KADA VOLIM...

- 1 a - to obično kratko traje
- 1 b - ne mislim na vrijeme, moja ljubav nikad ne prestaje
- 2 a - voljena osoba je samo moja
- 2 b - nas dvoje volimo biti u krugu prijatelja
- 3 a - pogledi nam govore više od riječi
- 3 b - sa voljenom osobom razgovaram o svemu
- 4 a - važni smo samo on(a) i ja
- 4 b - jednostavno moram pružati ljubav svima iz okoline
- 5 a - volim ako i mene osoba x voli
- 5 b - volim i ako mi ljubav nije uzvraćena
- 6 a - toleriram sve, pa i ono što mi objektivno šteti
- 6 b - očekujem da budem prihvaćen i poštovan
- 7 a - zatvaram oči pred manama voljene osobe
- 7 b - prihvaćam voljenu osobu u cjelini, s vršinama i manama
- 8 a - važno mi je da mi je lijepo kad smo skupa
- 8 b - zajedno smo aktivni (šetnje, druženje uz sport, karte i slične društvene igre, molitva, pjevanje, izleti...)

Rješenje testa

Ako si zaokružio(la) više odgovora pod "a" ti si zaljubljen(a), a više odgovora pod "b" znači da si za pravu ljubav.

Zaljubljenost - ako si otvoren, može prijeći u pravu ljubav. Da ta ljubav bude savršena, (Bog-Ljubav je ideal koji nasljedujemo), poslužite se Novim zavjetom gdje se govori o Ljubavi. Preporučam usporedbu s 1 Kor 13,4-7. Imajte obavezno na umu da LJUBAV NIKAD NE PRESTAJE. Ne dozvolite da vas uvjere drugačije.

(S ljubavlju) pripremila za vas Dijana

Na internetu Igor je izabrao za vas

Osijek

POSVETA SRCU ISUSOVU MLADEŽI EUHARISTIJSKOG POKRETA

Mladež euharistijskog pokreta - MEP u Đakovačkoj biskupiji 22. lipnja svečano je proslavila blagdan Srca Isusova, jedan od blagdana koji MEP na poseban način slavi. Svi članovi iz Osijeka i drugih mjesta okupili su se u osječkom Svetištu Srca Isusova. U prijedopodnevnom satima nakon jednosatnog klanjanja pred Presvetim, i rada po skupinama, slavili su zajedničku Euharistiju pod kojom su obavili posvetu Srcu Isusovu. Za nove članove, njih oko trideset, bilo je to prvi puta, a ostali su obnovili posvetu koju su učinili još lani za isti blagdan. Svi su se prisjetili da se ove godine točno na taj dan navršila 101 godina kako su se 1900. g. 160.000 hrvatskih mladića i djevojaka posvetili Srcu Isusovu čiji se blagdan te daleke godine slavio istoga dana kao i ove godine: 22. lipnja. Od te posvete do danas kao spomen ostala nam je pjesma posvetnica "Do nebesa" koju su na kraju slavila svi zajedno otpjevali. Nakon posvete slijedio je zajednički objed u prostorijama Svetišta što su ga pripremili sami članovi MEP-a.

Chiara Lubich o LJUBAVI

Ljubiti učimo ljubeći.

Zadnji će ispit biti samo o ljubavi.

Ne napredujemo duhovno s mnogo razmišljanja nego s mnogo ljubavi.

Evo jednog vida druženja mladih u organizaciji
United Gamesa

FESTIVAL UNITED GAMESA U SUBOTICI

United Games je organizacija koja okuplja mlade iz nekoliko država svijeta. Jednom godišnje se u državama članicama održavaju festivali na kojima prisustvuju predstavnici (po nekoliko njih) iz ostalih zemalja. U Subotici se takav festival održao od 22. do 27. svibnja i okupio je mlade iz Mađarske, Slovenije, Češke, Austrije, Njemačke pa čak i Indije. Tih 6 dana je bilo puno programa. Tijekom dana su učesnici prema svojim afinitetima izabrali radionice u kojima su se kroz razgovor i razne igre upoznavali sa svojim vršnjacima. Svaku večer bio je organiziran odlazak u grad, a u slobodno vrijeme su se gotovo svi ili odmarali ili se šetali po ulicama Subotice s prijateljima iz drugih zemalja.

Na kraju ovog festivala svaka je grupa mladih svoju državu prezentirala izvevši na sceni nešto što je karakteristično za njihov narod. Najinteresantniji su bili predstavnici Indije s kojima se i potpisnik ovih redova dobro upoznao. Imao sam vremena dobro upoznati njihovu kulturu i zaključio sam da su ljudi iz Indije stvarno COOL. Među djevojkama koje su došle iz Indije upoznao sam i dvije katolkinje. U Indiji ima 7% katolika - to je onda točno 70 milijuna katolika u Indiji.

Naravno, sa svima smo ostali u kontaktu. Razmijenili smo adrese (e-mail) i sada se dopisujemo. Kada je festival kod nas prošao, već je sve bilo spremno za iste takve festivale širom Europe.

Igor

NI U DANAŠNJOJ SUVREMENOJ GLAZBI

Nije baš sve tako sjajno!

Svaki čovjek zdravog sluha ima mogućnost da sluša razne zvukove, među tim zvukovima je i glazba. Ne moram pričati o tome koliko iz dana u dan nastaje raznih hitova i mega-hitova i mora se priznati da neki zaista sjajno zvuče. Ali, da li su baš zaista tako sjajni? Želim vam ukazati na veliku opasnost - velik broj autora pjesama u stvari veliča Sotonu, tako da nismo ni svjesni što zapravo slušamo. Dok slušamo pjesmu ona se čini super, ugodna je za uši, čak je i tekst u redu, ali pustimo li tu istu pjesmu da se sluša unazad, doći ćemo do nevjerojatnih otkrića - ona izričito veliča Sotonu i njegovu slavu.

Michael Jackson:

Dok slušamo čuvenu pjesmu "Beat It" unaprijed: (prvo se čuje neko mumlanje) so beat it! - pa udri ga!

Unazad: "I do believe it was Satan in me!" - Vjerujem da je Sotona u meni!

Unaprijed: "You better run, you better do what you can, don't wanna see some blood don't be macho man." - Bolje bježi, bolje uradi što umiješ, nemoj da bude krvoprolića, ne izigravaj macho mana.

Unazad: "S-a-t-a-n, S-a-y (opet neko mrmljanje) People all Worship. - Sotono, ... Reci. Svi ljudi te obožavaju.

Također se ovaki tekstovi nalaze i u pjesmi "Morphine" - Morfij - i u pjesmi "Man in the mirror" - Čovjek u ogledalu.

Svima nam je poznato koliko je poznat i popularan Michael Jackson, ali možda ima tajnu i to vrlo tamnu za svoj uspjeh. Na njegovom albumu "Dangerous" u donjem desnom uglu može se naći slika Alester Crowleya, osnivača modernog sotonizma.

The EAGLES: Hotel California

Unaprijed: "There were voices down the corridor, thought I heard them say, welcome to the hotel California." - Bilo je glasova dolje niz koridor, mislim da sam ih čuo kako govore: dobro došli u Hotel California.

Unazad: "Yeah Satan, he organized, oh, he organized his own religion. Yeah, when he knows he should, how nice it was delicious, he puts it in a vet he fixes it for his son which he gives

away." - Da, Sotono, on je organizirao svoju vjeru. On zna da je to trebao uraditi. Kako je to lijepo i ukusno. On je stavlja u veterana i čuva ga za svog sina koga će pokloniti.

Michael Jackson

Madonna

Hotel u pjesmi "Hotel California" nije hotel. "California" je ulica u Los Angelesu gdje je sagrađena prva sotonistička crkva Antona Szander Laveya, autora sotonine biblije. Ovoj crkvi pripada Micke Jagger iz Rolling Stonesa.

THE ROLLING STONES. Tops - Vrhovi

Unaprijed: "Or be sorry for the rest of your sweet loving life." - Ili žali

za ostatkom svog dragoga i voljenog života.

Unazad: "Yeah, I love you said the devil." - Da, volim te, rekao je sotona!

The Rolling Stones je mnogo lukaviji. Oni koriste određene zvučne frekvencije da probude emocije, tj. agresivnost kod ljudi. Na jednom koncertu u Americi upravo zahvaljujući tome petoro ljudi je ubijeno.

MADONNA: "Like a Prayer"

Unaprijed: "Life is a mystery." - Život je misterija!

Unazad: "O hear our savior Satan" - Slušaj sotono spasitelju naš!

Madona nam je svima dobro poznata po svojoj ekstravagantnosti. Na jednom video-klipu se vidi kako iz njenog čela izlazi simbol masona. Viđena je da pleše na stihovima Kurana.

METALLICA: Am I Evil? - Da li sam ja zao?

Unaprijed: "Am I evil? Yes. I am. Am I evil, I am mam, yes I am." - Da li sam ja zao? Da, jesam. Da li sam zao? Jesam, majko, jesam.

Unazad: "O-oh, I am Satan, I am, I am. O-oh, yeah I'm it. Yeah I'm Satan, O-oh, yeah I'm it. Yes I'm it." - O, ja sam Sotona, ja sam to.

Iz ovih kratkih primjera mislim da ste uočili opasnost. Nažalost, ovo nisu svi, ima ih još: Ac/Dc: Dirty Deeds; Nine Inch Nails: Gave Up; Led Zeppelin: Stairway to Heaven itd. Možda će netko reći da su ove pjesme bezopasne jer ih gotovo nitko ne sluša unazad, međutim, varate se. Mnogi psiholozi se slažu da podsvijest može dešifrirati ove poruke, tj. ako se poslušaju više puta one ostaju zabilježene u vašoj podsvijesti. Ako već i ove skrivene poruke nemaju veze sa Sotonom, zašto se koriste tako nemoralne riječi i zašto se veliča Sotona, tj. zlo a ne dobro?! Zašto te skrivene poruke koje su u pjesmama ne bi imale neku dobru poruku, kao na primjer: budi dobar, voli ljude, ljubi Boga. Ako bi toga bilo, možda bi moje sumnje bile neopravdane ali ipak sad mislim da su itekako opravdane. Zato, čuvajte se skrivenih poruka!

Željko Šipek

Uređuju: Vesna i Ladislav Huska

PAPA O BRAKU I OBITELJI

Kada se zaboravi ili zapostavi načelo stvaranja čovjeka kao muškarca i žene, temelja braka i obitelji, onda se potamni i shvaćanje dostojanstva osobe i otvara se opasan put kulturi smrti. O tom važnom čimbeniku krize i slabosti suvremenog društva govorio je Sveti Otac, primajući studente i profesore Papinskog instituta "Ivan Pavao II", koji se bavi proučavanjem braka i obitelji. Institut, koji je utemeljen prije 20 godina, djeluje u okviru Papinskog sveučilišta Svetog Ivana Lateranskog.

Sveti je Otac istaknuo kako je proučavanje braka i obitelji vrlo aktualno i odlučno za budućnost obitelji i čovječanstva. Tu se radi o rađanju djece, koje, prema Papinim riječima, doživljava sve veću krizu. Na obzorju se pojavljuju projekti, koji postavljaju ljudski život u kontekste, koji ne odgovaraju bračnoj vezi između muškarca i žene. Što je još gore te se projekte opravdava pseudo-medicinskim i znanstvenim dostignućima.

"S izgovorom da se genetskom kontrolom želi osigurati bolja kvaliteta života ili razviti medicinsko i znanstveno istraživanje neki vrše pokuse na ljudskim embrijima, proučavajući načine njihove proizvodnje". To, prema mišljenju Svetog Oca, stvara instrumentalizacije i zlorabe sa strane onih koji smatraju da imaju odlučnu i neograničenu moć nad ljudskim bićem.

Papa je ponovno potvrdio da su bračna ljubav i tjelesno posredništvo u bračnom činu jedino mjesto, u kojem se potpuno priznaje i poštuje jedinstvena vrijednost novog ljudskog bića, pozvanog na život. Za institut, koji nosi ime Pape Ivana Pavla II. i za opću Crkvu potrebno je braniti obitelj na društvenom, kulturnom i pravnom području. Papa je oštro osudio permisivna zakonodavstva, koja se u nekim zemljama temelje na neispravnim i pogrešnim poimanjima slobode te tako pomažu stvaranju alternativnih modela obitelji, nastojeći ih u isto vrijeme lišiti temeljne pravne zaštite. "Specifična prava, koja su do sada bila priznata obitelji, temeljnoj stanici društva, proširena su na druge oblike udruživanja kao što su činjenične bračne veze i civilni sporazumi solidarnosti. Sve je to izmišljeno zbog osobnih potreba i interesa", kazao je na kraju Papa. /IKA/

BISKUP NA OBITELJSKIM SUSRETIMA U SUBOTICI

U subotičkoj župi sv. Roka na Obiteljskim susretima, oko stotinu sudionika je u petak, 15. lipnja, slušalo predavanje subotičkog biskupa Ivana Pénzesa. On je na temelju Sv. pisma, dokumenata II. vatikanskog koncila i Bačkog kodeksa ukazao na činjenicu da je obitelj temelj Crkve. U raz-

govoru poslije predavanja sudionici su postavili brojna pitanja, a najviše ih je zanimalo pitanje uvođenja vjeronauka u škole. Biskup Pénzes je protumačio da je vlada R. Srbije odlučila da od jeseni započne s vjeronaukom u školi i to u prvom razredu osnovne škole i u prvom razredu srednje. Vjeronauk će biti konfesionalan, što znači da će katolička djeca pohađati katolički vjeronauk. Nakon predavanja i rasprave slijedio je molitveni dio u kojem je župnik Andrija Anišić podsjetio da je mjesec lipanj posvećen Srcu Isusovu. On je u kratkim crtama podsjetio na povijest ove pobožnosti i naveo što je o ovoj pobožnosti rekao sad već blaženi papa Ivan XXIII. Poslije molitve biskup je svima podijelio blagoslov, a onda se susret nastavio druženjem. /Zv./

ODLOMAK IZ KNJIGE "USPJEŠNO RODITELJSTVO", AUTORI: ANN I JOHN MURPHY

Očekuje li nas u budućnosti velika sreća? Kako će netko naći sreću ako je okružen suzama, brigama i nemirom. Kako ćemo uopće naći "svoj put"?

Odgovor na sva ta pitanja nalazi se u jednoj riječi. Ta riječ je počela svijetliti u Betlehemu, i sija već gotovo dvije tisuće godina.

Vjesnik i donositelj te male riječi nazvan je Učiteljem i Gospodinom, a došao je donijeti Radosnu vijest svojega Oca.

Kako može riječ tako stara biti vrijedna još i danas? Koja je to riječ?

Ta riječ se zove LJUBAV! Ona nadilazi vrijeme i prostor. Ona donosi veliku radost. Ona dolazi od Oca na nebesima.

A koga trebamo ljubiti? Odgovor je vrlo jednostavan. Ljubiti moramo Boga... sebe... i druge ljude. Prije svega moramo nastojati prihvatiti Njega i Njegovu Radosnu vijest. Teško je ljubiti ono što ne poznamo. Zato, čitajući Sveto pismo, moleći, prisustvujući svetoj misi, primajući sakramente, gledajući ili slušajući vjerske emisije na TV-u i radiju, i čitajući vjersko štivo, mi se upoznajemo s Božjim putovima i Božjim planom za svoj život.

Ako započnemo svako jutro tihom molitvom, "sve mogu s Kristom koji me jača", to je dobar način da pokažemo svoju ljubav i vjeru u Boga.

Zatim, moramo nastojati da ljubimo sami sebe. Moramo se brinuti za svoje tijelo, misli i dušu, moramo cijeliti sebe kao djecu Božju. Mi smo njegovi vjesnici ovdje na zemlji. Mi možemo naći puno sreće i radosti - i u vremenima velikog trpljenja i patnje - kad shvatimo svoj veliki zadatak. Krist želi da ljubimo sebe, da bismo mogli širiti njegovu ljubav među drugima.

Sjeti se pjesme: "Neka bude mir na zemlji, i neka započne sa mirom".

I na kraju, mi moramo ljubiti druge ljude. I kad nas oni ignoriraju, i ne uzvraćaju nam ljubav, mi moramo ljubiti njih. Jer kad okrenemo svoje misli, riječi i djela u pomaganje drugima, mi smo zbilja "našli svoj put"... A to je put kojim kraljevstvo Božje može doći k nama sada i zauvijek!

Zanimljivosti

O ŽIVOTU NEROĐENIH NA INTERNETU

Austrijska Akcija za život otvorila je na Internetu stranicu na kojoj tumači i slikama prikazuje život prije rođenja. Na stranici www.aktionleben.at mogu se pronaći slike embrija, kviz o životu prije rođenja, te crkveno učenje o čovjeku i njegovu dostojanstvu od začeca do prirodne smrti. Stranice su posebno namijenjene za pokazivanje i razgovor u školama o temi života i zaštite života nerođenih. /IKA/

POSJETITE STRANICU ZA KATOLIKE

Na Internetu je otvorena stranica za katolike koju uređuju katolici iz Hrvatske i Jugoslavije. Posjetite stranicu www.katolici.com.

Uređuje: Jakob Pfeifer

SIMPOZIJ O ULOZI MARIJE U EKUMENSKOM I MEĐUVJERSKOM DIJALOGU

U Lurdu je na poticaj tamošnjeg biskupa i ravnatelja marijanskog svetišta proteklih dana održan međunarodni simpozij o ulozi Marije u ekumenskom i međuvjerskom dijalogu. Na skupu su sudjelovali katolički, pravoslavni, anglikanski i luteranski predstavnici zajedno s predstavnicima drugih kršćanskih i nekršćanskih vjeroispovijesti iz Francuske i ostalih europskih zemalja. Predsjednik papinskog vijeća za međuvjerski dijalog kardinal **Francis Arinze** osvrnuo se na Marijinu ulogu u međuvjerskom dijalogu primijetivši kako se u Kuranu Marija s poštovanjem spominje 34 puta i opisuje kao žena duboke vjere i poslušna Bogu. Muslimani ne priznaju Presveto Trojstvo niti Krista kao Božjeg Sina. Prema tome ne priznaju ni Mariju kao Majku Božju, rekao je kardinal Arinze, primijetivši kako ipak pozitivna obilježja, koja joj muslimani pripisuju, imaju veliko značenje u međuvjerskim odnosima. Budisti nemaju jednog lika koji bi odgovarao Mariji u kršćanskom smislu. Budistička je vjera isprepletena tipično ženskim vrednotama kao što su samilost, majčinstvo i pobožnost. U budističkom kultu postoji ženski lik, koji oni nazivaju "kanon". Japanski su katolici u tijeku progonstava, da ne budu prepoznati, častili Mariju u slikama i kipovima "kanona". I u hinduizmu postoji kult žene, koji obuhvaća ženstvenost, moć, majčinstvo, plodnost i pobožnost. "To su", prema riječima kardinala Arinzea, "slike, koje iz daleka dočaravaju Mariju, kao što zora najavljuje dolazak novog dana". /IKA/

PONOVLJENI PAPIN POZIV NA JEDINSTVO KRŠĆANA

Papa Ivan Pavao II. uputio je žurni poziv za jedinstvo kršćana u Ukrajini. Predsjedajući u ponedjeljak 25. lipnja liturgiji po bizantinskom obredu u zračnoj luci glavnoga grada Ukrajine, koju je slavio kardinal **Lubomir Husar**, veliki lavovski nadbiskup, Sveti Otac je, u propovijedi, poželio da kršćani u trećem tisućljeću ponovno budu "jedno srce i duša", što su nazočni popratili pljeskom. "Iz ove Zemlje posvećene krvlju brojnih mučenika, s vama uzdižem svoju molitvu Gospodinu da se svi kršćani ujedine, kako je to zaželio Isus u dvorani Posljednje večere", rekao je Papa." Papa se osvrnuo i na stanje u Ukrajini rekavši kako nezavisnost otvara novu i obećavajuću budućnost. Posljednjih deset godina ukrajinske prošlosti pokazuju da unatoč ilegalnim djelatnostima i korupciji, još su uvijek snažni duhovni korijeni, rekao je Papa, izražavajući nadu da će se u Ukrajini poštivati 10 zapovijedi i osobni, društveni i crkveni moral. U tijeku mise Papa je istaknuo vrijednost različitosti tradicije, obreda i kanonskih zakona u Crkvi, koji ne ugrožavaju crkveno jedinstvo nego ga obogaćuju. Na kraju mise Papa je blagoslovio temeljni kamen za novu grkokatoličku katedralu u Kijevu i za druge crkve. /IKA/

AKCIJA U ŽUPI ISUSOVA USKRSNUĆA

POMOZIMO BRAĆI U POTREBI

Na inicijativu župnika mons. Bele Stantića a uz potporu župnog Caritasa župe Isusova Uskrsnuća u crkvi je pokrenuta akcija pod nazivom "Mjesto cvijeća pomažemo braći". Bilo je to u vrijeme kada su i po našim glavama i domovima padale bombe i kada je bilo mnogo braće u potrebi.

U crkvi je postavljena kasica a pored nje kratak poziv-obavijest, na hrvatskom i mađarskom, s ovim tekstom: "Hvala što ste mjesto cvijeća stavili u kasu svoj novac. Uzmite jedan list i stavite na grob." A u potpisu: "Blaženije je davati nego primati." Poziv je prvenstveno upućen vjernicima koji za misu svojih dragih pokojnika kupuju gomile cvijeća koje na grobu brzo uvene ili, što je još gore, često bude ukradeno.

U početku je akcija vrlo lijepo primljena i imala je uspjeha. Što vrijeme više odmiče ona gubi na svom značaju. Da li je to zbog sve veće bijede i skupoće ili zbog nečeg drugog - teško je proniknuti. Stoga i ovom prilikom želimo potaknuti vjernike da prihvate ovakvu jednu akciju, naravno u okviru svojih skromnih materijalnih mogućnosti. Barem oni koji to mogu. Svjedoci smo da je siromaha i onih kojima je pomoć potrebna veoma mnogo.

Stipan Stipančević

TU OKO NAS

Tužan kraj

Umro je čovjek. Bolje reći, svojom voljom je umro. Izvršio je samoubojstvo. Bio je odlučan - pod prozorom svoje ljubavnice popio je otrov koji se nije mogao neutralizirati. Muke su bile velike i kraj je bio neminovan.

Bio je rodom iz siromašne obitelji. Bio je vrijedan i omiljen u društvu. Nakon dosta muke i žrtve koje ovo društvo zahtijeva, došao je do posla od kojeg je mogao živjeti. Imao je družbenicu koja ga je do tada materijalno pomagala i izdržavala. Kada je postao samostalan želio je zasnovati bračnu zajednicu s drugom ženom. Ljubav je bila velika ali neuzvraćena.

Život nije tako jednostavan. Ne može se zaboraviti ono što je bilo. Životna pravila su tu s nama i po njima je potrebno živjeti. Mi moramo odgovarati za svoj život ali i za svoje postupke. Rad je važan, zabava također. A što je s duhovnim životom? Koliko o njemu vodimo računa? I koja je cijena nebrige? Na nama je da to procijenimo, ali se često kasno sjetimo. Bog nam je ostavio mogućnost da za svoj život sami izaberemo put. Koliko smo sami svjesni svog izbora? Jesmo li odgovorni za svoje postupke?

Na sahrani je bilo malo ljudi i nitko nije rekao ni jednu riječ. Slika je bila tužna. Po našim mjerilima, ispod dostojanstva čovjeka. Jedna duša nije imala snage da izdrži teret života koji nosi svakodnevnica. Bez obitelji i bez duhovnog života.

Alojzije Firanj, Sombor

DA LI JE RAJIĆ VEĆ ZABORAVLJEN?

Na sramotu Kerčana

Ispričavam se onoj "šačici" Kerčana koji su bili sudionici kratke akademije i posli nje svete mise u čast prisvitlog Blaška Rajića, povodom pedesete obljetnice njegove smrti, u Kerskoj crkvi 10. lipnja o. g. u 17 sati. Nek mi oprostite oni koji su bili jel nji ne mećem pod istu šepicu s onim Kerčanima koji onda nisu došli u crkvu.

Svedno je dal ste Kerčani po rođenju il vam je otaleg obiteljski koren iz vrmena prisvitlog Blaška Rajića, vi ste očekivani na ovoj crkvenoj proslavi, koja je završena positom grobu prisvitlog. Sadašnji kerski plebanoš je to navistio, a datum i program Rajićevi dana objavljeni su i u ovom listu.

Kerčani! Nije valjda da ne znate il ste smetnili s uma da je prisvitli Blaško Rajić četrdeset godina bio vaš plebanoš! To je jedan od razloga da ga se morate sićat, a drugi je daleko veći: on je bio do sad jedan od najveći sinova kojeg je rodila bunjevačka nana, a životni učinak je ostvario u Keru ko vaš plebanoš. Koliko je bio cinjen med Bunjevcima, a napose med virnicima, vidi se po tom da su mu po ciči zimi na ukopu bili oko pedeset hiljada duša. To je najočigledniji dokaz njegove veličine.

Spadam med nazočne na završnoj svečanosti Rajićevi dana u nedilju 10. lipnja, koju je priredio sadašnji kerski plebanoš sa suradnicima, a nju je uvećo umirovljeni đakovački biskup, **dr. msgr. Ćiril Kos**, koji je reko misu s desetak svećenika. Obično već dolazak biskupa, svedno otkaleg, privuče u crkvu veći broj virnika. Ovom prilikom nije bilo tako.

U čem je veličina lika Blaška Rajića

Nije dosta kazat da je Rajić bio jedan od najveći Hrvata Bunjevaca, ako se makar u nikoliko riči ne spomine zašto je on to bio. O tom su pripovidali desetak učeni ljudi na dvodnivnom simpoziju u HKC "Bunjevačko kolo", di je svaki predavač iz druge znanstvene oblasti samo ukratko pridstavio prisvit-

log Blaška Rajića. Za to njim je tribalo oko šest sati predavanja, al ni to njim nije bilo dosta da kažu sve o njemu, pa će njeva opširna predavanja bit obaško tiskana u knjigi zborniku. I ta su predavanja bila i posićena kako se i očekivalo.

Rajić je ko plebanoš bio poštivan i od Kerčana i od ostali Bunjevaca, jel je ko svećenik i čovik bio na velikom glasu po tom da je uvik bio spreman pomoć potrebitoj duši. Al on se ko svećenik nije istako samo u virskom životu, već je med Bunjevcima jačo i društveni život: popisivo je kulturno narodno blago, svitovo je ljude velikim znanjem, prosvičivo pisanom riči... Zdušno se paštrio da i Bunjevci slide svaćanje i način života napridnog svita. Nuz sve obaveze dospio je da širi i jača nasliđeni priporod Bunjevaca, započet u drugoj polovici XIX. vika, pod vodstvom biskupa Ivana Antunovića i drugi velikana. Njegov nauk je zračio iz Kera.

Znao je kolika je Bunjevcima potribna prosviteljska pomoć i zato se okomio da perom i pripovidanjem pokaže kako Bunjevci tribaju biti svisni svog postojanja i kako da niguju i saćuvaju svoju starinu, da bi imali bolju budućnost.

Makar i površno nabranje njegovog najvažnijeg učinka zaktiva dosta mista za opis, al samo ukratko da je Blaško Rajić osnovo: osam razni društava, zajednica i Subotičku maticu; uređivo je sedam novina. Njegova je velika zasluga da su u Ker došle časne sestre "Kćeri milosrđa", a njevu važnost najbolje znadu Kerčani.

Teško je vridnovat koji je najvažniji

učinak velikog stvaraoca. Po meni je to dužijanca. On je oštroomno uočio, smislilo i ostvario da u crkvi priredi zajedničku dužijancu 1911. godine, kad je objedinio sve obaško po salašima slavljene obiteljske dužijance. Tako je nastala u crkvi zajednička zafala Bogu na obavljenom risu i rodu žita. To je naša dična dužijanca koju slavimo već devedeset godina. Dužijanca je za po vika nadživila njezinog tvorca i ostala Hrvatima Bunjevcima da je i dalje slave i njom se diče.

Sve to ko da nije bilo dosta Blašku Rajiću pa se latio pera i napiso je pozamašnu svetu knjigu "Velika duhovna mana", koja je onda bila najomiljenija sveta knjiga Bunjevaca.

Prisvitli Blaško Rajić je bio keveta (poslanik) u Narodnoj skupštini u Beogradu.

Ko ne zna za Rajićevu zaslugu u stvaranju nove Jugoslavije, nek je pročita sa spomen-table na sokaku u pročelju zida plebanije.

A kako ga mi poštivamo

Žalim što moram kazat da će 10. lipanj 2001. g. ostat u sićanju ko dan sramote Kerčana al i ostali Subočana, osim oni koji su sudilovali u akademiji i "šačice" časni izuzetaka, jel većina nije došla na akademiju i svetu misu u čast pedesete obljetnice smrti prisvitlog Blaška Rajića. Jednog dana će se tog stidit i naši potomci.

Prisvitli Blaško Rajić nije zavridio ovaki zaborav.

Kerčani, izgleda da ste već zaboravili da je prisvitli Blaško Rajić bio vaš plebanoš četrdeset godina. Nikom nije palo na pamet da izbroji koliko je Kerčana krstio, vinčo i saranio, jel se radi o desetinama hiljada duša. Med vama još uvik ima tušta živi kojima je podililo jedan il više sakramenata.

Bio je uočan i izostanak s proslave čovika kog su Kerčani izabrali za sadašnjeg kevetu, a to se ne mož opravdat ni prithodnim još živim kevetama za koje su Kerčani vokšovali (glasali).

Prisvitli Blaško Rajić se najviše paštrio i molio da Bunjevci budu složni, a kaki smo, vidilo se u nedilju.

Kerčani! Al smim kazat - i drugi varošćani! Ako stanete prid ogledalo, ogledalo svoje savisti, i u njem se dobro pogledate, ocinit ćete da slika baš i nije lipa. Nemojte ga razlupat, jel nije krivo ogledalo.

Alojzije Stantić

Uređuje: Stjepan Beretić

UMRO JE BLAŠKO RAJIĆ

Poslijepodne u tri sata, 3. siječnja 1951. godine, uz jedan duboki uzdah, prestalo je kucati veliko i dobro srce prisvitlog Blaška Rajića, župnika župe sv. Roka u Subotici. Sljedećeg dana njegovi su posmrtni ostaci izloženi u crkvi u kojoj je on punih četrdeset godina slavio Gospodina i služio povjerenom mu stadu. Tijelo mi je bilo obasjano svjetlom svijeća i prekriveno svakovrsnim cvijećem. Njegovi su se župljani neprestano izmjenjivali kod njegovog odra. Ulaz u crkvu bio je gotovo neprestano zakrčen. Molitva se nije prekidala danju i noću. Cijeli dan zvona subotičkih crkava su naizmjenice zvonila i navještala vjernom puku da ih ostavlja otac sirota, pomoćnik i tješitelj; navještala su: "Umro je vođa Hrvata Bunjevaca ravne nam plodne bačke nizine."

Svečanu sv. misu zadušnicu 5. siječnja predvodio je, nad njegovim posmrtnim ostacima, biskup **Lajčo Budanović**, uz asistenciju **preč. Pavla Bešlića** i **preč. Piukovića**, uz nazočnost velikog broja svećenika, redovnika i redovnica, Društava s njihovim zastavama i silnim mnoštvom vjernika. Neki čak ističu da je na sprovodu moglo biti oko 50.000 ljudi. Teško je to procijeniti, ali kako tvrde očevici, sprovodna povorka je bila od crkve do njegovog groba u svoj širini beogradskog puta i (sada) ulice V. Gortana. U ovom veličanstvenom sprovodu, koji je više naličio na veličanstveno slavlje nego na žalobnu povorku, sudjelovalo je 40 djevojaka obučenih u bijelu bunjevačku narodnu nošnju. Posljednja djevojka u upadnoj, dugoj crnini nosila je u rukama veliku slomljenu bijelu svijeću, znak njegovog "slomljenog" života. Predstavnici grada nosili su veliki vijenac s medaljom kojom ga je odlikovao predsjednik države.

Tijelo mu počiva na Bajskom groblju, ispred kapele sv. Ane i pored velikoga križa.

/Podaci su uzeti iz knjige s. Blaženke Vojnić Mijatov: "Mile uspomene"/

"Unatoč snazi duha, tijelo mu je malaksalo i njegov je životni put prekinut... ali kao da i dalje živi sa svojim narodom"
(Marko Vukov).

MOJEM BAĆI (dijelovi pjesme)

Strveni bolom nad Tvojim grobom
porušenom srećom minulih dana,
Ražaljani zbog nemilosrdne smrti zlobom
Iz našeg srca prodire bolan jecaj i tama.
Gospode! Zašto nam Baću uze?
Utješi nas i osuši tople suze. /.../

On radi, bori se za narod svoj mili i drag;
Za Boga, duše, polaže spremno i život svoj.
Blještavilom vječnoga svjetla odgoni tamni mrak,
Da sve dovede Bože, Tebi, pred sveti prijestol Tvoj.
Bačo naš dobri, vođa je bunjevačkog roda svog.
Za uzvrat, vječna mu nagrada bio sam Gospod Bog. /.../

Bačo! Ljubitelju nas i svih sirota!
Tješitelju duša, branitelju blagi naš.
Ponos i štiti za sve, to prava je milota...
Svijetlit će uz nas lik Tvoj dragi - znaši!
Sjajna, trajna uspomena, divna, sveta
Svježa će nam ostat, kroz sva naša ljeta./.../

Dođite, cvijećem okitimo grobni humak taj.
Živimo da zaslužimo vječne sreće raj.
Hitimo žurno k njemu, u prelijepi kraj
Gdje naša je nada i vječni nam zavičaj.
Bačo! Anđeli bijeli već prijestol Tvoj zlate
Moli, ne zaboravi na Tvoje - Bunjevce Hrvatel!

S. Blaženka Vojnić, nećakinja mons. Blaška Rajića

Uređuje: s. Blaženka Rudić

ŽIVOT I RAD MOLITVENIH ZAJEDNICA

U prošlom broju Zvonika smo upoznali neke općenite oznake karizmatске obnove, a sada nešto praktičnije: kako se ostvaruje konkretno molitvena i svjedočka dimenzija pripadnika ove duhovnosti.

Osobni i zajednički rast u vjeri

Karizmatска obnova održava seminare "Život u Duhu" na kojima mogu sudjelovati svi koji traže dublje iskustvo Boga. Nakon završetka seminara duhovni život sudionika ulazi u novu etapu. Slična stvar se događa i s vozačem automobila. On još ne vozi dobro, ali ima mogućnost da sam sebe razvija i dograđuje. Svatko osobno može poraditi na svom duhovnom rastu, a u zajednici ima potporu u molitvenim grupama. Osobni duhovni rast se najbolje ostvaruje čitanjem i razmatranjem

Božje riječi, a također osobnom molitvom i čestim sudjelovanjem u euharistiji. Molitvene grupe se okupljaju jednom tjedno u crkvi, vjeronaučnoj dvorani ili privatnoj kući na molitveni susret. Vođa molitvene grupe kreira ovaj susret. Nakana susreta je da prisutne osnaži u vjeri i odanosti prema Bogu. Na ovim susretima prisutni izmjenjuju iskustva, te ohrabruju i potiču jedni druge na nesebično darivanje ljubavi Božje drugima. Tako donose obilne plodove za kraljevstvo Božje snagom Duha Svetoga. Molitveni susret je potreban vjernicima, ne Bogu.

Tijek molitvenog susreta

Najbolje su male zajednice od 5 do 10 osoba. Molitveni susret započinje zazivanjem Duha Svetoga, a zatim slijedi pokajanje. Poslije toga dolazi slavljenje koje je i najvažniji dio molitvenog sata. U slavljenju braća i sestre glasno kazuju kolike su milosti i kolika dobra, duhovna i tjelesna, primili od Gospodina. Slavljenje je izraz goruće ljubavi i hvale.

Pjevaju se pjesme koje imaju karakter slavljenja Boga. Nakon toga svatko spontano kaže ono na što ga Duh potiče.

Zajednica se okuplja i da čuje Božju riječ. Vođa grupe pročita odlomak iz Biblije uz određeno tumačenje. Svi su pozvani izreći svoja iskustva vezana uz taj biblijski tekst ili općenito duhovna iskustva. Tako priznajemo da događaji u

našem životu nisu slučajni. Ne proganja nas "sudbina" nego se naš nebeski Otac brine za nas. Zato Njemu upućujemo svoje prošnje sa zahvalnošću što će nas uslišiti. Molitveni susret završavamo molitvom Gospodnjom te dodajemo zaziv Mariji i hvalu Presvetom Trojstvu. Ako je nekom potrebna posebna molitva ili iscjeljenje tada se posebno molimo za tu osobu.

Jedno iskustvo

"Nisam bila član nikakve organizacije, niti zajednice, ali kad sam se priključila duhovnoj obnovi postala sam članom jedne molitvene grupe. Ovdje sam iskusila Božju prisutnost. Imala sam osjećaj da se nalazim u zajednici ljubavi gdje je svat-

ko pred Bogom važan. Dobro je što se svi brinemo jedni za druge. Ne jedanput se dogodilo da se kojoj sestri ili bratu razboljelo dijete ili unuča i svi smo se molili. Često smo iskusili da je Isus uslišio našu molitvu i da je bolesnik ozdravio. U crkvi gdje ljudi stoje jedni pored drugih i ne poznaju se ne može se doživjeti ovo iskustvo. Ovdje se osjećam kao tajanstveni ud Tijela Kristovog."

Plodovi molitvenog susreta

Članovi koji su sudjelovali u duhovnoj obnovi aktivno se uključuju u vjerski život župe surađujući sa župnikom prema svojim mogućnostima. Duh zajedništva jačamo na sastancima koji se održavaju jednom mjesečno u župnoj crkvi. Tada se okupe sve molitvene grupe. Sastanak započinje klanjanjem Presvetom sakramentu, potom slijedi predavanje i grupni rad a sve završava svečanim euharistijskim slavljem.

Vjerujemo da je ova duhovna obnova djelo Duha Svetoga jer je Isus obećao da će ostati s nama. On ponovnim darivanjem svoga Svetoga Duha u teškim vremenima obnavlja Crkvu.

Ako netko želi promijeniti svoj život, neka dođe Kristu koji će ga preobraziti snagom svoga Duha. Ako netko osjeća da ovaj oblik laičke duhovnosti odgovara njegovim duhovnim potrebama neka nam se pridruži.

(Zahvaljujemo g. Balažu Leneru na suradnji u člancima o karizmatскоj obnovi)

NAMA JE DOVOLJNO DA ZNATE ZA NAS...

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karadorđev put 2
Telefon (danonoćno): 024 / 55-44-33
- BAJMOK, JNA 3 (u cvečari "MARIŠKA")
Telefon (danonoćno): 762-024
- PALIĆ, Jo Lajoša 18 (u cvečari "ORHIDEJA")
Telefon: 753-759
- HORGOS, Borisa Kidriča 7
Telefon (danonoćno): 792-202

750. GODIŠNJICA KARMELSKOG ŠKAPULARA, ZNAKA KRŠĆANSKE VJERE I KRŠĆANSKE ZAUZETOSTI

Red Braće Blažene Djevice Marije od Gore Karmela diljem svijeta slavi 750. godišnjicu Škapulara kojega je Majka Božja dala generalu Reda, sv. Šimunu Stocku, 16. srpnja 1251. godine. Prigodom obilježavanja Jubileja sv. Škapulara Papa Ivan Pavao II. uputio je cijelom Redu *Apostolsko pismo* 25. ožujka 2001. u kojemu piše: "Slavlje ove marijanske godine za čitav Karmel dolazi, kako prenosi časna predaja istoga Reda, o 750. obljetnici izručenja Škapulara. Stoga je to slavlje koje za čitavu Karmelsku Obitelj predstavlja prekrasnu priliku za produbljenje ne samo njene marijanske duhovnosti, nego i da ju se živi uvijek više u svjetlu mjesta koje Djevica Majka Boga i ljudi zauzima u otajstvu Krista i Crkve, te da stoga slijedi Nju, koja je zvijezda evangelizacije.... I ja nosim na svom srcu već dugo vremena karmelski Škapular! Po ljubavi koju gajim prema zajedničkoj nebeskoj Majci, čiju zaštitu neprestano kušam, želim da ova marijanska godina pomogne redovnicima i redovnicama Karmela te pobožnim vjernicima koji ju sinovski časte, rastu u njejoj ljubavi te u zračenju ovom svijetu prisutnosti ove žene šutnje i molitve, zazivane kao Majka milosrđa, Majka nade i milosti." (*Apostolsko pismo*, 25. ožujka 2001.).

Oni koji su obučeni u karmelski Škapular uvedeni su u zemlju Karmela i "hrane se njezinim plodovima" (Jr 2,7), kušaju majčinsku prisutnost Marije u svakodnevnom nastojanju da se iznutra obuku u Krista i očituju ga na sebi živim, za dobro Crkve i cijelog čovječanstva.

Znakovi u našem životu

Živimo u svijetu koji je pun znakovitih simbola i materijalnih stvarnosti, kao što su svjetlo, vatra, voda... Svaki dan stičemo iskustvo stvaranja novih međusobnih odnosa, koji izražavaju ono najdublje u čovjeku, a koje se izražava preko gesta i simbola. Tako, na primjer, biti za istim stolom znak je prijateljstva, sudjelovanje na prosvjedima znak je solidarnosti, obilježavanje nacionalnog blagdana znak je zajedništva tog naroda itd.

Simboli i znakovi su nam potrebni. Oni nam pomažu razumjeti istinitost prošlosti kao i sadašnjosti, oni nas čine svjesnima što smo kao pojedinci ili skupine.

Znakovi u kršćanskom životu

Isus Krist je najveći dar i znak Očeve ljubavi. Isus je osnovao Crkvu kao znak i sredstvo svoje ljubavi. U našem kršćanskom životu postoje znakovi. Isus se obilato služio znakovima: kruh, vino, voda. Htio je time nama protumačiti onu višu stvarnost koju mi ne možemo svojim očima vidjeti niti opisati.

U slavlju Euharistije, u dijeljenju sakramenata (krštenja, potvrde, ispovijedi, ženid-

be, svećeničkog ređenja i bolesničkog pomazanja) pružaju nam se simboli (kruh, vino, voda, ulje, polaganje ruku, prsten), koji nas vode k zajedništvu s Bogom prisutnim u tim simbolima. Osim liturgijskih znakova, Crkva posjeduje i druge znakove koji su vezani uz neke događaje, tradiciju ili pojedine osobe.

Škapular, marijanski znak

Jedan od tradicionalnih crkvenih znakova, koji se već 750 godina štuje, jest Škapular Majke Božje od Gore Karmela. Taj znak Crkva odobrava, a Karmelićanski red ga prihvaća kao vanjsku potvrdu ljubavi prema Blaženoj Djevici Mariji i nasljedovanju njezinih kreposti.

Riječ "Škapular" označava odjevni predmet, kojega nose pripadnici pojedinih redova kod obavljanja rada. S vremenom je taj odjevni predmet postao znak posvećenja, odnosno nasljedovanja Isusa Krista. U Karmelu taj je dio odjavnog predmeta postao znak posebnog posvećenja Kristu i Mariji. Red Braće Blažene Djevice Marije od Gore Karmela nastao je na Gori Karmelu u Svetoj Zemlji u 12. stoljeću. Jedna se grupa pustinjača, podrijetlom sa zapada, tamo nastanila da bi nasljedovala Krista u njegovoj zemlji. Na njihovu molbu, patrijarh Albert potvrdio je njihovo već postojeće Pravilo života koje je između ostalog zahtijevalo da se usred njihovih ćelija sagradi jedna kapela gdje bi se sastajali na slavlje Euharistije. Oni su tu kapelu posvetili Mariji i na taj se način vezali uz nju na poseban način i to toliko da su bili priznati najprije od naroda, a onda i službeno, kao "Braća Blažene Djevice Marije od Gore Karmela". U jednom teškom razdoblju povijesti, Karmelićanski red je molio da zadobije puno priznanje i stabilnost u Crkvi. Marija, zaštitnica Karmela, odgovorila je viđenjem engleskom karmelićaninu, svetom Šimunu Stocku, 16. srpnja 1251. godine. Držala je u ruci Škapular, dajući sigurnost svetom vrhovnom poglavaru Reda govoreći: "Ovo je povlastica za te i za tvoje: tko god umre u ovom Škapularu, bit će spašen."

Smisao i vrijednost Škapulara

Škapular ima svoje korijene u tradiciji Karmelićanskog reda kao znak posebne marijanske zaštite. Vjernici brzo shvatiše da odjenuti Škapular znači ući u bratstvo Marijinog Reda. Odgovarajući na Djevičinu ljubav, žive sigurni pod njezinom zaštitom u opasnostima života, kao i na času smrti, s pouzdanjem da će za njih posredovati i nakon smrti, ona koja se svojom majčinskom ljubavlju brine za braću svoga Sina, sve dok ne prispiju u blaženu domovinu.

Odjenuti se Škapularom znači nasljedovati Isusa Krista, prema savršenom Marijinom uzoru nasljedovanja Krista. Sakra-

mentom krštenja svi smo pozvani nasljedovati Krista. Krštenje nas čini djecom Božjom, braćom i sestrama međusobno.

Marija nas uči:

- da budemo otvoreni za Boga i njegovu volju, koja se očituje u svim događajima našega života;
- da s vjerom slušamo Božju riječ sadržanu u Svetom pismu i u djelo provodimo;
- da u svako doba molimo i Boga tražimo koji je uvijek prisutan u svim događajima života;
- da suosjećamo s našim bližnjima i budemo solidarni s njima.

Karmelskim Škapularom smo primljeni u Red braće i sestara koji pravno već preko 800 godina živi u Crkvi. Škapular nas poziva na ideal intimnog prijateljavanja s Bogom kroz meditaciju i kontemplaciju. Na bratsku i sestrinsku povezanost preko svetaca i svetica Karmela. Škapular je znak vjere u vječni život s Bogom kojega se nadamo postići uz pomoć Marijine zaštite.

Praktične upute

* U Bratovštinu karmelskog Škapulara može primiti bilo koji svećenik ovlašten da djeluje u ime Reda.

* Primanje u Bratovštinu vrši se po obredu odobrenom od Svete Stolice: polaganjem Škapulara koji je sastavljen od dvaju komadića smeđeg platna, spojenih u jedno dvjema vrpcama.

* Nakon što je primio Škapular, vjernik ga može slobodno zamijeniti medaljicom koja s jedne strane prikazuje presveto Srce Isusovo, a s druge Blaženu Djevicu Mariju koja u jednoj ruci nosi dijete Isusa, a u drugoj Škapular.

* Onaj koji je primljen u Bratovštinu karmelskog Škapulara, obavezuje se na stvarni kršćanski život, tj. život po Evanđelju, štuje Majku Božju dnevno moleći kakvu molitvu njoj u čast.

Kratka formula primanja Škapulara

Primi (brate, sestro, dijete) ovu blagoslovljenu haljinu, moli se Presvetoj

Djevici da je po njezinim zaslugama nosiš bez ljage i da te brani od svake protivštine i privede u život vječni. Primanjem i nošenjem Škapulara postaješ članom Škapularske bratovštine i imaš udjela u svim duhovnim dobrima Reda Bl. Dj. Marije od Gore Karmela, u ime Oca+ i Sina+ i Duha Svetoga, Amen.

Karmelski Škapular nije:

- talisman ili amajlija
- automatska garancija spasa
- niti bježanje od zahtjeva ozbiljnog kršćanskog života.

Karmelski Škapular je:

- znak koji je već 750 godina odobren od Crkve
- znak koji obvezuje nasljedovati Isusa na marijanski način:
 - * biti otvoren Bogu i njegovoj volji
 - * živjeti teologalne kreposti, vjere, nade i ljubavi
 - * biti bliz bližnjima i solidaran s njima
 - * u svako doba moliti i u svim životnim okolnostima Boga tražiti.

Karmelićani i karmelićanke ovim jubilejem 750. godišnjice sv. Škapulara i *Apostolskim pismom* pape Ivana Pavla II. ne žele samo obilježiti tu značajnu Marijansku godinu, nego i potaknuti Božji narod na primanje ovog marijanskog dara, kako bismo još zauzetije živjeli svoje krsno posvećenje, slijedili Krista, svojim primjerom i životom bili pravi evangelizatori poput Marije, Isusove Majke, na početku trećeg tisućljeća.

U toku osmine Gospe Karmelske karmelićani i karmelićanke slave svoga duhovnog Oca i začetnika Karmela sv. Iliju proroka svečanim misama. Tokom cijele jubilarne godine priređuju se duhovni sadržaji promicanja marijansko-ilijanske-terezijansko-ivanovske duhovnosti na temelju Svetoga pisma. Brojna pokoljenja Karmela od samog početka do danas, na svome putu prema brdu - Isusu Kristu, našem Gospodinu, tražili su kako oblikovati vlastiti život po Marijinu uzoru.

O. Mato Miloš, OCD

prior Somborskog Karmela

PRIOPĆENJE ZA JAVNOST SA 6. PLENARNOG ZASJEDANJA BISKUPSKE KONFERENCIJE SR JUGOSLAVIJE

U Beogradu je 5. i 6. lipnja (juna) održano 6. plenarno zasjedanje BK SRJ pod vodstvom novoizabranog predsjednika beogradskog nadbiskupa i metropolite **mons. Stanislava Hočevara**.

Bio je prisutan apostolski nuncij u SR Jugoslaviji nadbiskup **Eugenio Sbarbaro**.

Kao predstavnici susjednih Biskupskih konferencija i gosti bili su prisutni:

- kardinal **Vinko Puljić**, sarajevski nadbiskup u ime BK BiH,

- biskup **Đuro Gašparović**, pomoćni biskup u Đakovu, generalni vikar za Srijem u ime Hrvatske BK

- vladika **Hristo Proykov**, apostolski egzarch u Sofiji, Bugarska,

- biskup **Giuseppe Merisi**, pomoćni biskup u Milanu, Italija

- vladika **Slavomir Miklovič**, Križevci.

Ovaj skup je počastio svojim prisustvom predsjednik papinskog vijeća "Cor unum" nadbiskup **Paul Josef Cordes**, da bi se u ime svetog oca pape **Ivana Pavla II.** upoznao s radom Caritas Jugoslavije i uputio riječ ohrabrenja za što jače svjedočenje evanđeoske ljubavi.

BKJ je ponovno razmotrila riječi Svetog Oca koje im je uputio prigodom posjete "Ad limina apostolorum": "Budite pozorni i gledajte kamo puše Duh Sveti, te se sa svojim biskupijskim zajednicama prepustite njegovu vodstvu. On ne prestaje poticati i obilato dijeliti darove zajednicama i vjernicima pojedinačno. Neće vam tada nedostajati ni apostolska smjelost, ni proročka dalekovidnost, ni mudrost prijeko potrebna da bi bili učitelji života i pastiri gorljivosti za povjerenost vam stado."

U svjetlu tih riječi proučili su biskupi i Papino apostolsko pismo "Na početku novog milenija" da bi mogli postupno ali smjelo postaviti pastoralne smjernice za područje BKJ, znajući da "raznolikost prilika u kojima se nalazi svaka vaša pojedinačna biskupijska zajednica ne dopušta izraditi zajedničke nacrtne djelovanja ... što ne smije spriječiti da međusobno razmjenjujete iskustva i da jedni drugima pomazete, polazeći od stvarnosti koje su vam zajedničke" (govor Svetog Oca u posjeti "Ad limina").

U tom duhu je Biskupska konferencija proučila dosadašnje strukture i vijeća, su-

srela se s predsjednikom novo ustanovljenje Unije redovničkih poglavara i poglavarica Jugoslavije **p. dr. Tadejem Vojnovićem** te zacrtala područje rada Caritas Jugoslavije, postavila novog direktora u osobi **p. Amata Lotspeicha**, ustanovila Odbor za katehezu pod vodstvom **mr. Andrije Kopilovića** i postavila novu komisiju za medije kojoj je koordinator **p. dr. Karlo Harmath**. Upoznala se s Ekumenskim naputkom, koji je bio potpisan u Strassbourgu 22. travnja 2001. i razmišljala kako je konkretizirati u našim prostorima.

U tom smislu zauzela se za istinu u javnom životu, snažno razotkrivajući neistine koje se šire ili u knjigama ili u nekim izjavama. Samo poštivanjem istine moguće je u ovom društvu spriječiti ponovno ulaženje ozračja laži, koja je izvor mržnje, razdora i sukoba.

Prisutnost predsjednika papinskog vijeća "Cor Unum" i predstavnika Biskupske konferencije Italije, člana komisije za Caritas, svjedoči kako Sveta Stolica i Katolička crkva žele pomoći svima, bez razlike, i zauzimaju se za autentičnu saradnju s Crkvama.

BKJ ponovno se zauzela za integralnu edukaciju na svim područjima znajući da su samo cjelovita ličnost, obitelj i društvo te dijaloški usmjerena Crkva ili vjerska zajednica put ka miru i suradnji. U tom duhu ponovno poziva sve na ovim prostorima da razgovaraju tražeći istinu, te razgovarajući potraže najbolje načine suživota, suradnje, pravednosti i mira. Osuđujemo svaki oblik laži, mržnje, nasilja, rušenja bilo kakvih spomenika ili sakralnih objekata.

Čvrsto vjerujemo da možemo pozitivno usmjerenim snagama, svestranom moralnom obnovom te dubokom duhovnošću na ovim prostorima prisutnih Crkava i vjerskih zajednica puno pridonijeti da nam Europa postane zajednički dom za sve. Podupiremo sve inicijative koje vode k liječenju rana prošlosti, produblivanju utemeljene nade, iskrenoj suradnji i čvršćem povezivanju naroda na ovom području. U tom duhu razmotrili su biskupi različite pothvate na razini sveopće Crkve i Crkve u Europi te su u svetištu sv. Antuna Padovanskog slavili svečanu sv. misu zajedno s vjernicima.

Hvaljen Isus i Marija gospodine Anišiću!

Nisam posve siguran jesam li vam poslao kakvu poruku, ali sam gotovo bezbroj puta bio na vašoj web stranici.

Puno me i pozitivno iznenadilo koliko se lijepih i dobrih stvari događa kod vas. Često o vama nešto kažem i na našem Hrvatskom radiju u Windsoru. Ja sam fra Ivica Majstorović i kapelan sam u Hrvatskoj župi sv. Franje Asiškoga u Windsoru. To je jug Kanade, granica s Amerikom kod Detroita. Imamo preko 500 hrvatskih obitelji. Nas smo dvojica svećenika i imamo tri hrvatske časne sestre franjevke - Dancarke iz Dubrovnika.

Samo vam želimo poručiti sve najbolje i puno pozdrava

fra Ivica

Štovano uredništvo "Zvonika"

Srdačno vas pozdravljam u novom mileniju. Sretna sam svaki put kada mi stigne "Zvonik" i uvelike se obradujem. On me povezuje s rodnim gradom i zato ga rado čitam od početka do kraja.

Hvala vam na trudu oko izdavanja. Koliko vrijedi "Zvonik" to znamo više mi koji ne živimo u Subotici.

Srdačan pozdrav svima od

s. M. Ancile Vujković

Kafana - "Đuka"

Subotica,
Preradovićeva 4
(u Bunjevačkom kolu)
Tel: (024) 555-738

Organizira:
- svadbe,
- rodendanska slavlja,
- bankete i dr.

Svakog dana: MENI RUČKOVI
Nedjeljom:
"BUNJEVAČKA UŽNA"
Posebno se preporučamo za
organiziranje "Poduša"

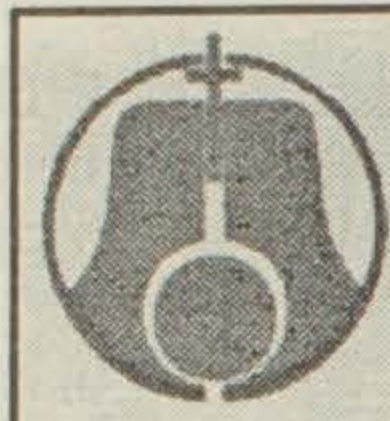
vl. Jakov Letović

Radno vrijeme: od 12 - 22
nedjeljom od 12 - 16
ponedjeljkom zatvoreno

Subotica, Maksima Gorkog 26

Radno vrijeme: radnim danom od 9,30-12 i 16,30-19 sati
Radno vrijeme očnog liječnika: radnim danom od 17-19 sati

"URNA"

Trg žrtava fašizma 1
Telefon: (024) 554-848, 25-109

Prodaja pogrebne opreme, prijevoz i ceremonijal sahrane
dajemo i na odloženo plaćanje - po dogovoru

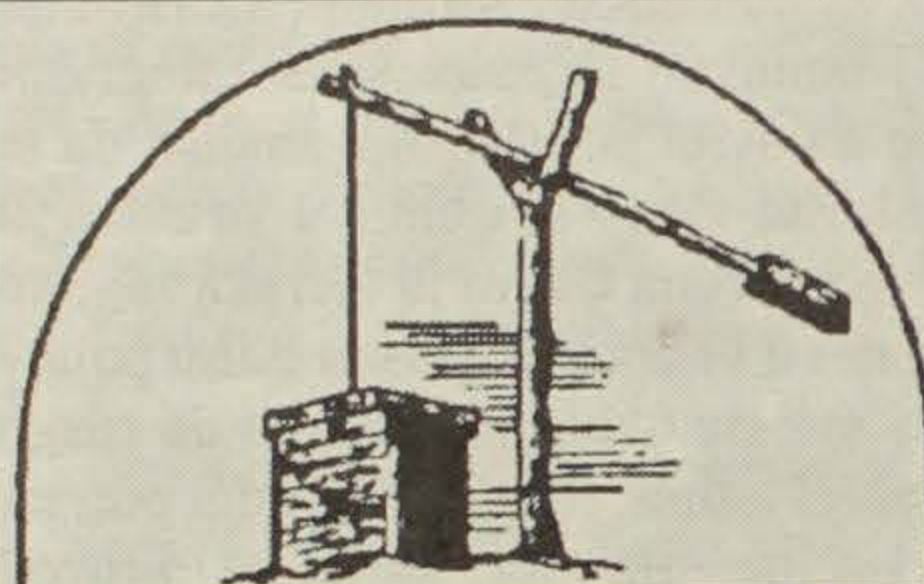
DEŽURSTVO: svih 24 sata; tel: 558-011 non-stop

**Vremena
su teška.
Svaka pomoć
nam je
dobro došla.
Unaprijed
hvala svakom
darovatelju.**

**DOBITNIK ZLATNOG KLJUČA NA
38 MEĐUNARODNOM SAJMU
NAMEŠTAJA U BEOGRADU**

P.T.P. "BANE" 24000 Subotica, Balinska 34,
Telefon: 24 561 187, Telefon faks: 24 561 186,
e-mail: bane@tippnet.co.yu

SALAŠ

ZEMLJORADNIČKA ZADRUGA

Tel: (024) 566 - 577

RENAULT

Koncesionar

VIDAKOVIĆ

Prodaja rezervnih delova i servis

Subotica, Braće Radića 51-53
Tel./fax: 024/553-567

Fideks

Trgovinsko preduzeće na veliko i malo, uvoz i posredništvo

Prčić Marinko

24000 SUBOTICA
Huga Badalića 12

Tel./fax: 024/553-809
Tel.stan: 024/556-281
Mobilni: 064 113 39 59

Možete nam pisati i na E-mail adresu:
zvonik@tippnet.co.yu

Dr. Kern Katalin
specijalista - fizijatar

Radno vrijeme:
ponedjeljak - petak: 8 - 13 sati
poslijepodne: terenski rad

Subotica, Ptujaska 1
Tel: (024) 551-375

Djelatnost ordinacije

- Bolovi u kičmi i zglobovima
- Reumatologija
- Internistički pregled; snimanje EKG, terapija
- Neurološki pregled i terapija, EEG
- Psihijatrijski pregled i psihoterapija
- Ortopedski pregled
- Urološki pregled
- Kućna posjeta i kućno liječenje sa suvremenim aparatima

Godišnja pretplata za "ZVONIK"

- SR Jugoslavija 360 dinara,
- inozemstvo - 40 DM ili 160 kuna;
avionom 30 USD

Pretplatnici iz inozemstva i R. Hrvatske
uplate mogu poslati pošt. uputnicom ili
čekom na adresu:

Gabrijele Skenderović,
Kneza Trpimira 1/3, 44320 Kutina
R. Hrvatska - tel: 99 385 (0)44 681-272

INTERNET

www.
TippNet
.co.yu

Internet provajding

Prodaja računara

Instalacija i održavanje računarskih mreža

Pojedinačni i grupni kursevi

(Windows, Word, Excel, Internet)

(024)555-765 Braće Jugovića br. 5. Subotica
e-mail: support@tippnet.co.yu

Čitajte nas na WEB strani
www.tippnet.co.yu/ZVONIK

HRVATSKA
TROGIR

HRVATSKA *Privatni apartmani uz more
Trogir *Godišnji odmori cijele godine
Čiovo-otok *Najniže cijene u Dalmaciji

VLADO TUMBAS
Touroperator

Subotica - YU
Szeged - H
Tel/fax: +381 24 556 247; tel: +385 91 25 005 22;
tel: +36 20 38 28 981
E-mail: trogir@EUnet.yu

Provedite
nezaboravan
godišnji
odmor

ISPOVIJEDAMO SE - A NE MIJENJAMO SE

Iako se često ispovijedam, primjećujem da se ne mijenjam. Stoga se pitam da li je ispovijed hod prema Bogu, obraćenje ili samo čišćenje od grijeha. Zašto nas ispovijed, iako je česta, ne popravlja, već stalno upadamo u isto grešno stanje?

S. S., Subotica

Čini mi se da na ovako ozbiljno i složeno pitanje neću uspjeti dati cjeloviti odgovor na ovom prostoru koji mi je na raspolaganju. Zašto? Ponajprije bi trebalo dobro protumačiti teologiju sakramenta Pomirenja, kako to vjeruje i prakticira Katolička crkva. Vjera je od evanđeoskih početaka do danas ostala nepromijenjena, ali je nasuprot tome praksa slavljenja ovoga sakramenta, možda, najviše i najčešće mijenjana kroz povijest. Prvo što mora biti vrlo jasno jest činjenica da Bog i grijeh ne mogu nikako, nikada i nigdje ići skupa ni pojmovno, ni ontološki. To znači: gdje se dogodi grijeh, ne može biti Boga. Ili, Bog - neizmijerna Svetost - ne može biti "dodirnut" nijednim grijehom. Stoga grijeh nema pristup Bogu. Neizmijerna Božja pravednost, uz najveću ljubav, ipak mora grijeh uvijek odbaciti. On je čak neoprostiv jer se dogodio. Pravednost Božja i grešnost nemaju nikada nikakvu dodirnu točku. Stoga je upravo temelj naše vjere da je "morao" doći posrednik Isus Krist koji je Bog i čovjek, "kojega Bog grijehom učini" (usp. 2 Kor 5,21) za nas da bi nas milosrdnom za ljubavlju i Kristovom neizmjernom zaslugom ljubavi, kojom se predao u smrt, Bog mogao nanovo preporoditi, roditi, stvoriti. Dakle, grešnik koji u Kristu i po Kristu njegovom spasiteljskom ljubavlju biva oslobođen grijeha, nanovo je rođen. Zato se naše krštenje i naziva novim rođenjem iz vode i Duha Svetoga, jer smo postali novi stvor, koji ne nosi više Adamove krivice. S tim nam je Bog narav otkupio, od grijeha oslobodio, milošću zaogrnuo, ali nam slobodu nije oduzeo. Dakle, naša narav ostaje i dalje ljudska narav i stoga će Pavao reći da nosimo veliku dragocjenost u krhkim posudama (usp. 2 Kor 4,7). Čovjek ostaje i dalje lomljiv.

Sakrament pomirenja ili ispovijedi je najveći dar uskrsloga Spasitelja jer je

tu zaslugu svoje muke i smrti na sam dan Uskrsa podijelio sa svojim učenicima i njih osposobio da nastave njegovo spasenjsko djelo kao oni koji će ovaj sakrament po Kristu, s Kristom i u Kristu posredovati ljudima. Dakle, u ispovijedi, snagom Krista, oslobađati ljude od grijeha. Tako se ispovijed može na svoj način nazvati novim rođenjem, preporođenjem, novim stvaranjem. Stoga, iskrena ispovijed stvarno čovjeka čini novim stvorenjem, zaogrnutim u Krista, sinom Božjim i baštinikom božanskog života. Ali, nažalost, i nakon toga oproštenja i pomirenja opet je naša narav ostala naša narav, krhka i lomna. Na nju napada đavao, svijet (u smislu biblijskoga poimanja svijeta kao napasnog i prolaznog, u kojem se ne misli na čovjeka). Naše vlastito tijelo koje po apostolu Pavlu, baš zato jer je krhko i lomno, svojim djelima se bori protiv djela Duha; i drugi zli ljudi postaju za nas izvorom trajnih napasti, da ponovno pogriješimo. I stoga se događa da isti ljudi, cijeloga života, imaju skoro uvijek iste napasti i skoro uvijek padaju u iste grijehe, jer njihova narav iako krštenjem nanovo rođena, otkupljena, nije promijenjena do te mjere da ne bismo bili izloženi kušnji i napastima. Na jednom mjestu Biblija apsurdno tvrdi: "On grijehom sve učini, da nam se smiluje" (2 Kor 5,21); ili gdje je "obilovao grijeh preobilovao milost" (usp. Rim 1,20). I sad dolazimo do vrlo osjetljive teme: uloge milosti u našem životu.

Nije najveće djelo spasenja stvoriti bezgrešnog čovjeka. Izgleda da se preobilno izlivanje Božjeg milosrđa u stvaranju čovjeka trajno obnavlja novim stvaranjem preko života milosti. I to je taj vaš termin, koji spominjete u pitanju - da je ispovijed hod prema Bogu. Ispovijed je dakle stvarno hod prema Bogu i kucanje na jedna jedina vrata, a to su vrata milosrdne ljubavi, koja je do sada najveća objavljena Božja osobina (makar su sve Božje osobine neizmjerne). Milosrdni Bog je nešto što nadmašuje našu logiku i baca nas na koljena poniznosti i divljenja. Idealno bi bilo za ispovijed se tako pripremiti da nam bude prava metanoja, promjena mentaliteta, ponašanja, kako je to bivalo u praksi prve Crkve i kako je to i sada poželjno i jedino do kraja pravo. Bez okretanja prema boljem, bez napuštanja

onoga što je grešno, nema obraćenja u pravom smislu riječi. Ali ne zaboravimo da je i obraćenje izuzetan, veliki i značajni Božji dar. Obratiti se ne možemo ni svojom snagom, pa čak ni svojom voljom, nego milošću Božjom. Zato je dnevna molitva za vlastito obraćenje kršćanski hod prema Bogu.

Međutim, česta ispovijed, pa čak i tjedna ispovijed, s uvijek istim pogreškama itekako ima smisla kao medikament. Dozvolite, jedan posve osobni doživljaj. Mučeći se vašim problemom, i sam sam bio u njemu, pa sam se obratio svom vanrednom ispovjedniku, poznatom moralisti o. Ivanu Fučeku, sada profesoru u Rimu, tužeći se na sebe i ne prihvaćajući sebe sa uvijek istim grijesima. On mi je rekao - Andrija, zar si vidio oca ili majku koji kada im dijete plače, jer je uprljalo pelene, prvo dijete istuku, a onda mijenjaju pelene. Na prvi plač, oni žure s ljubavlju staviti svoje dijete u čisto. Zapamti, mi smo Božja djeca, koja često "prljaju pelene". Može se postaviti i obratno pitanje: A kakav bih tek bio kad se ne bih ispovijedao često, jer ispovijed u svojoj biti jest čišćenje od grijeha. Ona jest higijena duše. I zato ima smisla. Savršena ispovijed je obraćenička, ali svaka sakramentalna ispovijed je zahvat Božji u naš život, jer se stvarno radi o liječenju, čišćenju, spremanju. Ivan piše da nisu sve bolesti na smrt, to znači s nekim bolestima ćemo živjeti, te tvrdi da je lažac među nama onaj koji kaže da grijeha nema (usp. 1 Iv 1,8), a Isus upozorava da onom koji protiv nas griješi opraštamo sedamdeset puta sedam, tj. uvijek. To znači da je Isus svjestan naše slabosti, ali je zato i došao da bi nas toga oslobađao.

I konačno. Upadamo u iste pogreške i grijehe jer smo te i takve psihofizičke konstrukcije, ali pazite jako dobro na zadnju riječ u pitanju: pogreška i griješenje nije isto što i grešno stanje. Grešno stanje je: pomiriti se s grijehom, prihvatiti ga kao normalno stanje i živjeti s njim bez da se protiv njega borimo i žigošemo ga kao nešto što je negativno. Upasti u iste grijehe nije tako opasno kao misliti da je to normalno. Ljudski je pogriješiti, ali je neljudski ležati u grijehu, rekao je Augustin. I stoga je zaključak: molimo za svoje obraćenje, za svoju metanoju, ali koristimo obilno taj izvor čišćenja koji nas danomice čisti od našega grijeha, slabosti i propusta i čini da ne budemo u grešnom stanju nego u stalnom tihom rastu svetosti.

Mr. Andrija Kopilović

"DUŽIJANCA 2001."

TAKMIČENJE RISARA održat će se 7. VII. 2001. godine u Gornjem Verušiću na njivi Jose i Martina Gabrića i Jakova Bedića.

Do ove njive mož se doć iz varoši nasipom kadgodašnjeg gvozdenog puta Subotica - Crvenka, do oko 5 kilometeri dalekog Hrvatskog Majura, otkaleg će ji putokaz odvest do Gabrićeve njive. Ko bude dolazio putom E-5 biće upozoren da skrene desno kod mijane "Koktel" (kadgodašnja "Radina mijana"), dalje će ga voditi putokazi.

- 14. VII. je otvaranje Kolonije slamarki u OŠ "Matija Gubec" u Tavankutu.
- 15. VII. je dužijanca u Tavankutu sa svetom misom u crkvi Srca Isusova u 10,30 sati
- 19. VII. je obilježavanje 50. godišnjice smrti Josipa Vukovića Đide, u HKC "Bunjevačko kolo".
- 22. VII. je dužijanca u Bajmoku sa svetom misom u crkvi sv. Petra i Pavla u 10 sati.
- 22. VII. je dužijanca u Starom Žedniku sa svetom misom u crkvi sv. Marka u 10 sati
- 29. VII. su konjičke trke "Dužijanca 2001." na hipodromu u Subotici.
- 29. VII. je dužijanca u Maloj Bosni sa svetom misom u crkvi Presvetog Trojstva u 10 sati.
- 31. VII. je pridstavljanje knjige Alojzije Stantića "Kruv naš svagdanji" u Velikoj vijećnici Gradske Kuće.

Očekujemo vas da svojim prisustvom uveličate proslavu devedesete obljetnice Dužijance, da se još jedared sitimo prisvitlog Blaška Rajića, koji je osmislio i podario nam ovu jedinstvenu svetkovinu, kojom se Hrvati Bunjevci diče.

Proslava KARMELSKKE GOSPE u Somboru

* U karmelićanskoj crkvi u Somboru jubilej 750. godišnjice sv. Škapulara bit će popraćen duhovnom pripremom. Pred svetkovinu Gospe Karmelske bit će DEVETNICA uz izlaganje Presvetog na klanjanje i molitve za duhovna zvanja. U predvečerje Svetkovine, 15. srpnja, u 18 sati, svečana pjevana I. Večernja u crkvi s redovnicima i narodom, "Salve Regina" i misa bdjenja.

* Na Svetkovinu Majke i Kraljice Karmela, 16. srpnja, red sv. misa je sljedeći:

u 8 sati: na njemačkom jeziku, u 9 sati: svečana koncelebracija na mađarskom jeziku kojoj predsjedava subotički biskup mons. dr. Ivan Péntzes sa svećenicima.

U 10,30 sati: svečana koncelebracija na hrvatskom jeziku, kojoj predsjedava apostolski nuncij u Beogradu mons. Eugenio Sbarbaro, a s njim će biti beogradski nadbiskup i metropolita mons. Stanislav Hočevar te subotički biskup mons. dr. Ivan Péntzes sa svećenicima. Nakon mise svečana škapularska procesija.

U 12 sati sveta misa na slovačkom jeziku. U 18,30 sati, večernja sv. misa za one koji nisu mogli doći prijepodne.

SREBRNA MISA U APATINU

U subotu 21. 07. 2001. u 18 sati

preč. Jakob Pfeifer proslavit će srebnim jubilej svog svećeništva

SREBRNA MISA U SUBOTIČKOJ KATEDRALI

U nedjelju 22. 07. 2001. u 15,30 sati

prečasni Ivan Skenderović iz USA
svečano će proslaviti 25. obljetnicu svećeničkog ređenja

UVIJEK TVOJI DEČKI!

Kada sam godine 1987. godine otišao u sjemenište nisam ni slutio da ću upoznati jednu divnu sestru u osobi s. Tomislave Lovaković. Moram priznati da mi nije bilo lako ostaviti svoju obitelj i da je bilo dosta teško priviknuti se na sjemenišni život. No, s vremenom se čovjek navikne na sve, pa i na sjemenišni život. Priznati se mora i to da nam je u tome pomogla i naša draga s. Tomislava. Njezina majčinska ljubav prema nama sjemeništarcima iz dana u dan bivala je sve veća, tako da smo se pored nje brzo navikli na svoj novi način života a i na to da nismo sa svojim najmilijima. Često se sjetim s koliko je ljubavi provodila čitave dane spremajući sjemenište kako bi nama bilo dobro, tako da je milina bila vraćati se u čiste i uredne prostorije. No, nije samo to radila. Često sam imao prilike s njom pričati, a svaki razgovor bio je za mene poticaj da što više molim i zahvaljujem Bogu na mom pozivu. Mora se priznati i to da je bilo i onih koji nisu znali prepoznati njenu ljubav i dobrotu te su je ismijavali. Iako je to znala, ona je i o njima dobro govorila, nikad nikoga nije ogovarala. Tome sam se ja jako divio - kako je mogla biti tako snažna! Možda nije htjela preda mnom pokazati da je to boli, ali time se mnogi ne bi nikada mogli pohvaliti. Već 1990. godine primjetilo se da nije najboljega zdravlja, te je ubrzo otišla od nas. Nije nam bilo svedjedno kada je otišla za Zagreb, no morali smo se pomiriti s tim.

Kako to obično biva, nakon mature svatko je otišao na svoju stranu, neki odmah u vojsku a neki odmah u bogosloviju. Nažalost, 1991., 1992. pa i 1993. godina nisu nimalo bile lijepe godine za služenje vojnog roka. Na moju sreću, vojni rok je prošao ali sjećanje na s. Tomislavu nije jer sam i u vojsci osjećao da jako moli za mene. Nakon vojske otišao sam na nastavak šestogodišnjih studija u Zagreb i tamo sam je ponovno sreo u Vinogradskoj a nakon toga i u Bukovačkoj 316. Nastojao sam je svih tih 6 godina što češće posjećivati i na neki način zahvaliti joj na svemu što je činila i čini za mene. Zadnji put sam je vidio u slječnju ove godine. Već tada je bila vrlo slaba, ali na njenom licu je i dalje sijao osmijeh svetice. Vidjelo se da je jako bolesna ali nije se na tu bolest žalila nego ju je strpljivo podnosila.

Vijest o smrti s. Tomislave bio je veliki udarac za sve. Mislim da nema svećenika koji je prošao sjemenište u vrijeme dok je ona u njemu bila da se toga trenutka kad je saznao da je s. Tomislava umrla nije sjetio njezine dobrote i ljubavi. Mnoge su mise služene za nju od strane svih nas koje je svojim radom i molitvom pratila do oltara. Sada kad ju je Gospodin oslobodio njezine teške bolesti i nagradio vječnim životom znamo da je nikada ni jedan od nas ne smije i ne može zaboraviti.

Uvijek tvoji dečki!

Željko Šipek

P.P. "HERBACOMMERCE" ZA DELATNOST U POLJOPRIVREDI, PROIZVODNJI, USLUGE I TRGOVINU, EXPORT-IMPORT, d.o.o. - p.o. STARI ŽEDNIK

"POLJOAPOTEKA"

vl. Kata M. Ostrogonac

dipl. ing. zaštite bilja

Poštovani proizvođači hrane, od 1996. god. NE MORATE SVE SAMI POVEZUJE NAS POVJERENJE!

24224 Stari Žednik
Zmaj Jovina 12

Tel: 024/ 787-288

ZVONIK, Katolički list (mjesečnik). Izdaje: Rimokatolički župni ured sv. Roka, 24000 SUBOTICA, Ivana Milutinovića 52. Telefon: 024/554-896; E-mail: zvonik@tippnet.co.yu. Uredničko vijeće: Andrija Anišić - glavni i odgovorni urednik; Franjo Ivanković - zamjenik glavnog i odgovornog urednika; mr. Ervin Čeliković - tehnički urednik; Katarina Čeliković - lektor i korektor; Josip Anišić, Željko Augustinov, Stjepan Beretić, Marko Forgić, Bela Gabrić, Ladislav Huska, Vesna Huska, Josip Ivanković, Elizabeta Kesler, mr. Andrija Kopilović, Grgo Kujundžić, s. Silvana Milan, o. Mato Miloš, Lazar Novaković, Ivan Piuković, Blaženka Piuković, s. Blaženka Rudić, Alojzije Stantić, Branko Vaci; Uredništvo stranica mladih: Ljubica Crnković, Igor Čeliković, Biserka Jaramazović, Marina Kujundžić, Ivana Lazić, Dijana Šarčević, Željka Zelić. List je registriran u Ministarstvu za informacije Republike Srbije, broj: 632-1093/94-03, 20.10. 1994. Tisak: Štamparija "PRINTEX", Stipe Grgića 58, Subotica, Tel.: 024/554-435.

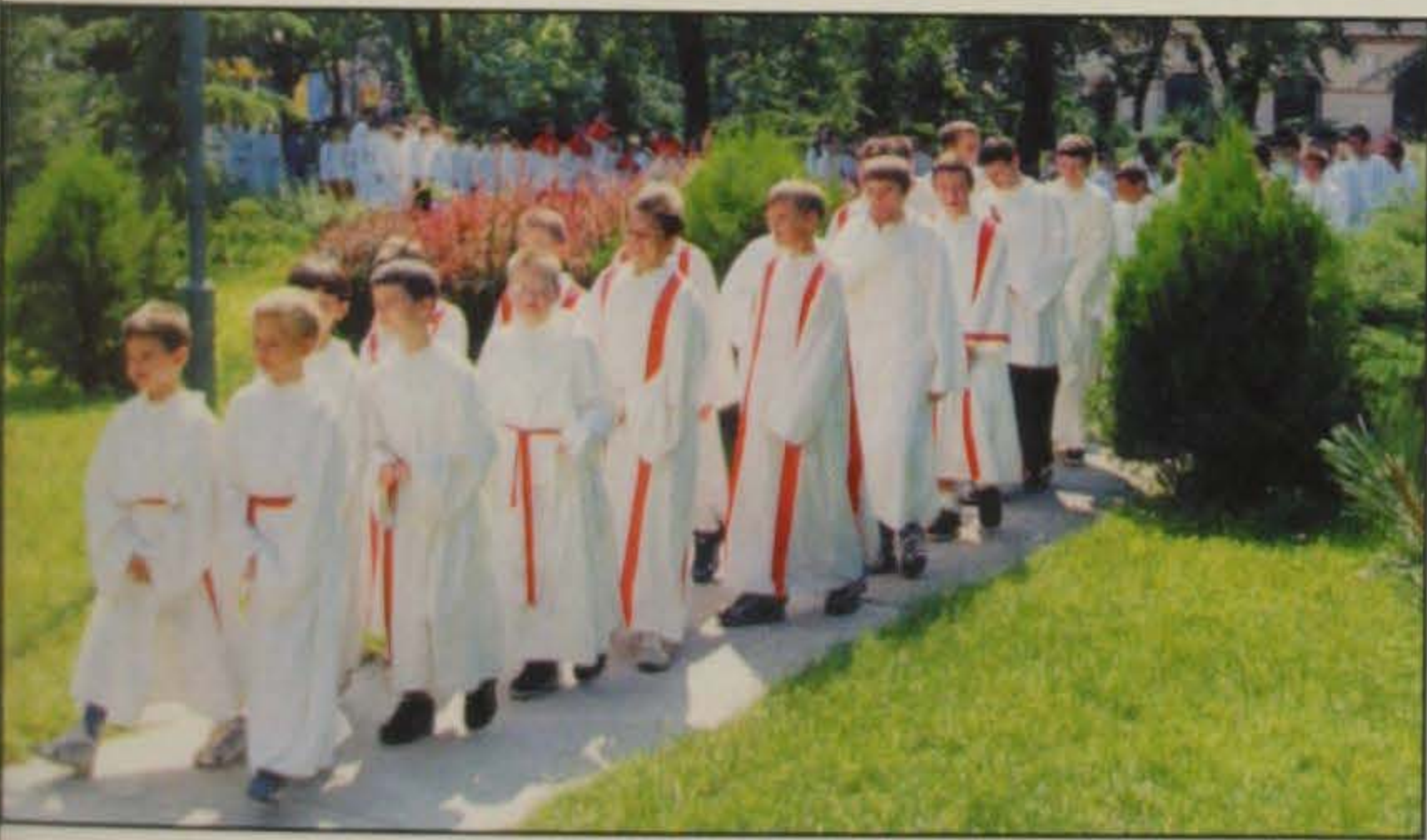
OD ZVONIKA DO ZVONIKA U BOJI

"Zlatna harfa 2001" - mali župni zbor iz Sombora, župa sv. Križ

Mali župni zbor iz Starog Žednika prvi put na "Zlatnoj harfi"

Treći ministrantski susret

Antun Letić - Nune, pobjednik na I. festivalu bunjevački pisama

Sudionici petog koncerta subotičkih zborova

Promocija knjige s. M. Blaženke Rudić

Promocija knjige s. M. Fides Vidaković

Detalji sa izložbe u Somboru (2) - tema: Opći potop

Rajićevi dani

50. obljetnica smrti

Ugledni gosti na znanstvenom skupu

Blaženka Vojnić
pozdravlja
i zahvaljuje u ime
Rajićeve rodbine

Predavači drugog dana znanstvenog skupa

Djeca i mladi župe sv. Roka izveli su Rajićevu pastirsku igru "Betlehem"

O Rajiću i poslije predavanja

Ugledni gosti prate svečanu akademiju u crkvi sv. Roka

Svečana akademija u čast mons. Blašku Rajiću

Ni ovo slavlje nije moglo proći bez "kraljica"

Mons. Bela Stantić, biskup Ćiril Kos, Julije Bašić
i mons. Luka Strgar na svečanoj euharistiji